बार्षिक

प्रतिबेदन

२०८२/०८३

सम्पादकिय समिति

डा. प्रियन्का दाहाल

डा. लक्ष्मी पराजुली

श्री सुमित्रा सापकोटा

श्री पूजा रेग्मी

श्री दिपेश श्रेष्ठ

श्री अर्जुन प्रसाद धमला

श्री रेवती भुसाल

प्रकाशक : जिल्ला अस्पताल, संखुवासभा

फोन नं. : ०२९५६२१८७, ५६२१८८

Email : sankhuwasabha.hosp@gmail.com

Website: sankhuwasabhahospital.gov.np

मुद्रण : अरुण प्रेस, खाँदबारी (०२९५९०९००)

अस्पताल व्यवस्थापन समिति

सुमन शाक्य
अध्यक्ष
जिल्ला समन्वय समिति, प्रमुख

महेश थपलिया
सदस्य
खाँदबारी नगरपालिका, नगर प्रमुख

सुमन कुमार कार्की
सदस्य
सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी

कुमार प्रसाद मैनाली
सदस्य
जिल्ला प्रहरी प्रमुख

महेश भट्ट
सदस्य
जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, प्रमुख

सरोज बज्राचार्य
सदस्य
जिल्ला रेडक्रस सोसाइटी, सभापती

डेगराज बस्नेत
सदस्य
उद्योग वाणिज्य संघ, अध्यक्ष

दुर्गा बहादुर विष्ट
मनोनित सदस्य

सिता शाक्य
मनोनित सदस्य

सृजना शंकर
मनोनित सदस्य

विक्रम रत्न शाक्य
मनोनित सदस्य

कृष्ण प्रसाद तामाङ
मनोनित सदस्य

सन्तोष देव
मेडिकल सुपरिटेण्डेन्ट
सदस्य सचिव
जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभा

सम्पादकीय समिति

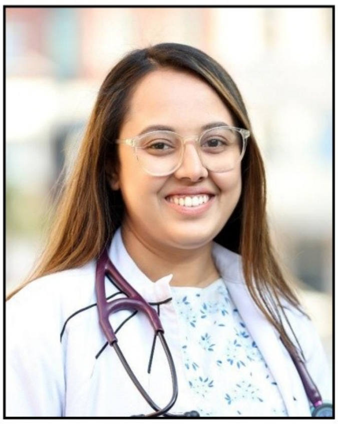

डा. प्रियन्का दाहाल
अध्यक्ष

डा. लक्ष्मी पराजुली
सदस्य

सुमित्रा सापकोटा
सदस्य

पूजा रेग्मी
सदस्य

दिपेश श्रेष्ठ
सदस्य

अर्जुन प्रसाद धमला
सदस्य

रेवती भुसाल
सदस्य

सम्पादकीय

हामीले अर्को एक वर्ष अर्थात् आ ब २०८२ र ८३ को समर्पित सेवा र अटल प्रतिबद्धतालाई प्रतिबिम्वित गर्दै जिल्ला अस्पताल, संखुवासभाको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दैछौं । यस प्रतिवेदनले हाम्रा उपलब्धिहरू, चुनौतीहरू र संखुवासभा जिल्लाका बासिन्दाहरूलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने हाम्रो मिशनको अथक प्रयासलाई उद्रित गर्दै वर्षभरिको हाम्रो यात्रालाई समेटेको छ।

वि।स। २०३३ सालमा स्थापित हाम्रो यस जिल्ला अस्पतालले हरेक वर्ष करिब ७५,००० बिरामीलाई विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ जसमा सामान्य शल्यक्रिया, जटिल शल्यक्रिया अर्थोपेडिक्स, स्त्री रोग तथा प्रसुति सेवा, रेडियोलोजी सेवा, एनेस्थेसिया, बाल रोग, दन्त रोग, आँखा, Hemodialysis र फिजियोथेरापी जस्ता क्षेत्रहरू रहेका छन ।

हाम्रा सेवाहरूमा बाहिरङ्ग सेवाहरु, अन्तरंग सेवाहरु, आपतकालीन सेवाहरू, सर्जिकल सेवा, क्ष्ऋग्, ज्म्ग्, मातृत्व र बाल स्वास्थ्य (MCH) सेवाहरू, रेडियोलोजी, दन्त उपचार, फिजियोथेरापी, र पूर्ण रूपमा सुसज्जित फार्मेसी समावेश छन्। यसले हामीलाई व्यापक दृष्टिकोणले हाम्रा बिरामीहरूको विविध स्वास्थ्य सेवा आवश्यकताहरूलाई सम्बोधन गर्न र समग्र कल्याणलाई प्रवर्धन गर्न अनुमति दिन्छ ।

यस वर्षको वार्षिक प्रतिवेदनमा, हामीले प्रत्येक विभागको लागि ग्राफिकल तथ्याङ्कहरु समावेश गरेका छौं जसले हाम्रो कार्यसम्पादन, सेवाको उपयोग र बिरामीको नतिजाको स्पष्ट चित्रण गर्दछ। यी तथ्यांकहरुले हाम्रा स्वास्थ्यकर्मीहरूको समर्पण, हाम्रो स्वास्थ्य सेवा वितरणको दक्षता र हामीले सेवा गर्ने मानिसहरूको स्वास्थ्य र जीवनमा पार्ने प्रभावलाई समेट्छ ।

हाम्रो यात्रा चुनौतीरहित छैन भन्ने कुरामा हामी पूर्ण रूपमा सचेत छौं। भौगोलिक अवस्थिति, स्रोत अवरोधहरू र बाह्य कारकहरूले निरन्तर अवरोधहरू प्रस्तुत गर्दै आइरहेका छन। तैपनि, हामी हाम्रो सेवालाई अनुकूलन, नवीनता र विस्तार गर्न प्रतिबद्ध रहन्छौं। साथै नवनिर्मित अस्पताल भवन हस्तान्तरण पश्चात् सञ्चालन हुने सम्पूर्ण गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सबैका लागि पहुँचयोग्य बनाउने हाम्रो लक्ष्य अटल छ।

हामीले अर्को वर्षको सुरुवात गर्दा, हामी हाम्रा सेवाहरू विस्तार गर्ने, पूर्वाधारमा सुधार गर्ने र बिरामी केन्द्रित हेरचाहको संस्कृतिलाई बढावा दिने हाम्रो संकल्पमा दृढ छौं। हामी हाम्रो समर्पित टोली, सहयोगी साझेदारहरू, नेपाल सरकार र सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण हाम्रो समुदायलाई हृदयदेखि कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं। तपाईंको विश्वासले संखुवासभा जिल्लाको स्वास्थ्य सेवाको आवश्यकतालाई करुणा र उत्कृष्टताका साथ सेवा गर्ने हाम्रो प्रतिबद्धतालाई बलियो बनाउँछ।

हामी मिलेर संखुवासभाको स्वस्थ्य र बलियो भविष्य निर्माण गर्न जारी राख्नेछौं। स्वास्थ्य र उपचारको यो यात्रामा हामीसँग सामेल हुनुभएकोमा धन्यवाद ।

जिल्ला समन्वय समिति

खाँदबारी, सङ्खुवासभा

शुभकामना मन्तव्य

जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभाले आफ्नो सेवा, उपलब्धि, अनुभव र आगामी कार्यदिशालाई समेटी प्रकाशन गर्न लागेको यस स्मारिकामा शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै हर्ष र गौरवको अनुभूति भएको छ। यस महत्वपूर्ण प्रकाशनका लागि निरन्तर खटिनुहुने सम्पूर्ण अस्पताल परिवार, सम्पादकीय तथा प्रकाशन समितिप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

सङ्खुवासभाको सदरमुकाम खाँदबारीमा स्वास्थ्य सेवाको एउटा सानो उज्यालोका रूपमा सुरु भएको जिल्ला अस्पताल आज समयको प्रवाहसँगै अनेकौं आरोहअवरोह पार गर्दै जिल्लावासीको भरोसा-, आशा र जीवनसँग जोडिएको स्वास्थ्य संस्थाका रूपमा स्थापित हुँदै गएको छ। अस्पतालको इतिहास केवल भवन, शय्या र उपकरणको इतिहास होइन; यो त दुर्गम पहाडी भूगोलमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तार गर्न अनवरत रूपमा खटिएका स्वास्थ्यकर्मीहरूको समर्पण, सेवाग्राहीको विश्वास र समुदायको साथको इतिहास पनि हो।

पछिल्ला वर्षहरूमा अस्पतालले भौतिक पूर्वाधारको विकाससँगै विशेषज्ञ सेवा, आकस्मिक सेवा तथा विशिष्टीकृत उपचारका क्षेत्रमा समेत उल्लेखनीय फड्को मार्दै आएको छ। हेमोडायलाइसिस सेवाको सुरुवात, आँखा उपचार सेवा,विशेषज्ञ चिकित्सकीय सेवाको विस्तारमा दुरबिनबाट गरिने सर्जरी सेवा , दक्ष जनशक्तिको परिचालन तथा आधुनिक स्वास्थ्य सेवातर्फको अग्रसरता यस यात्राका महत्वपूर्ण उपलब्धि हुन्। यी उपलब्धिहरू केवल अस्पतालका प्रगति सूचक होइनन्; दुर्गम जिल्लाका नागरिकले उपचारका लागि टाढा जानुपर्ने बाध्यतालाई क्रमशः कम गर्दै आफ्नै जिल्लामा गुणस्तरीय सेवा प्राप्त गर्ने वातावरण निर्माणतर्फका महत्वपूर्ण पाइला हुन्। यस करिब पांच दशकको यात्रामा स्वास्थ्यकर्मीहरूको भूमिका सबैभन्दा महत्वपूर्ण छ। सीमित स्रोतसाधन, दरबन्दी पूर्णता नहुनु ,भौगोलिक कठिनाइ र विविध चुनौतीका बीच दिनरात सेवामा समर्पित चिकित्सक, नर्सिङ तथा पारामेडिक्स, प्रशासनिक एवं सहयोगी कर्मचारीहरूको मेहनत र प्रतिबद्धताप्रति म हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु।

जिल्ला समन्वय समिति, अस्पताल विकास समिति, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, अस्पताल परिवार, विकास साझेदार तथा सम्पूर्ण सरोकारवालाबीचको सहकार्य र समन्वयलाई अझ सुदृढ गर्दै जिल्ला अस्पताललाई विश्वसनीय, गुणस्तरीय, प्रविधिमैत्री र नागरिकमुखी स्वास्थ्य संस्थाका रूपमा स्थापित गर्ने हाम्रो साझा संकल्प हो। आगामी दिनमा आवश्यक पूर्वाधार, उपकरण, जनशक्ति र विशेषज्ञ सेवाको विस्तार गर्दै अस्पताललाई अझ सबल बनाउने यात्रामा सबैको साथ र सहयोग निरन्तर प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, यस स्मारिकाले जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभाको हिजोको यात्रा, आजको उपलब्धि र भोलिको सम्भावनालाई अभिलेखीकृत गर्दै भावी पुस्ताका लागि एउटा महत्वपूर्ण दस्तावेजका रूपमा स्थान बनाओस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दै यस कार्यमा प्रत्यक्षर्नुहुने सबैमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।परोक्ष रूपमा सहयोग ग-

(सुमन शाक्य)

प्रमुख

सुमन शाक्य

(प्रमुख)

जिल्ला समन्वय समिति, सङ्खुवासभा

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
कोशी प्रदेश, विराटनगर, नेपाल

: +९७७-०२१-५९०६७१
: info.moh@p1.gov.np
: moh.koshi.gov.np

प.सं.:-२०८२/८३
च.नं.:-

शुभकामना मन्तव्य

जिल्ला अस्पताल, संखुवासभाको आर्थिक वर्ष २०८२को वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशनको अवसरमा अस्पताल परिवारलाई ८३/ हार्दिक बधाई तथा सफलताको शुभकामना व्यक्तगर्दछु।

नागरिकको स्वास्थ्यसम्बन्धी मौलिक हक सुनिश्चित गर्दै गुणस्तरीय, सर्वसुलभ तथा प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्नु राज्यको महत्वपूर्ण दायित्व हो। यस दायित्वलाई आत्मसात् गर्दै दुर्गम भौगोलिक परिवेशमा समेत जिल्ला अस्पताल संखुवासभाले स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तार, सेवा गुणस्तर अभिवृद्धि तथा आधुनिक स्वास्थ्य प्रविधिको उपयोगमा निरन्तर प्रयास गर्दै आएको छ। अस्पतालबाट प्रवाह भइरहेका आकस्मिक, मातृशिशु तथा नवजात, फार्मेसी शल्यक्रिया ,, आ इ सी युप्रयोगशाला, विभिन्न विशेषज्ञ तथा जनरल ओपिडी सेवा , SNCU /, इमेजिङ तथा हेमोडायलाइसिस लगायतका सेवाले जिल्लावासीको स्वास्थ्य सेवामा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका छन्।

सीमित स्रोतसाधनका बाबजुद स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीहरूको समर्पण-, मेहनत, व्यावसायिकता र सेवाभावका कारण अस्पतालले आफ्नो सेवा प्रवाहलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउँदै अघि बढिरहेकोमा प्रशंसा व्यक्त गर्दछु। साथै स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुधार, पूर्वाधार विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवाको निरन्तरता कायम गर्न अस्पताल व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी, स्थानीय तह तथा विकास साझेदारहरूले पुऱ्याउँदै आएको सहयोग सराहनीय छ।

आर्थिक वर्ष २०८२मा अस्पतालले हासिल गरेका उपलब्धि ८३/, सामना गरेका चुनौती तथा आगामी दिनका कार्ययोजनालाई समेटिएको यस वार्षिक प्रतिवेदनले अस्पतालको समग्र प्रगतिको यथार्थ चित्र प्रस्तुत गर्नुका साथै आगामी दिनमा सेवा सुधारका लागि मार्गदर्शन प्रदान गर्ने विश्वास लिएको छु। आगामी दिनमा अस्पतालले अझ गुणस्तरीय, सुरक्षित, जनमैत्री र सेवाग्राही केन्द्रित स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै जिल्लावासीको भरोसाको स्वास्थ्य संस्थाका रूपमा आफ्नो पहिचान अझ सुदृढ बनाउने अपेक्षा गर्दछु।

अन्त्यमा, वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशनका लागि प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा योगदान गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरूमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दै विगतका अनुभवलाई प्रेरणा, वर्तमानका उपलब्धिलाई आधार र भविष्यका सम्भावनालाई लक्ष्य बनाउँदै जिल्ला अस्पताल संखुवासभा अझ गुणस्तरीय, प्रविधिमैत्री, सेवामुखी तथा मानवकेन्द्रित स्वास्थ्य सेवाको उत्कृष्ट केन्द्रका रूपमा अघि बढिरहोस्–यही शुभकामना, यही प्रतिबद्धता र यही विश्वासका साथ यसको गौरवमय यात्रा निरन्तर अगाडि बढिरहोस्।

धन्यवाद।

डा. कीर्तिपाल सुवेदी
प्रदेश सचिव
स्वास्थ्य मन्त्रालय
कोशी प्रदेश, विराटनगर

मन्तव्य

समयको प्रवाहसँगै विश्वास र उत्तरदायित्वको यात्रामा चार दशकभन्दा लामो समयदेखि सङ्खुवासभाका नागरिकसँग जोडिँदै आएको जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभाको उपलब्धि, अनुभव र भावी संकल्पलाई समेटेर प्रकाशन गर्न लागिएको यस मा मन्तव्य "मुहार पुस्तिका"राख्न पाउनु मेरो लागि गौरवको विषय हो। यस महत्वपूर्ण प्रकाशनका लागि सम्पूर्ण प्रकाशन तथा सम्पादकीय समितिप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

सङ्खुवासभाको सदरमुकाम खाँदबारीमा वि.सं. २०३३ सालमा स्थापित यस अस्पतालले आफ्नो स्थापनाकालदेखि नै भौगोलिक विकटता, सीमित स्रोतसाधन र विविध चुनौतीका बीच सङ्खुवासभाका साथै छिमेकी भोजपुर तथा धनकुटाका नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवाको भरोसायोग्य केन्द्रका रूपमा सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। समयको परिवर्तनसँगै अस्पतालले पनि आफ्नो स्वरूप र सेवाको दायरा विस्तार गर्दै नागरिकको स्वास्थ्य अधिकारलाई व्यवहारमा रूपान्तरण गर्ने यात्रालाई निरन्तरता दिइरहेको छ।

वि.सं. २०७४ सालदेखि ५० शैयाको अस्पतालका रूपमा सेवा सञ्चालन हुँदै आएको यस संस्थाले नयाँ भवन निर्माण सम्पन्न भई सोहि भवनमा आज आकस्मिक, प्रसूति तथा शल्यक्रिया, जनरल मेडिसिन, बालरोग, हाडजोर्नी, दन्त, फिजियोथेरापी, रक्तसञ्चार, प्रयोगशाला, रेडियोलोजी, फार्मेसी, OCMC, ART Clinic, Pain Clinic, ICU, NICU, SNCU लगायतका विविध सेवा प्रवाह गरिरहेको छ। स्वास्थ्य बीमा तथा निःशुल्क औषधि कार्यक्रममार्फत आर्थिक तथा भौगोलिक रूपमा कमजोर नागरिकको स्वास्थ्य सेवामा पहुँच अभिवृद्धि गर्ने प्रयाससमेत निरन्तर छ।

विशेषज्ञ सेवा विस्तारको क्रममा यस वर्ष हेमोडायलाइसिस, ल्याप्रस्कोपिक शल्यक्रिया, आँखा उपचार केन्द्र सञ्चालनमा ल्याउन सफल भएका छौँ। विशेषतः आफ्नै जिल्लामा हेमोडायलाइसिस सेवा प्रारम्भ हुनु यहाँका नागरिकका लागि मात्र नभई जिल्लाको स्वास्थ्य सेवाको इतिहासमै एउटा महत्वपूर्ण उपलब्धि हो। आगामी दिनमा CT Scan, पोषण पुनर्स्थापना गृह, अत्याधुनिक उपकरण सहितको प्रयोगशालाबाँझोपनको उपचार सेवा तथा अझ थप प्रविधिमैत्री विशेषज्ञ सेवाहरू, विस्तार गर्दै नागरिकलाई उपचारका लागि टाढा जानुपर्ने बाध्यता क्रमशः कम गर्ने हाम्रो लक्ष्य रहेको छ।

स्थायी दरबन्दीको तुलनामा जनशक्ति सीमित रहेता पनि व्यवस्थापन समिति, प्रदेश करार तथा अन्य स्रोतबाट परिचालित चिकित्सक, नर्सिङ तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूको समर्पण र सेवाभावले अस्पतालको सेवा प्रवाहलाई निरन्तरता दिइरहेको छ। सम्पूर्ण चिकित्सक, नर्सिङ तथा सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मी र कर्मचारीहरूको कर्तव्यनिष्ठा, समर्पण र सेवाभावले अस्पतालको सेवा अविच्छिन्न भएको छ । सीमितताभित्र सम्भावना खोज्नु, चुनौतीभित्र समाधान निर्माण गर्नु र सेवाग्राहीको विश्वासलाई आफ्नो जिम्मेवारी ठान्नु नै यस अस्पतालको विकास यात्राको मूल आधार बनेको छ ।

अस्पतालको विकास यात्रा सहकार्यको यात्रासमेत हो। संघिय सरकार, कोशी प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, जिल्ला समन्वय समिति, अस्पताल व्यवस्थापन समिति, खाँदबारी नगरपालिका, अरुण तेस्रो

जलविद्युत आयोजना, निक साइमन इन्सिटिच्युटघउधोग वाणिज्य सं ,, रेडक्रस, विकास साझेदार, समाजसेवी तथा सञ्चारकर्मीहरूको साथ र सहयोगले यस यात्रालाई थप बलियो बनाएको छ। आगामी दिनमा पनि यही विश्वास, सहकार्य र सद्भाव निरन्तर प्राप्त हुने अपेक्षा गर्दछु।

अन्त्यमा, अस्पतालको सेवामा समर्पित सम्पूर्ण चिकित्सक, नर्सिङ तथा स्वास्थ्यकर्मी, प्रशासनिक एवं सहयोगी कर्मचारीहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। हिजोको समर्पणले आजको उपलब्धि निर्माण गरेको छ र आजको उपलब्धिले भोलिको सम्भावनाको ढोका खोल्नेछ। यही दृढ विश्वासका साथ जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभालाई अझ गुणस्तरीय, सुरक्षित, प्रविधिमैत्री, सेवाग्राहीमैत्री र जनउत्तरदायी स्वास्थ्य संस्थाका रूपमा अघि बढाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद।

डासन्तोष देव .
कन्सल्टेन्ट जनरल सर्जन, नवौँ तह
प्रमुख मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट
जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभा

परिच्छेद: १
परिचय

१.१ अस्पतालको पृष्टभूमि

दुर्गम हिमाली भूगोल, कठिन यातायात र सीमित स्रोत-साधनका बीच संखुवासभावासीको स्वास्थ्यप्रतिको आशा र अपेक्षालाई आत्मसात् गर्दै अघि बढेको जिल्ला अस्पताल संखुवासभा आज पूर्वी नेपालको एक महत्वपूर्ण सरकारी स्वास्थ्य संस्थाका रूपमा स्थापित भएको छ। खाँदबारी नगरपालिका-१ मा अवस्थित यो अस्पताल हाल ५० शैयाको सरकारी अस्पतालका रूपमा सञ्चालनमा रहेको छ। जिल्ला अस्पताल संखुवासभाको वर्तमान स्वरूप कुनै एक दिनको उपलब्धि होइन। यसको पछाडि पाँच दशकभन्दा लामो संघर्ष, स्थानीय समुदायको योगदान, नेतृत्वको दूरदृष्टि, स्वास्थ्यकर्मीहरूको समर्पण तथा विभिन्न सरकारी र विकास साझेदार संस्थाको सहकार्य जोडिएको छ।

संखुवासभामा स्वास्थ्य सेवाको औपचारिक सुरुवात आयुर्वेदिक औषधालयबाट भएको थियो। आधुनिक स्वास्थ्य सेवाको आवश्यकता बढ्दै गएपछि स्थानीय समाजसेवी तथा जग्गादाताहरू नरबहादुर श्रेष्ठ, तुलसीलाल, कृष्णराज शाक्य, बाबुलाल श्रेष्ठ, भीमबहादुर श्रेष्ठ तथा चन्द्रबहादुर श्रेष्ठले करिब १४ रोपनी जग्गा उपलब्ध गराउनुभयो। उहाँहरूको यो योगदान अस्पताल स्थापनाको ऐतिहासिक आधार बन्यो।

वि.सं. २०२९ सालमा तत्कालीन स्वास्थ्यमन्त्री माननीय हिरालाल विश्वकर्माबाट १५ शैयाको जिल्ला अस्पतालको शिलान्यास भयो। निर्माण सम्पन्न भएपछि वि.सं. २०३३ सालमा तत्कालीन स्वास्थ्यमन्त्री माननीय पद्‌मसुन्दर लावतीबाट औपचारिक उद्‌घाटन भयो। त्यसबेला स्टाफ नर्स सबिना उदाससहित १० जना स्वास्थ्यकर्मी तथा सहयोगी कर्मचारीबाट बहिरङ्ग, अन्तरङ्ग र आकस्मिक सेवा सुरु भएको थियो। सेवा विस्तारको क्रममा वि.सं. २०३९ सालमा ल्याब टेक्निसियन मोहन कार्कीको नेतृत्वमा प्रयोगशाला सेवा सुरु भयो। वि.सं. २०४५ सालमा आर.आर.एन. (RRN) संस्थामार्फत १०० एम.ए. क्षमताको एक्स-रे मेसिन प्राप्त भएपछि रेडियोलोजी सेवा प्रारम्भ भयो। प्रविधिको विकाससँगै वि.सं. २०७२ सालमा सी.आर. (Computed Radiography) प्रविधि जडान गरियो तथा प्रयोगशालामा आधुनिक परीक्षण उपकरणहरू थप गरिए।

अस्पतालको विकास यात्रामा वि.सं. २०७४ साल महत्वपूर्ण मोड बन्यो। तत्कालीन स्वास्थ्य राज्यमन्त्री माननीय तारामान गुरुङज्यूको पहलमा जिल्ला अस्पताललाई १५ शैयाबाट ५० शैयामा स्तरोन्नति गरियो र आधुनिक अस्पताल भवन निर्माणको स्वीकृति प्राप्त भयो। लामो प्रतीक्षापछि वि.सं. २०८२ साल असार ९ गते नयाँ ५० शैयाको सुविधा सम्पन्न भवन औपचारिक रूपमा हस्तान्तरण भई सञ्चालनमा आयो। यो दिन अस्पतालको भौतिक विकासको मात्र होइन, वर्षौंदेखिको सपना र प्रतीक्षाले मूर्त रूप पाएको ऐतिहासिक दिनका रूपमा स्मरणीय छ। सीमित स्रोत-साधनका बाबजुद अस्पतालले संखुवासभाका साथै छिमेकी जिल्ला भोजपुरका नागरिकलाई समेत निरन्तर सेवा दिँदै आएको छ।

संघीयतापछि अस्पताल प्रदेश सरकार, स्वास्थ्य मन्त्रालयको मातहतमा आएपछि विकासको यात्राले थप गति लियो। श्री सुमन शाक्यज्यूको अध्यक्षतामा गठित अस्पताल व्यवस्थापन समितिको सक्रिय नेतृत्वमा भौतिक पूर्वाधारसँगै सेवा गुणस्तर, आधुनिक प्रविधि, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा संस्थागत सुशासनमा महत्वपूर्ण सुधारहरू भए।

अस्पतालमा आधुनिक तथा विशेषज्ञ सेवाको विस्तारलाई प्राथमिकता दिँदै इन्डोस्कोपी, सी-आर्म (C-Arm), ५ शैयाको भेन्टिलेटरसहितको सघन उपचार कक्ष (ICU) नवजात शिशु उपचार कक्ष लगायतका विशिष्टीकृत सेवाका लागि आवश्यक उपकरण तथा पूर्वाधार विकास गरिएको छ। यससँगै वि.सं. २०८२ साल चैत १५ गतेदेखि हेमोडायलाइसिस सेवा सञ्चालनमा आएको छ, जसले मिर्गौलासम्बन्धी समस्या भएका बिरामीलाई आफ्नै जिल्लामा नियमित उपचार सेवा प्राप्त गर्ने महत्वपूर्ण अवसर प्रदान गरेको छ।

त्यस्तै, दुर्बिनबाट गरिने शल्यक्रिया (ल्याप्रोस्कोपिक सर्जरी) सेवा विस्तारले अस्पतालको शल्यक्रिया सेवालाई थप आधुनिक र प्रविधिमैत्री बनाएको छ। आँखा सेवाको विस्तारसँगै आँखासम्बन्धी परीक्षण, उपचार तथा आवश्यक स्वास्थ्य सेवाका लागि समेत जिल्लावासीलाई स्थानीय स्तरमै सुविधा प्राप्त गर्ने अवसर थपिएको छ।

रेडियोलोजी सेवामा ५०० एमक्षमताको आधुनिक डिजिटल रेडियोग्राफी प्रणाली .ए. जडान गरिएको छ भने प्रयोगशालामा कल्चर मेसिन, CLIA मेसिन, Fully Automated Bio-Chemistry Analyzer तथा Gene X-pert जस्ता अत्याधुनिक उपकरण सञ्चालनमा छन्। यी प्रविधि र विशेषज्ञ सेवाको विस्तारले जटिल स्वास्थ्य समस्याको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापनलाई थप सहज, छिटो र प्रभावकारी बनाउँदै अस्पताललाई आधुनिक स्वास्थ्य सेवाको नयाँ चरणतर्फ अघि बढाएको छ।

अस्पतालले स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम तथा सामाजिक सेवा इकाइमार्फत आर्थिक रूपमा कमजोर, विपन्न तथा असहाय नागरिकलाई सहज स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने प्रयास गर्दै आएको छ। हाल ५० शैयाको अस्पतालका लागि निर्धारण गरिएका २६ प्रकारका सेवाहरू शतप्रतिशत

सञ्चालनमा रहेका छन्। बहिरङ्ग, अन्तरङ्ग, आकस्मिक, प्रयोगशाला, रेडियोलोजी, फार्मेसी, प्रसूति, Caesarean Section, ICU तथा फिजियोथेरापी लगायतका सेवाहरू नियमित रूपमा सञ्चालनमा छन्।

अस्पतालमा ९ जना विशेषज्ञ चिकित्सकसहित ५९ जनाको स्वीकृत दरबन्दी रहेको छ। स्थायी पदपूर्तिमा चुनौती भए पनि अस्पताल व्यवस्थापन समिति र प्रशासनले विभिन्न साझेदार संस्थासँग सहकार्य गरी विशेषज्ञ जनशक्ति व्यवस्थापन र सेवा विस्तारलाई निरन्तरता दिएका छन्।

कर्मचारीको मनोबल अभिवृद्धिका लागि तलब-सुविधामा वृद्धि, प्रोत्साहन भत्ता, अतिरिक्त समय कार्यको भत्ता, उत्कृष्ट कर्मचारी सम्मान तथा पुरस्कार, स्वास्थ्य बीमा र आवासीय सुविधाजस्ता व्यवस्थाहरू गरिएको छ। यसले कर्मचारीको आत्मविश्वास, संस्थाप्रतिको अपनत्व र सेवाप्रतिको समर्पणलाई थप बलियो बनाएको छ।

अस्पतालप्रतिको जनविश्वास पनि बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ७१,६७१ जना सेवाग्राहीले सेवा लिएकोमा २०८२/८३ मा ७९,७२५ पुगेका छन्। सेवाग्राहीमा ११.३ प्रतिशत वृद्धि भएको छ। हाल अस्पतालमा ९ जना विशेषज्ञ चिकित्सकसहित कुल १४५ जना कर्मचारीबाट निरन्तर स्वास्थ्य सेवा प्रदान भइरहेको छ। जिल्ला अस्पतालको सेवा प्रवाहमा व्यवस्थापकीय समन्वय र कार्यान्वयनको गुणस्तरीयतामा अभिवृद्धि हुन सकोस भनि प्रदेश सरकारले हाम्रो अस्पताललाई अस्पताल व्यवस्थापन अधिकृतको पदस्थापना गरेको र विगत एक वर्ष देखि उहाँको सकृयता र नेतृत्वले विशेष गरि भवन सञ्चालन तथा विभिन्न विभागहरुको व्यवस्थापमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह भएको छ ।

अस्पतालको विकासमा विभिन्न विकास साझेदारहरूको सहयोग महत्वपूर्ण रहँदै आएको छ। अरुण तेस्रो जलविद्युत् परियोजनाको सहयोगमा एक जना हाडजोर्नी विशेषज्ञ तथा एक जना रेडियोलोजिस्ट व्यवस्था भएको छ । त्यस्तै निक साइमन्स इन्स्टिच्युटको सहयोगमा एक जना एम.डी.जी.पी. (MDGP) चिकित्सक सहित ४ जनाको शल्यक्रिया टोलि उपलब्ध भएको छ। आगामी आर्थिक बर्ष का लागि ति संस्थाका सहयोग स्थान्तरण हुने भएकोले अस्पतालको सेवाको यात्रामा केहि संघर्षमय रहने छ ।

अस्पतालको विकास र विशेषज्ञ सेवा विस्तारमा विभिन्न विकास साझेदारहरूको सहयोग महत्वपूर्ण रहँदै आएको छ। अरुण तेस्रो जलविद्युत् परियोजनाको सहयोगमा एक जना हाडजोर्नी विशेषज्ञ तथा एक जना रेडियोलोजिस्ट विशेषज्ञ र निक साइमन्स इन्स्टिच्युटको सहयोगमा एक जना एम.डी.जी.पी. (MDGP), चिकित्सक र शल्यक्रियाको टोलीको सेवा प्राप्त हुँदै आएको थियो। यी विशेषज्ञ सेवाले जिल्लावासीलाई आफ्नै जिल्लामा गुणस्तरीय तथा विशिष्टीकृत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने अवसर प्रदान गर्नुका साथै अस्पतालको सेवा विस्तारमा

महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका थिए। तर श्रावण १ गतेदेखि यी साझेदार संस्थाहरूबाट उपलब्ध हुँदै आएका विशेषज्ञ चिकित्सकहरूको सेवा निरन्तरता हुन नसक्दा अस्पतालको नियमित तथा विशेषज्ञ सेवा व्यवस्थापनमा थप चुनौती सिर्जना भएको छ।

यधपी चुनौतीका बाबजुद पनि जिल्ला अस्पताल संखुवासभाले आफ्नो सेवा प्रवाहलाई निरन्तरता दिँदै आएको छ। उपलब्ध जनशक्ति, स्रोत-साधन तथा पूर्वाधारको अधिकतम उपयोग गर्दै सेवाग्राहीलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने प्रयास निरन्तर जारी छ। आगामी दिनमा विशेषज्ञ जनशक्तिको स्थायी तथा दिगो व्यवस्थापन, थप विशिष्टीकृत सेवाको विस्तार र विकास साझेदारहरूसँगको सहकार्यलाई अझ सुदृढ गर्दै अस्पताललाई आत्मनिर्भर तथा सक्षम स्वास्थ्य संस्थाका रूपमा विकास गर्ने लक्ष्य लिइएको छ। सहयोगका हातहरू केही समयका लागि टाढिए पनि सेवाप्रतिको प्रतिबद्धता टाढिएको छैन। सीमितता र चुनौतीका बीच पनि जिल्लावासीको स्वास्थ्य अधिकारलाई केन्द्रमा राख्दै जिल्ला अस्पताल संखुवासभा निरन्तर अघि बढिरहेको छ।

पाँच दशकभन्दा लामो यात्रामा जिल्ला अस्पताल संखुवासभाले धेरै रूप परिवर्तन गरेको छ– आयुर्वेदिक औषधालयबाट आधुनिक अस्पतालसम्म, १५ शैयाबाट ५० शैयासम्म, सीमित स्रोतबाट अत्याधुनिक प्रविधिसम्म। तर यसको सबैभन्दा ठूलो उपलब्धि भवन, उपकरण वा तथ्याङ्क मात्र होइन। यसको सबैभन्दा ठूलो उपलब्धि जनताको विश्वास हो। अस्पतालको प्रत्येक इँटामा स्थानीय समुदायको योगदान छ। प्रत्येक सेवामा स्वास्थ्यकर्मीको समर्पण छ। प्रत्येक उपलब्धिमा नेतृत्वको दूरदृष्टि र साझेदारहरूको सहयोग छ। अनि अस्पतालको प्रत्येक ढोकामा उपचारको आशा बोकेर आउने सेवाग्राहीसँग जोडिएको छ ।आज जिल्ला अस्पताल संखुवासभा केवल एउटा स्वास्थ्य संस्था होइन यो संखुवासभावासीको विश्वास, आशा र जीवनको सहयात्री हो। विगतका अनुभवलाई प्रेरणा, वर्तमानका उपलब्धिलाई आधार र भविष्यका सम्भावनालाई लक्ष्य बनाउँदै जिल्ला अस्पताल संखुवासभा अझ गुणस्तरीय, प्रविधिमैत्री, सेवामुखी तथा मानवकेन्द्रित स्वास्थ्य सेवाको उत्कृष्ट केन्द्रका रूपमा अघि बढिरहोस्–यही शुभकामना, यही प्रतिबद्धता र यही विश्वासका साथ यसको गौरवमय यात्रा निरन्तर अगाडि बढिरहोस्।

१.२ नागरिक वडापत्र

क.सं	सेवाको किसिम	उपलब्ध सेवाहरु	कोठा नं.	समय	लाग्ने शुल्क	जिम्मेवार व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१	बहिरङ्ग सेवा (OPD)	नाम दर्ता	३	आईतबार - बिहीबार ९:०० बजेदेखि १ बजेसम्म शुक्रबार ९:०० बजेदेखि १२ बजेसम्म	रु ३०	दर्ता सहयोगी	मे.सु.	
		बिरामी परिक्षण तथा उपचार	६-१३	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	निःशुल्क	विशेषज्ञ, मे.अ, पारामेडिक्स	मे.सु.	
		ड्रेसिङ्ग	१	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	समितिको निर्णयनुसार	मे.अ.	मे.सु.	
		General OPD	६	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	रु ३०	General Physician र मे अ		
		Medicine	12	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	रु १००	General Physician र मे अ		
		Eye OPD	८	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	रु ३०	ophthalmic assistant		

क्र.सं	सेवाको किसिम	उपलब्ध सेवाहरु	कोठा नं.	समय	लाग्ने शुल्क	जिम्मेवार व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
		Orthopedic OPD	१३	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	रु १००	Orthopedic Surgeon		
		Pediatric OPD	९	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	रु १००	Pediatrician		
		General Surgery OPD	१०	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	रु १००	General Surgeon		
		Pre anesthesia check up		९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म		Anesthesiologists and Anesthesia assistant		
		EHS			२००	Respective Specialist		
		दन्त सेवा	७	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	समितिको निर्णयनुसार	डेण्टल सर्जन, डेण्टल हाईजेनिस्ट	मे.सु.	
२	अन्तरंग सेवा (Indoor)	बिरामी भर्ना	२०	२४ सै घण्टा	बेड चार्ज रु ५० क्याबिन १०००	नर्सिङ अधिकृत, नर्सिङ ड्युटी स्टाफ	मे.सु.	
		राउण्ड लिने समय	_	बिहान ८ बजे बेलुकी ४ बजे	निःशुल्क	विशेषज्ञ, मे.अ	मे.सु.	
३	आकस्मिक सेवा	नाम दर्ता	३	२४ सै घण्टा	रु ६०	दर्ता सहयोगी	मे.सु.	

क्र.सं	सेवाको किसिम	उपलब्ध सेवाहरु	कोठा नं.	समय	लाग्ने शुल्क	जिम्मेवार व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
	(Emergency Service)	बिरामी परिक्षण तथा उपचार	१	२४ सै घण्टा	निःशुल्क	मे.अ., परामेडिक्स	मे.सु.	
		ड्रेसिङ्ग		२४ सै घण्टा	समितिको निर्णयनुसार	मे.अ., B परामेडिक्स	मे.सु.	
		नेबुलाईजेसन		२४ सै घण्टा	निःशुल्क	मे.अ. , परामेडिक्स	मे.सु.	
		राउण्ड लिने समय	_	बिहान ८ बजे बेलुकी ४ बजे	निःशुल्क	पारामेडिक्स	मे.सु.	
४	रेडियोलोजी विभाग	एक्स रे	१९	२४ सै घण्टा	समितिको निर्णयनुसार	रडियोलोजिष्ट, रेडियोग्राफर	मे.सु.	
		ई.सी.जी.	१९	२४ सै घण्टा	रु २००	रेडियोग्राफर र पारामेडिक्स	मे.सु.	
		भिडियो एक्स रे	१८	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	रु ६००	विशेषज्ञ, तालिम प्राप्त मे.अ.	मे.सु.	
		इको	१८	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	८००			

क्र.सं	सेवाको किसिम	उपलब्ध सेवाहरु	कोठा नं.	समय	लाग्ने शुल्क	जिम्मेवार व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
		Anomaly scan	१८२	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म बजेसम्म दिनको ४ जना	रु १५००			
५	प्रसुति सेवा	सामान्य प्रसुति सेवा	१५	२४ सै घण्टा	निःशुल्क	नर्सिङ अधिकृत, नर्सिङ ड्युटी स्टाफ	मे.सु.	यातायात खर्च वापत रु ३००० र आठ पटक गर्भवती जाँच गराए बापत गर्भवतीमा उत्प्रेरणा भत्ता रु ८०० दिइने छ।
		शल्यक्रियाद्धारा प्रसुति सेवा		२४ सै घण्टा	निःशुल्क	विशेषज्ञ, तालिम प्राप्त मे.अ./ तालिम प्राप्त नर्सिङ स्टाफ	मे.सु.	
६	सुरक्षित मातृत्व सेवा	गर्भवती जाँच	२	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	निःशुल्क	नर्सिङ अधिकृत, नर्सिङ ड्युटी स्टाफ	मे.सु.	
		परिवार नियोजन तथा परामर्श सेवा	२	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	निःशुल्क	नर्सिङ अधिकृत, नर्सिङ ड्युटी स्टाफ	मे.सु.	
		पाठेघरको मुखको क्यान्सर जाँच,आंग	२	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	निःशुल्क	नर्सिङ अधिकृत, नर्सिङ ड्युटी स्टाफ	मे.सु.	

क्र.सं	सेवाको किसिम	उपलब्ध सेवाहरु	कोठा नं.	समय	लाग्ने शुल्क	जिम्मेवार व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
		खसेको जांच तथा उपचार						
७	सुरक्षित गर्भपतन सेवा	मेडिकल औषधीद्धारा सुरक्षित गर्भपतन (MA)	२	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	निःशुल्क	नर्सिङ अधिकृत, नर्सिङ ड्युटी स्टाफ	मे.सु.	
		सर्जिकल विधिबाट गर्भपतन (CAC/PAC)	२	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	निःशुल्क	तालिम प्राप्त मे.अ. र तालिम प्राप्त नर्सिङ स्टाफ	मे.सु.	
८	प्रयोगशाला	दिशा,पिसाब, खकार,रगत तथा अन्य परिक्षण,Biopsy	१६	२४ सै घण्टा	समितिको निर्णयनुसार	मेडिकल ल्याव टेक्नोलोजिस्ट,प्रयोगशाला ड्युटी स्टाफ	मे.सु.	
९	फार्मेसी सेवा	स-शुल्क, नि-शुल्क औषधी वितरण	४	२४ सै घण्टा	समितिको निर्णयनुसार	फार्मेसी सुपरभाईजर	मे.सु.	
१०	अप्रेसन सेवा	साधारण अप्रेसन सेवा	२४	१० बजे देखि ३ बजेसम्म	समितिको निर्णयनुसार	मे.अ., परामेडिक्स	मे.सु.	
		Orthopedic Surgery	२४	दैनिक समय मिलाएर	समितिको निर्णयनुसार		मे.सु.	
		General Surgery	२४	दैनिक समय मिलाएर	समितिको निर्णयनुसार		मे.सु.	
		laparoscopy	२४	दैनिक समय	समितिको			

क्र.सं	सेवाको किसिम	उपलब्ध सेवाहरु	कोठा नं.	समय	लाग्ने शुल्क	जिम्मेवार व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
		surgery		मिलाएर	निर्णयनुसार			
		आकस्मिक अप्रेसन सेवा	२४	२४ सै घण्टा	समितिको निर्णयनुसार	मे.अ., विशेषज्ञ	मे.सु.	
		आकस्मिक अप्रेसन सेवाको लागि Pre anesthesia check up	२४	२४ सै घण्टा		Anesthesiologists, Anesthesia assistant		
११	नवजात शिशु उपचार सेवा	जन्मेदेखि २८ दिन भित्रका नवजात शिशुको उपचार		२४ सै घण्टा	निःशुल्क	बाल रोग विशेषज्ञ/ नर्सिङ अधिकृत, नर्सिङ ड्युटी स्टाफ	मे.सु.	
१२	ईन्डोस्कोपी सेवा		१७	दैनिक समय मिलाएर ९.३० बजे देखि ५ बजेसम्म	रु २०००	तालिम प्राप्त विशेषज्ञ	मे.सु.	
१३	निरोगिताको प्रमाण पत्र		६	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	रु ५००	मे.अ.	मे.सु.	
१४	घाँउ जाँच		१	२४ सै घण्टा	रु २००	मे.अ.	मे.सु.	
१५	अंपागताको प्रमाणपत्र		६	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	निःशुल्क	मे.अ.	मे.सु.	

क्र.सं	सेवाको किसिम	उपलब्ध सेवाहरु	कोठा नं.	समय	लाग्ने शुल्क	जिम्मेवार व्यक्ति	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१६	मेडिकल लिगल सेवा तथा OCMC सेवा		२१	२४ सै घण्टा	_	ड्युटी मे.अ./ OCMC तालिम प्राप्त नर्सिङ स्टाफ	मे.सु.	
१७	फिजियोथेरापी सेवा		२५	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	समितिको निर्णयनुसार	फिजियोथेरापिष्ट	मे.सु.	
१८	ए.आर.टी/डट्स		३२	९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	निःशुल्क	ए.आर.टी काउन्सिलर	मे.सु.	
१९	एम्बुलेन्स सेवा		_	२४ सै घण्टा	समितिको निर्णयनुसार	ह.स.चा.	मे.सु.	
२०	पोष्टमार्टम सेवा			९.३० बजेदेखि ५ बजेसम्म	निःशुल्क	मे.अ.	मे.सु.	
२१	Blood Bank		३३	२४ सै घण्टा				

१.३ संगठन संरचना

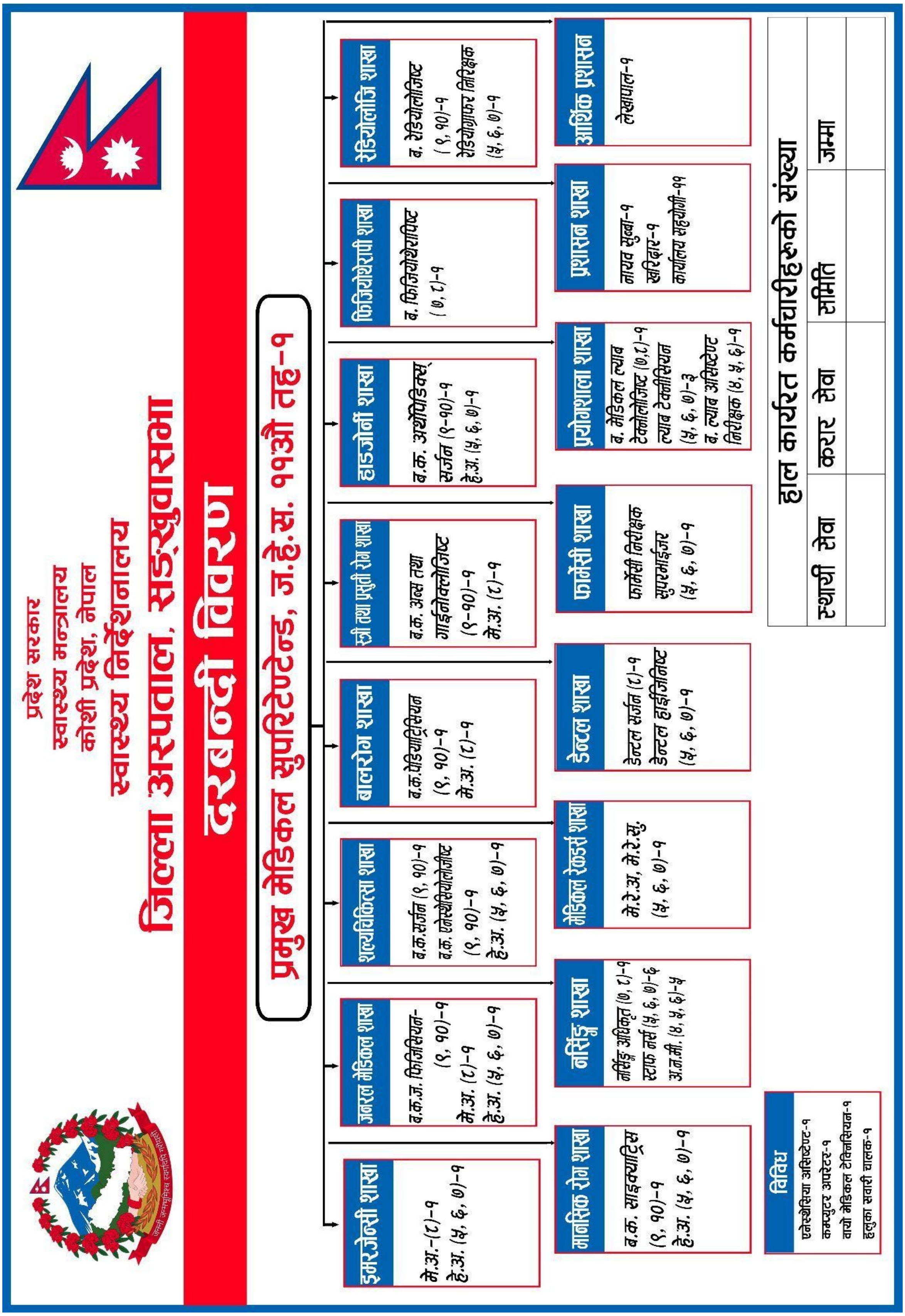
प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
कोशी प्रदेश, नेपाल
स्वास्थ्य निर्देशनालय
जिल्ला अस्पताल, सङ्खुवासभा
दरबन्दी विवरण
प्रमुख मेडिकल सुपरिटेण्टेन्ड, ज.हे.स. ११औ तह–१
इमरजेन्सी शाखा
मे.अ.-(८)–१
हे.अ. (५, ६, ७)–१
जनरल मेडिकल शाखा
ब.क.ज. फिजिसियन- (९, १०)–१
मे.अ. (८)–१
हे.अ. (५, ६, ७)–१
शल्यचिकित्सा शाखा
ब.क.सर्जन (९, १०)–१
ब.क. एनेस्थेसियोलोजीष्ट (९, १०)–१
हे.अ. (५, ६, ७)–१
बालरोग शाखा
ब.क.पेडियाट्रिसियन (९, १०)–१
मे.अ. (८)–१
स्त्री तथा प्रसुती रोग शाखा
ब.क. अब्स तथा गाईनोक्लोजिष्ट (९–१०)–१
मे.अ. (८)–१
हाडजोर्नी शाखा
ब.क. अर्थोपिडिक्स् सर्जन (९–१०)–१
हे.अ. (५, ६, ७)–१
फिजियोथेरापी शाखा
ब. फिजियोथेरापिष्ट (७, ८)–१
रेडियोलोजि शाखा
ब. रेडियोलोजिष्ट (९, १०)–१
रेडियोग्राफर निरिक्षक (५, ६, ७)–१
मानसिक रोग शाखा
ब.क. साइक्याट्रिस (९, १०)–१
हे.अ. (५, ६, ७)–१
नर्सिङ्ग शाखा
नर्सिङ्ग अधिकृत (७, ८)–१
स्टाफ नर्स (५, ६, ७)–६
अ.न.मी. (४, ५, ६)–५
मेडिकल रेकडर्स शाखा
मे.रे.अ, मे.रे.सु. (५, ६, ७)–१
डेन्टल शाखा
डेन्टल सर्जन (८)–१
डेन्टल हाईजिनिष्ट (५, ६, ७)–१
फार्मेसी शाखा
फार्मेसी निरीक्षक सुपरभाईजर (५, ६, ७)–१
प्रयोगशाला शाखा
ब. मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट (७,८)–१
ल्याब टेक्नीसियन (५, ६, ७)–३
ब. ल्याब असिष्टेण्ट निरीक्षक (४, ५, ६)–१
प्रशासन शाखा
नायब सुब्बा–१
खरिद्दार–१
कार्यालय सहयोगी–११
आर्थिक प्रशासन
लेखापाल–१
विविध
एनेस्थेसिया असिष्टेण्ट-१
कम्प्युटर अपरेटर-१
वायो मेडिकल टेक्निसियन-१
हलुका सवारी चालक-१
हाल कार्यरत कर्मचारीहरूको संख्या
स्थायी सेवा
करार सेवा
समिति
जम्मा

१.४ मानव संसाधन

सिनं.	पद	श्रेणी तह/	स्विकृत दरबन्दी	पदपूर्ती	पद रिक्त	छात्रवृत्ति करार	अस्पताल विकास समिति	प्रदेश सरकार	अन्य (....)	जम्मा
१	प्रमुख मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट	11	1	0	1	0	0	0	0	0
२	बरिष्ठ कन्सल्टेण्ट पिडियाट्रिसियन/	10/9	1	0	1	1	1	0	0	1
३	बरिष्ठ कन्सल्टेण्ट अब्स्टेट्रिसीयन एण्ड / गाइनोकोलोजिष्ट	10/9	1	0	1	1	0	0	0	1
४	बरिष्ठ कन्सल्टेण्ट सर्जन/	10/9	1	0	0	1	0	0	0	2
५	बरिष्ठ कन्सल्टेण्ट अर्थोपेडिक सर्जन/	10/9	1	0	1	1	1	0	0	2
६	बरिष्ठ कन्सल्टेण्ट साइक्याट्रिस्ट/	10/9	1	0	1	0	0	0	0	0
७	बरिष्ठ कन्सल्टेण्ट एनेस्थोसियोलोजिष्ट/	10/9	1	0	0	1	0	0	0	1
८	जनरल फिजिसियन	10/9	1	0	0	1	0	0	0	1
९	बरिष्ठ कन्सल्टेण्ट रेडियोलोजिष्ट/	10/9	1	0	0	0	1	0	0	1
१०	MDGP	10/9	०	0	0	0	1	0	0	1
११	मेडिकल अधिकृत	8	4	2	2	3	1	0	0	6
१२	डेन्टल सर्जन	8	1	1	0	0	1	1	0	2
१३	फिजियोथेरापिष्ट	8/7	1	0	0	0	0	0	0	0

१४	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजिष्ट	9/7	1	1	0	0	0	0	0	1
१५	नर्सिङ अधिकृत	10/7	1	1	0	0	0	0	0	1
१६	नायब सुब्बा	राप्रथम.अन.प.	1	1	0	0	0	0	0	1
१७	लेखापाल	राप्रथम.अन.प.	1	0	1	0	0	0	0	0
१८	ल्याब टेक्निसियन	7/6/5	3	3	0	0	2	2	0	7
१९	मेडिकल रेकर्डर सुपरभाइजर	7/6/5	1	1	0	0	0	0	0	1
२०	स्टाफ नर्स	7/6/5	6	6	0	08	9	0	0	23
२१	हेल्थ असिष्टेण्ट	7/6/5	5	3	2	0	7	3	0	13
२२	फार्मेसी सहायक	7/6/5	1	1	1	0	6	1	0	8
२३	रेडियोग्राफर	7/6/5	1	1	0	0	2	0	0	2
२४	खरिदार	राद्रितीय.अन.प.	1	0	1	0	0	0	0	0
२५	डेण्टल हाइजिनिष्ट	7/6/5	1	1	0	0	0	0	0	1
२६	वायोमेडिकल टेक्निसीयन	7/6/5	1	1	0	0	1	0	0	1
२७	ल्याब असिस्टेण्ट	6/5/4	1	1	0	0	2	0	0	2
२८	अनमी	6/5/4	5	2	3	0	8	0	0	10
२९	एनेस्थेटिक सहायक	7/6/5	1	1	0	0	0	0	0	1
३०	कम्पुटर अपरेटर	राप्रथम.अन.प.	1	0	1	0	0	1	0	1

३१	अब.हे.	6/5/4	0	0	0	0	6	1	0	7
३२	सहजकर्ता	5	0	0	0	0	0	3	0	3
३३	कम्प्युटर टेक्निसियन	5	0	0	0	0	1	0	0	1
३४	इलेक्ट्रीसियन	४	0	0	0	0	1	0	0	1
३५	एक्सरे सहायक	4	0	0	0	0	1	0	0	1
36	ART Counsellor	5								1
37	Assistant physiotherapist	5					1			1
38	opthalmic assistant	4					1			1
39	opthalmic assistant	3					1			1
३६	हलुका सवारी चालक		1	0	0	0	1	1	0	2
३७	Security Guard		0	0	0	0	4	0	0	4
३८	कार्यालय सहयोगी		11	2	9	0	7	29	0	38
	जम्मा		59	30	20	4	63	36	0	145

परिच्छेदः २
सेवाहरु

२.१ बहिरङ्ग सेवा

At District Hospital in Sankhuwasabha, our Outpatient Department (OPD) delivers a comprehensive range of medical services encompassing General Medicine, Pediatrics, General Surgery, Orthopedic Surgery, Obstetrics and Gynecology, Pre-Anesthesia services, Dental services, and Radiology services. With a daily capacity to assist 250-300 patients, our OPD caters to a diverse spectrum of health needs, offering services that span from fundamental disease screening to the management of a wide array of medical conditions.

Within our OPD, specialized services are extended, including:

- General Medicine
- Obstetrics and gynecology
- General Surgery
- Orthopedic Surgery
- Anesthesia service
- Pediatric
- Dental
- Radiology
- Eye

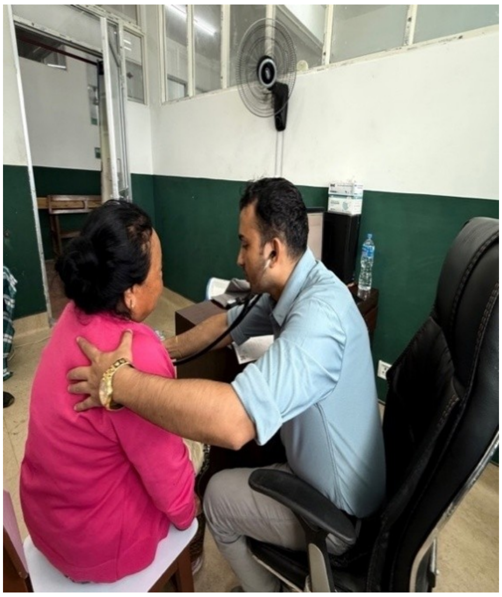

The General Medicine OPD provides comprehensive and patient-centered care through screening, diagnosis, treatment, and follow-up of various medical conditions. Services include management of infectious and systemic diseases, common dermatological and chronic conditions, psychiatric consultation, hemodialysis with timely referral and multidisciplinary care when required by every patient.

The Gynecology/Obstetric unit provides Antenatal Care (ANC) services, conducting essential screenings for gynaecological disorders. ANC visits are prioritized, incorporating strategic planning to address potential issues. The Gynaecological OPD is equipped to plan and execute both elective and emergency Cesarean Section rupture ectopic, vh surgeries based on clinical indications. Additionally, we offer specialized services such as Abdomen and Obstetric Screening through Ultrasonography (USG), Echocardiography (ECHO) Screening, and Endoscopy Screening within our OPD framework.

Our Surgery OPD provides consultation, diagnosis and comprehensive management of a wide range of general and specialized surgical conditions. Patients undergo thorough evaluation with appropriate cases planned for operative procedures.

Recently added laparoscopic surgery services along with endoscopic procedures have further enhanced the hospital’s surgical care. The service emphasizes safe, quality surgical management, timely referral and appropriate postoperative follow-up.

Our Orthopaedic OPD provides expert care for musculoskeletal conditions, including fractures, joint disorders, spine issues and sports injuries. Orthopaedic services include clinical evaluation, minor procedures, physiotherapy guidance, and planning for surgical interventions when necessary.

Anaesthesia OPD services provided by including pre-operative assessment and optimization of patients undergoing surgery, ensuring patient safety through detailed evaluation, risk stratification and counseling offering anaesthesia options, pain management services and post-operative follow-ups.

Paediatrics OPD service at our hospital is dedicated to the health and well-being of children from infancy to adolescence. Services include growth monitoring, immunization,

nutritional counseling, and management of acute and chronic pediatric conditions, all delivered with compassionate care.

Our Dental OPD service is committed to providing high-quality, patient-centered oral healthcare in a comfortable and efficient setting. Our Dental OPD offers a wide range of dental treatments and preventive care including routine check-up, professional cleaning, restorative treatment or a more specialized procedure tailored to individual needs. We use the latest techniques and technology to promote oral health, relieve discomfort, and restore smiles — all while minimizing wait times and maximizing patient satisfaction.

Our Radiology OPD service is the cornerstone of diagnostic support offering a wide range of imaging services including X-rays, ultrasounds and antenatal anomaly scans. With a focus on accuracy and efficiency, the department aids in timely diagnosis and treatment planning across all specialties. Our radiologist works closely with clinical teams to provide expert interpretations, ensuring quality care through advanced imaging technology.

Eye OPD

Our Eye OPD provides comprehensive eye care services including vision screening, diagnosis, treatment and management of common eye conditions. The service also focuses on early detection of eye problems, preventive care and timely referral for specialized ophthalmic treatment when required.

INFOGRAPHICS

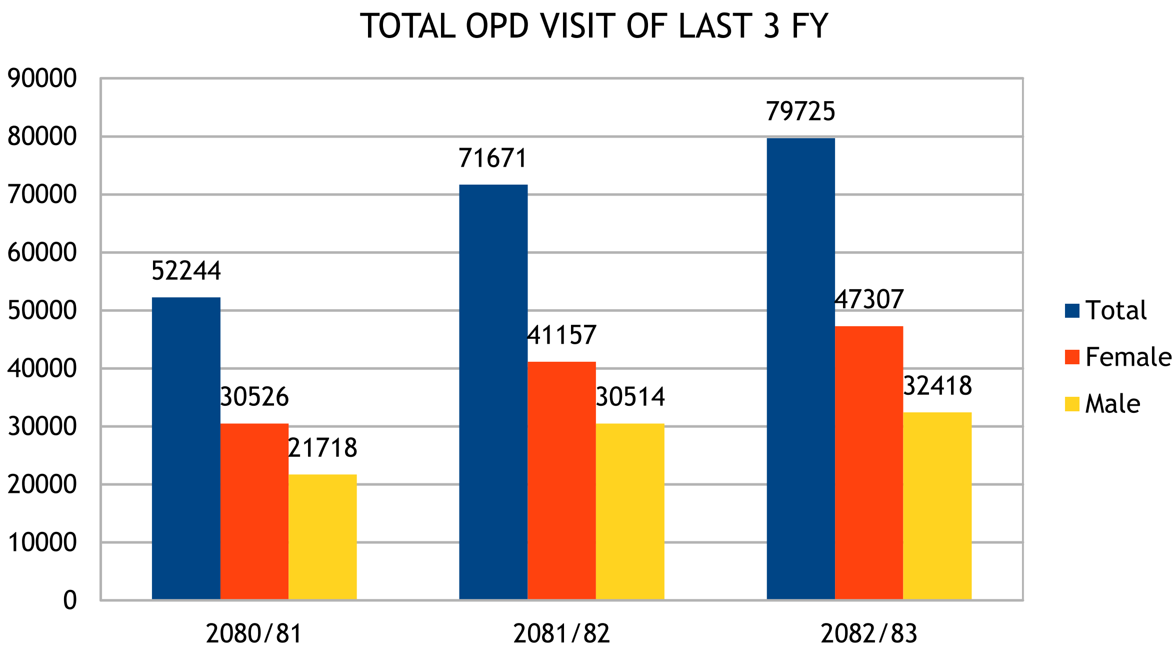

CHART NO 1: Pattern of OPD visit of last 3 fiscal year

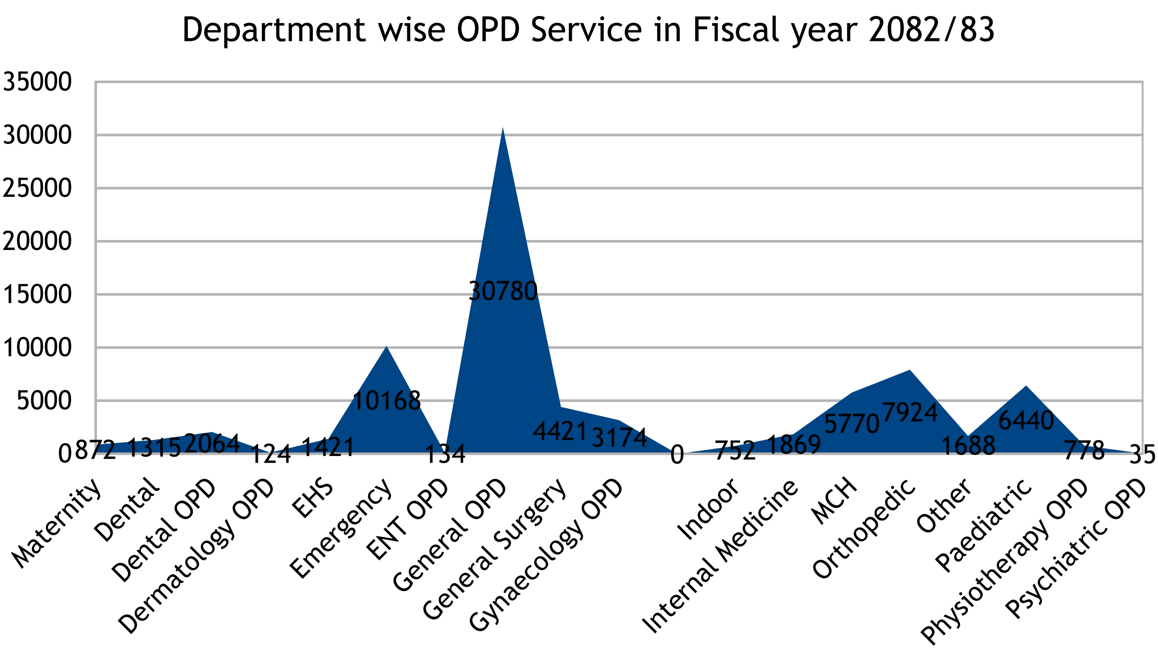

CHART NO. 2: Department wise OPD Service during FY 2082/83

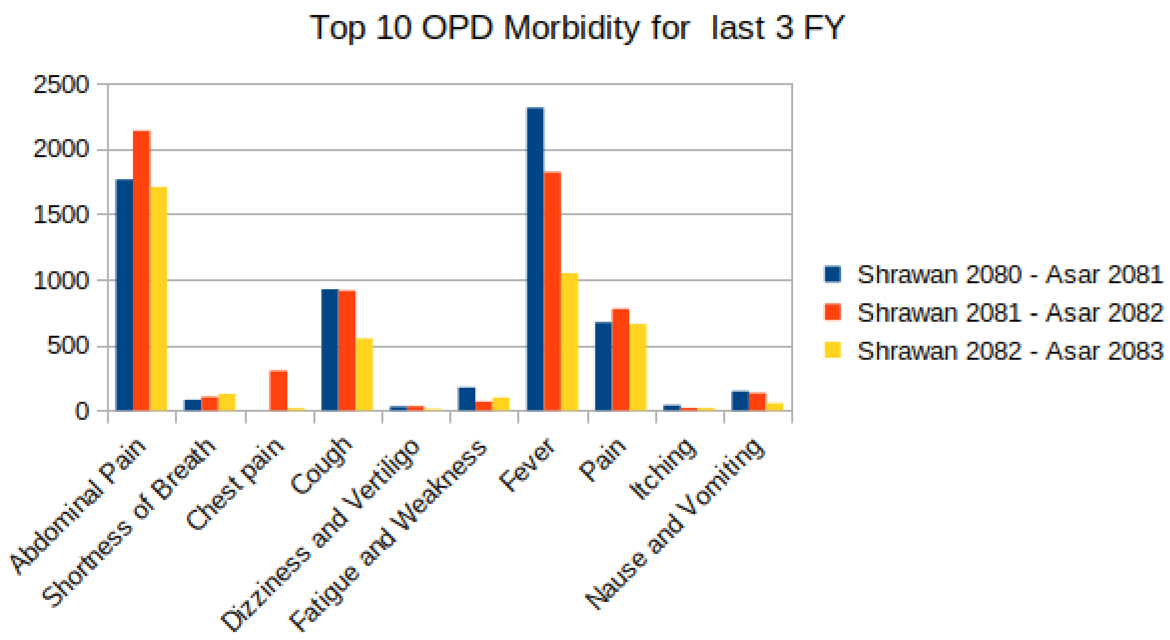

CHART NO 3: Top 10 Outpatient Morbidity in last 3 FY

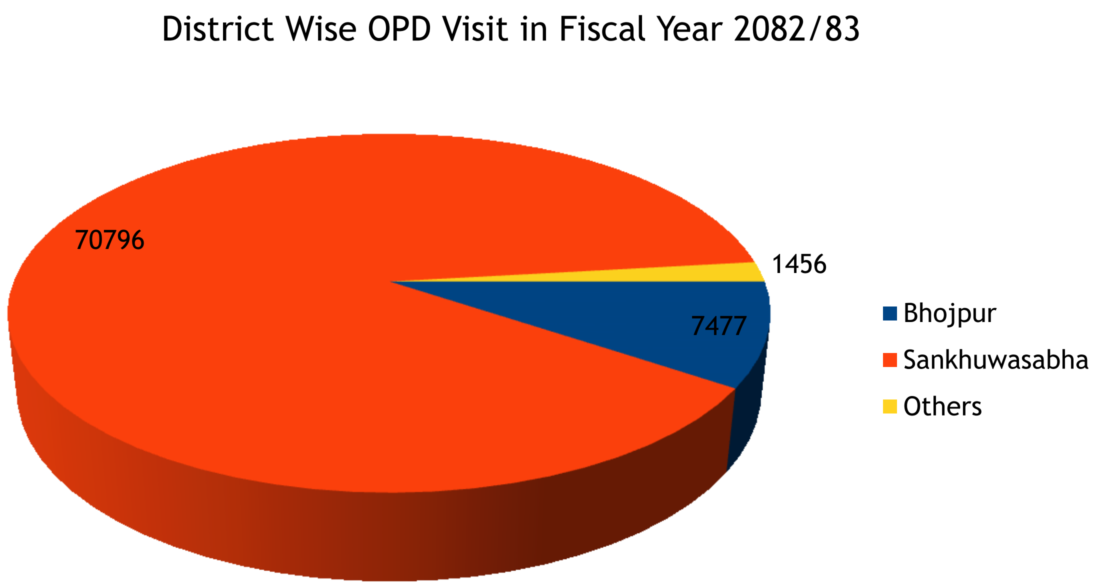

CHART NO:4 District wise OPD visit in FY 2082/83

२.२ बालरोग तथा नवजात शिशू सेवा

राष्ट्रको स्वास्थ्य स्थिति मापन गर्न, त्यस देशको मातृ तथा शिशु मृत्युदर एक महत्त्वपूर्ण सूचक मानिन्छ। तसर्थ बाल स्वास्थ्य, देशको स्वास्थ्य प्रणालीको अति संवेदनशील तथा महत्त्वपूर्ण अंग हो । यदि अभिप्राय सहित यस संखुवासभा अस्पतालमा अरुण तेस्रो र अस्पताल व्यवस्थापन समितिको अमुर्त पुर्ण क्रियाशिलताका कारण आ.ब ७८/०७९ को तिहार अघिबाट बालरोग विशेषज्ञ सेवा सुरु भयो। यो संगै बाल स्वास्थ्यका धेरै चुनौतिहरु क्रमश निर्मुल हुदैं गएका छन्। सबै भन्दा पहिले बालस्वास्थ्य भनेको “Adult Medicine" जस्तै डोज चाहिँ आधा गरे पुग्छ भन्ने धारणा आम जनसाधारणमा मात्र के, कतिपय स्वास्थ्यकर्मी मै रहेको थियो। त्यस भ्रमलाई चिर्दै हामीले बालबालिका विकासको विभिन्न चरणमा रहेको र तिनीहरुको Physiology भिन्न भएको र उपचार पनि भिन्न रुपमा गर्नु पर्ने कुरा केहि हदसम्म बुझाउन सफल भएका छौ। यो नै सबै भन्दा महत्वपुर्ण कदम मान्न सकिन्छ।

यति सफलताका बावजुत पनि अझै थुप्रै कुराहरु सम्पन्न गर्नुपर्ने छ । जस्तै:

- NICU/ICU सुविधा छुटयाउने
- बालरोग OPD मा Developmental Screening अर्थात् बच्चाको विकास उचित रुपमा भैरहेको छ कि छैन भन्ने प्रारम्भिक जांच
- मस्तिस्क पक्षघातको जनचेतना तथा सहयोग सेवा
- कुपोषण शिक्षा तथा सेवाको स्तरोन्नति
- औषधिको तर्कसंगत प्रयोग

माथि उल्लेखित मध्ये, औषधिको तर्क संगत प्रयोग चाँहि यथासिघ्र गर्नुपर्ने आवश्यक छ। विशेषगरि रुघाखोकी जुन चाँहि ९०% viral संक्रमण हुन्छ, त्यसको उपचारमा Antibiotic प्रयोग नगर्ने तथा खोकी कम गर्ने औषधिको अनावश्यक प्रयोगलाई घटाउनु पर्नेछ । संक्षेपमा यति छोटो अवधिमा हामीले यस अस्पतालमा नवजात शिशुका हकमा अति आवश्यक सेवा NICU पनि संचालन गर्न सफल भएका छौ। यो संगै कम तौल भएका तथा समय भन्दा अगावै जन्मेका (preterm baby) बच्चाहरुलाई उचित सहयोगी सेवा प्रदान गर्न सफल भएका छौ। त्यसैगरी भेन्टिलेटर सुविधा पनि सुरु भएका कारण अति सघन उपचार पनि सम्भव छ। आ.व. ८२/८३ मा Pedia OPD बाट ६,४४० जना बालबालिकाहरुले यो सेवा लिएका छन्।

साथै SNCU सेवा छुट्टै कक्ष मार्फत बिरामी तथा जोखिममा रहेका नवजात शिशुहरूलाई विशेष निगरानी तथा उपचार प्रदान गरिन्छ। यस सेवाअन्तर्गत नवजात शिशुको तापक्रम व्यवस्थापन, संक्रमणको उपचार, अक्सिजन तथा श्वासप्रश्वास सहयोग, पोषण तथा स्तनपान सहयोग र आवश्यक अन्य नवजात शिशु सेवाहरू उपलब्ध छन्। समयमै उपचार तथा उचित व्यवस्थापनमार्फत नवजात शिशुको स्वास्थ्य र जीवनरक्षामा यस सेवाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ।यस अस्पतालले यो आर्थिक वर्ष मा २ वटा अति कम तौल भएका नवजात शिसु को mom`s incubator मा राखी उपचार गरि स्वस्थ बनाइ घर पठाउन सफल भएको छ ।

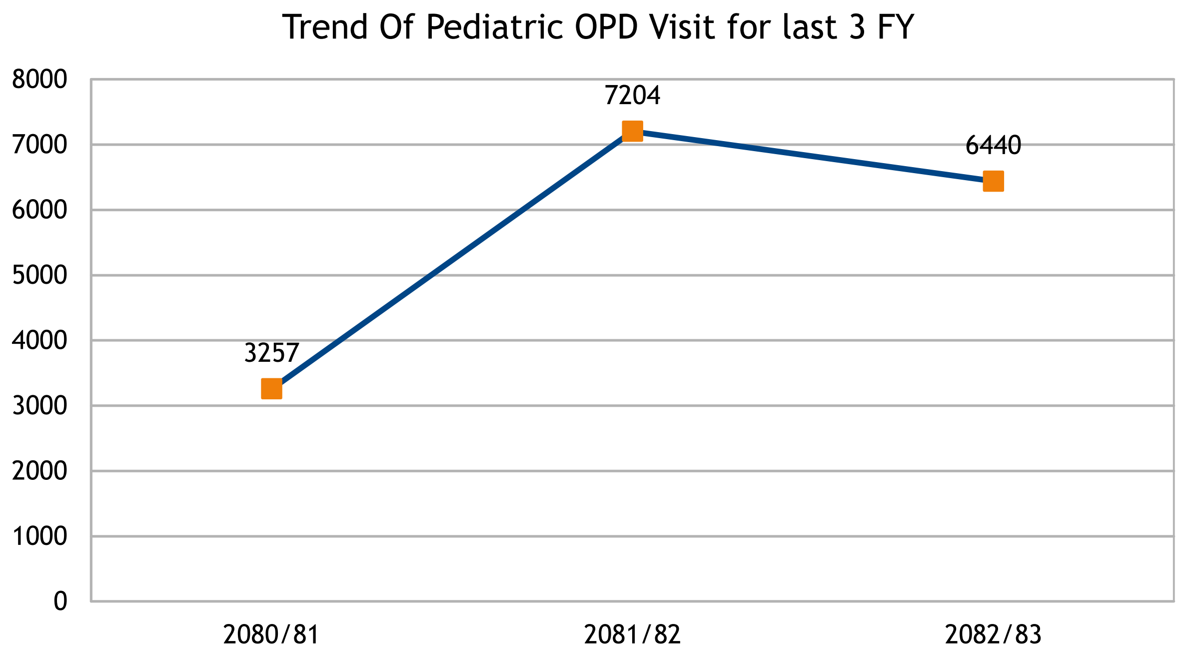

CHART NO: 5 Trend of Pediatric OPD Visit for last 3 Fiscal Year

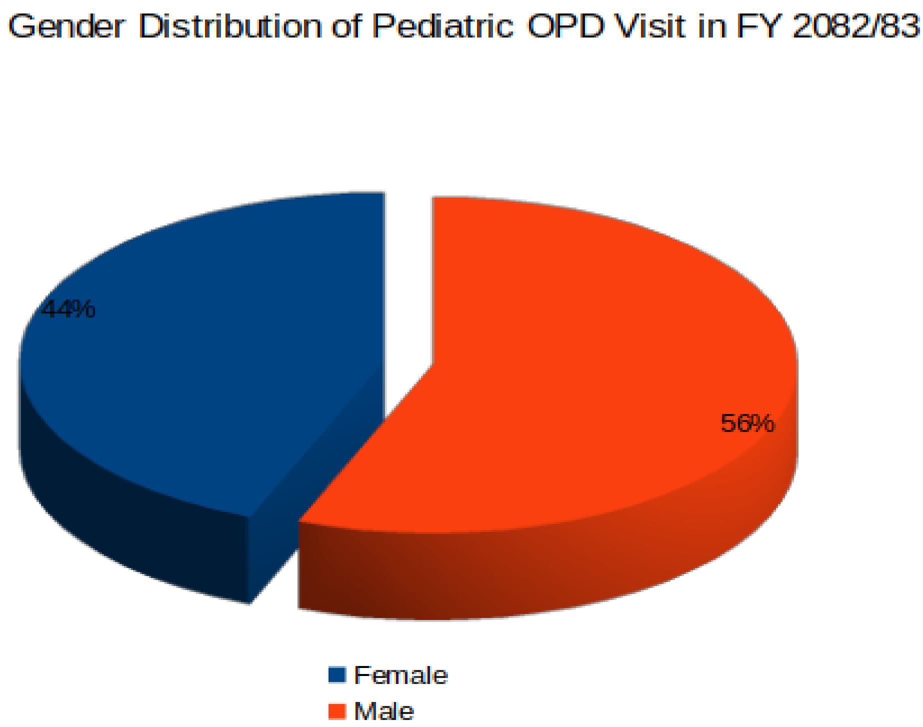

CHART NO: 6 Gender Distribution of Pediatric OPD Visit in Fiscal Year 2082/83

२.३ हाडजोर्नी तथा नसा सेवा

जिल्ला अस्पताल संखुवासभामा सेवामा विस्तार गर्ने क्रममा आ.व. २०७८-७९ बाट हाडजोर्नी तथा नसा रोग सेवा विशेषज्ञ चिकित्सकद्वारा सुरु भएको छ। हाल यस विभागबाट सम्पुर्ण संखुवासभा जिल्लावासी लगायत भोजपुर जिल्लाको उत्तरी भेगको बासिन्दाहरुले सेवाको फाइदा उठाइरहेका छन्। दैनिक ३० भन्दा बढी बिरामीहरुलाई ओ.पी.डी. मा सेवा उपलब्ध भई रहेको छ भने चौबिसै घण्टा Emergency सेवा पनि प्रदान भई रहेको छ। हाडजोर्नीको शल्यक्रिया सुरु भएसंगै बिरामीहरुले शल्याक्रियाकै लागि मात्र भनि जिल्ला बाहिर धाउनुपर्ने समस्याबाट मुक्त भएका छन्। ठूला तथा साना शल्यक्रिया गरेर हाल मासिक २० देखि ४० वटा शल्यक्रिया भई रहेको छ। एक जना हाडजोर्नी तथा नसा रोग चिकित्सकको

दरबन्दी भएता पनि स्वीकृत दरबन्दी पुर्ण नभएको कारणले अरुण तेस्रो जलबिद्युतको सहयोगमा पद पूर्ति गरी हाडजोर्नीको विशेषज्ञ सेवा सुचारु भई थियो।

हाल समिति र नेपाल सरकार छात्रवृति करार अन्तर्गत २ जना बिशेषज्ञ भएकोले थप जटिल सेवा प्रदान गर्न अस्पताललाई सजिलो भएको छ । यस विभागमा हाडजोर्नी तथा नसा रोग विशेषज्ञ डा. निरन्जन परियार, डा आकाश प्रभाकर र कार्यालय सहयोगी तिर्थ मगर हुनुहुन्छ ।

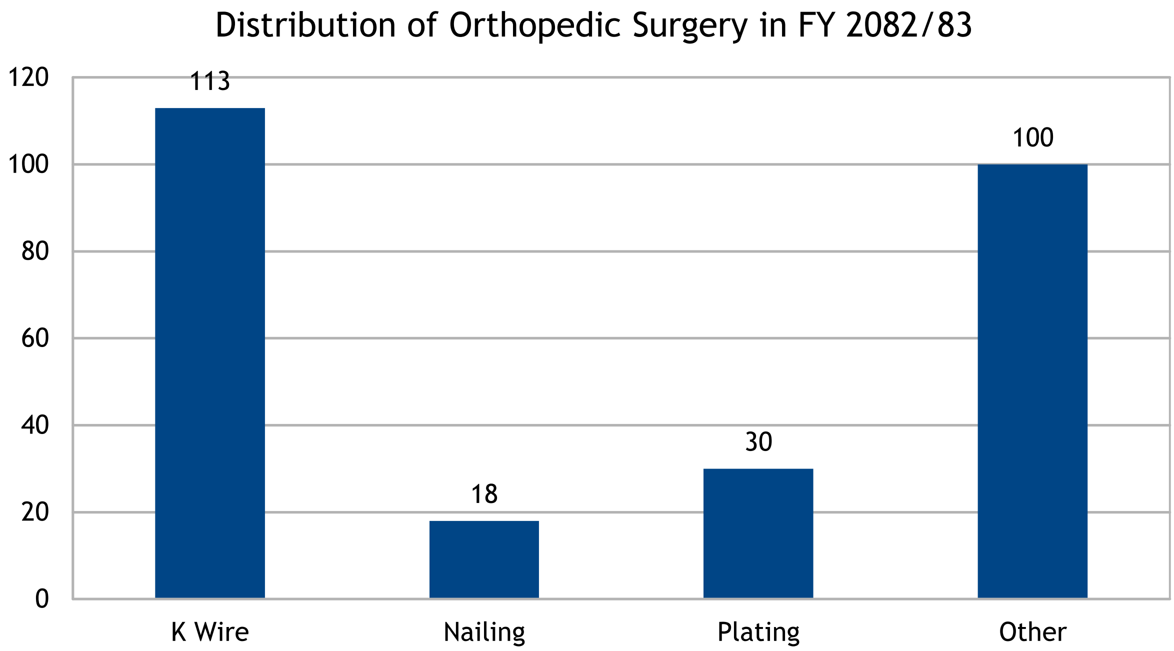

CHART NO: 7 Distribution of Orthopedic Surgery in FY 2082/83

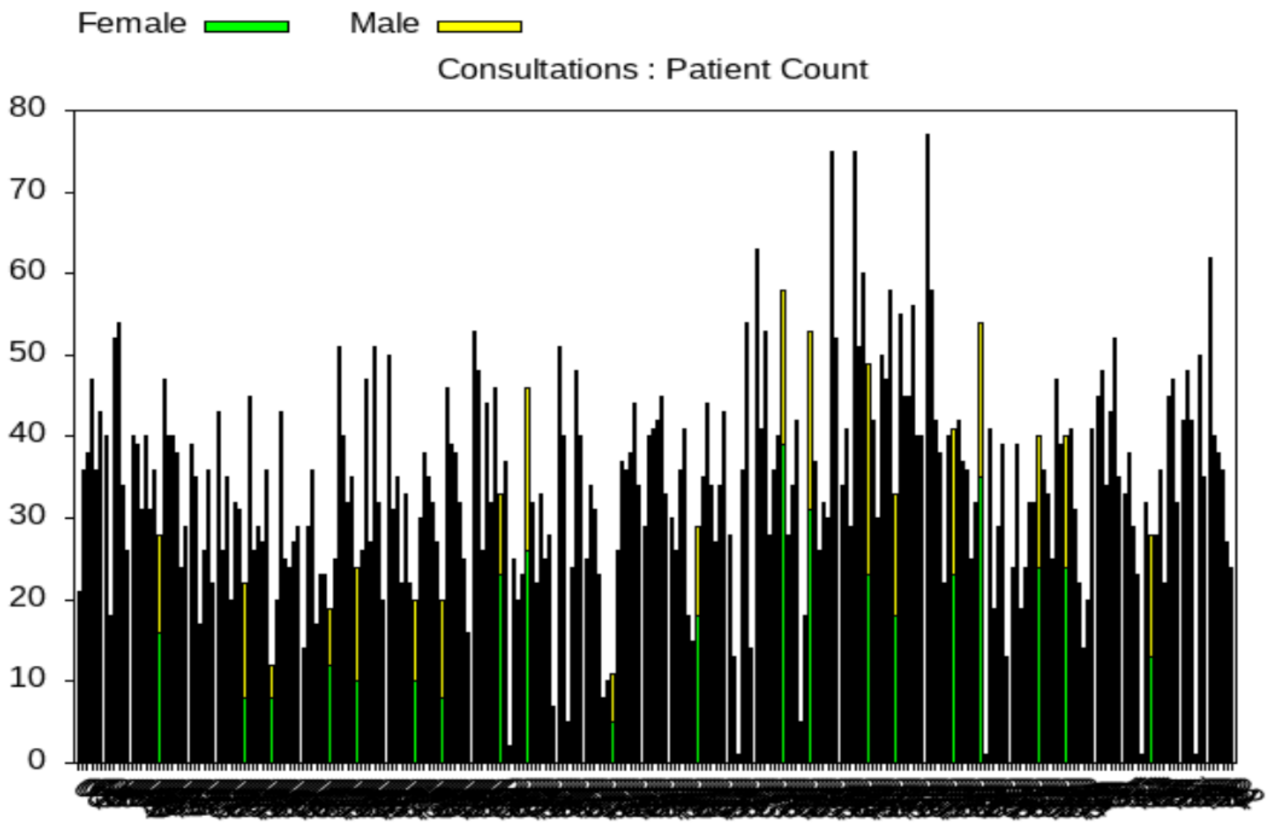

CHART No. 8: Distribution of Gender wise Orthopedic OPD Visit of FY 2082/83

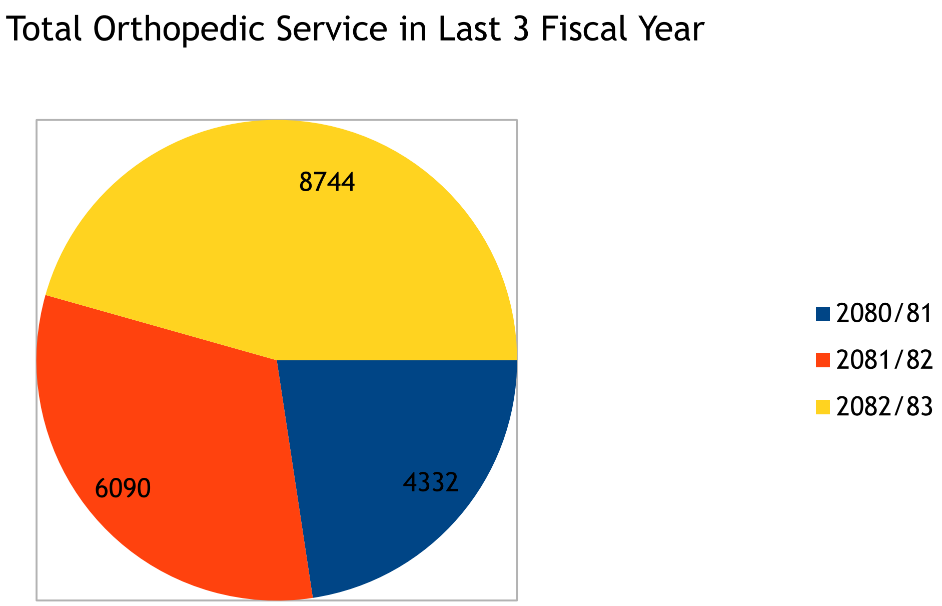

CHART NO. 9: Orthopedic Service in last 3 Fiscal Year

२.४ सामान्य सर्जरी सेवा

The department routinely performs procedure like appendectomy, herniotomy, hernia repair, hydrocele, circumcision, excision biopsy, tendon repair, skin graft and hemorrhoidectomy. We have been able to diagnose and effectively treat malignancy as well.

The Surgery Department at District Hospital Sankhuwasabha in the rural setting is dedicated to providing a wide range of surgical services in a homely and supportive environment. Despite its location and constrained resources, the department is able to provided indoor, outdoor, endoscopic and surgical (elective and emergency) services.

Our team consists of one anesthesiologist (government scholarship bond), two anesthesia assistant, and two surgeons (government reviving the surgical service). We have OT trained sisters (indoor) and one attendant regularly adding to our job. We also have an equipped ICU with a great team providing quality care.

General Surgery Procedures: Our skilled surgical team in Hospital excels in management of patients as required as well as performing essential general surgery procedures in a resource limited setting. These include laparotomy, a surgical method involving an incision in the abdominal wall to treat various abdominal conditions.

We have been providing surgical OPD service five days a week.

In conclusion, the Surgery Department in our hospital provides a comprehensive range of surgical services. Despite its rural setting, the department maintains a homely and supportive environment for its team members and patients. The Surgery Department takes pride in fostering a homely and welcoming environment for its team and patients. The hospital's close-knit community and supportive staff create a comfortable atmosphere, encouraging surgeons to deliver their best work and build strong relationships with their patients. We are equipped with basic instruments sufficient to carry out regular general surgical procedures. Despite of it, we are not able to provide our full range of services due to logistical,

diagnostic and physical constraints, Laparoscopic surgery service has recently been introduced at the hospital, expanding access to modern, minimally invasive surgical care. Postoperative monitoring and follow-up services are also provided as required.

Table No 1 General Surgery Done in Last Fiscal Year 2082/83	
General Surgery	Number of Surgery
Appendectomy	64
Cholecystectomy	2
Hernia Repair	35
Hydrocele	0
Haemorroid Correction	0
Laparatomy	1
Nephrolithotomy	0
Others - General Surgery	67

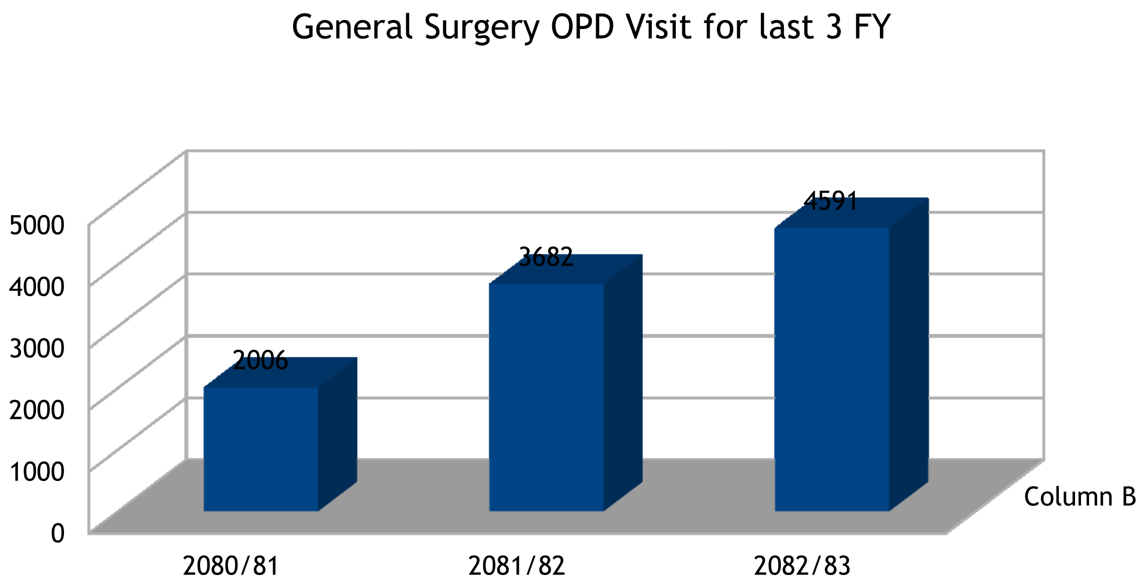

CHART NO. 10: General Surgery OPD Visit for Last 3 FY

Gender Wise Distribution of General Surgery OPD visit for last FY

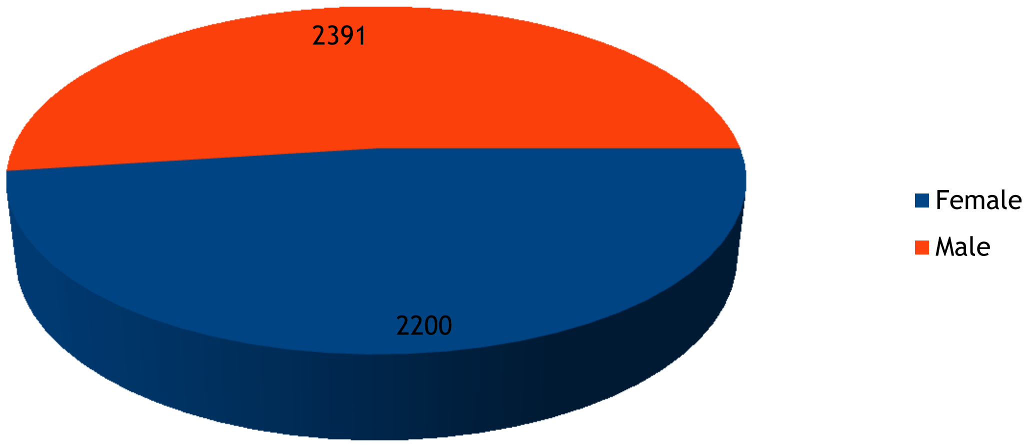

CHART NO. 11: Gender Wise Distribution of General Surgery OPD visit for last FY

२.५ एनेस्थेसिया तथा सघन उपचार सेवा

संखुवासभा जिल्लाको एकमात्र रेफरल सेन्टरको भूमिका निर्वाह गरिरहेको यस अस्पतालले सेवा विस्तार गर्ने क्रममा वि सं २०८० देखि विशेषज्ञ चिकित्सकद्वारा Anesthesiology, Intensive Care and Pain Medicine विभागको स्थापना भएको थियो। यस विभागको

माध्यमबाट धेरै जना बिरामीहरुलाई शल्यक्रियामा पुर्ण वा अर्धबेहोस बनाई, दुखाई हुन नदिई शल्यचिकित्सक तथा बिरामी दुवैलाई सहज भएको छ। Caesarean section, orthopaedic surgery र अरु minor surgery हरुमा यस विभागले बिरामीको स्वास्थ्य अवस्था हेरी विभिन्न प्रकारको एनेस्थेसिया दिई शल्यक्रिया सफल पार्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ। शल्यक्रियामा बिरामीहरु तथा सर्जनलाई सहज बनाउन एनेस्थेसिया विभागमा एनेस्थेसियोलोजिष्ट डा. प्रियन्का दाहाल (Government scholarship bond), एनेस्थेसिया सहायक प्रल्हाद राजबंशी र सारंगा लिम्बु हुनुहुन्छ ।

Table 2: Anaesthesia Services Provided in FY 082/83

Spinal	384
Block	198
IVA	117
GA under Anaesthesia Machine	12
Total	711

सघन उपचार सेवा- ICU

निश्चित स्रोत, साधन र स्थानको बावजुत पनि हाल यस संखुवासभा जिल्ला अस्पतालमा २ Adult ICU Bed, २ Paediatric ICU, २ NICU Bed र ५ SNCU bed गरी कुल ११ बेडको ICU/SNCU सेवा सञ्चालन भइरहेको छ। यहाँको स्रोत साधन र मानव शक्तिले भ्याएसम्म जटिल बिरामीहरुलाई ICU सेवाको लागि तराई, काठमाडौं धाउनु पर्ने बाध्यता कम भएको छ। आई.सी.यू. तथा NICU/SNCU मा Dr. Priyanka Dahal Dr. Manoj Dhamala, Dr. Pooja Subedy र नर्सहरु मनीषा चौधरी, ममता चौधरी, सरस्वति राइ, ऋतु देब, सलिना कुमाल र एच. ए जितेन्द्र चौधरी को टिमलाइ नर्स रचना राईले लिड गरि सेवा प्रदान गरिरहेको छ।

जिल्ला गौतहटमा सञ्चालनमा रहेको एकमात्र चिनी उद्योग बाबा बैजुनाथ सुगर एण्ड केमिकल्समा मात्र उखु बिक्री गर्न बाध्य

हो। एमाले नेता शिवपुजन यादवले पनि किसानको हक-अधिकारमाथि उद्योगीहरूले हस्तक्षेप गर्न नपाउने बताए। वडाध्यक्ष राकेश यादव

सात महिनामै जन्मिएको कम तौलका शिशुको सफल उपचार

२.६ मुख तथा दन्तरोग सेवा

District hospital Sankhuwasabha is one of the best government hospitals of Koshi Province. The dental department of this hospital extends our gratitude and felicitation to all the staff of this hospital. Though this hospital was established in 2033 B.S., Dental Services began only 8 years ago. Services provided in the initial days were limited due to lack of proper infrastructure and manpower. People at that time were also unaware about this service. But, in recent days, Dental OPD is well equipped with two dental chairs, ultrasonic scaler, endomotor, micromotor, etc. with a good environment to work with.

The dental department would like to thank our Medical Superintendent and the Chairperson of the hospital management committee for providing all the necessities and believing in us. Our patients seem very happy with the services provided by this department. This hospital is now becoming the center for treating patients with dental issues across Sankhuwasabha as well as neighbouring district Bhojpur.

With the formulation of insurance policy by the government, we have been able to provide dental service to a lot of patients with minimal cost. The patient flow has remarkably increased with an average count of 20-25 per day.

Despite having limited resources in this rural setting, we have been providing various elective dental procedures like extraction of mobile, grossly decayed tooth, preventive and conservative approach for filling and restoration of carious teeth, RCT, periodontal scaling as well as paediatric dental procedures. Our dental team has also been providing emergency oral and maxillofacial trauma cases management. Our dental service has been benefitted with the availability of X-ray (IOPA), which has helped us in making the final diagnosis, and choosing the best treatment option for the patient.

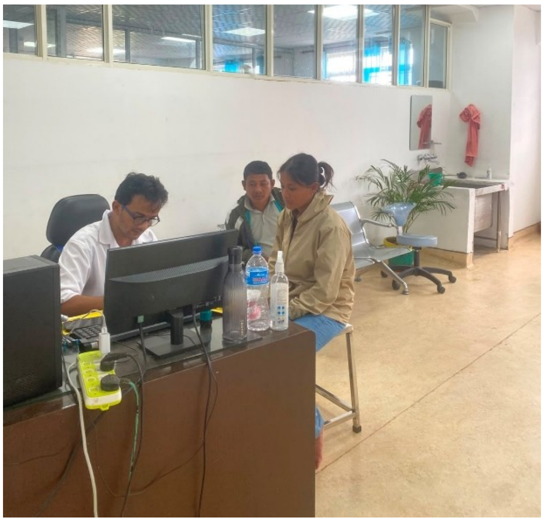

Recently our dental service has been extended with prosthodontics service which includes Removable Partial Denture, Complete Denture and Fixed Partial Denture.

INFOGRAPHICS

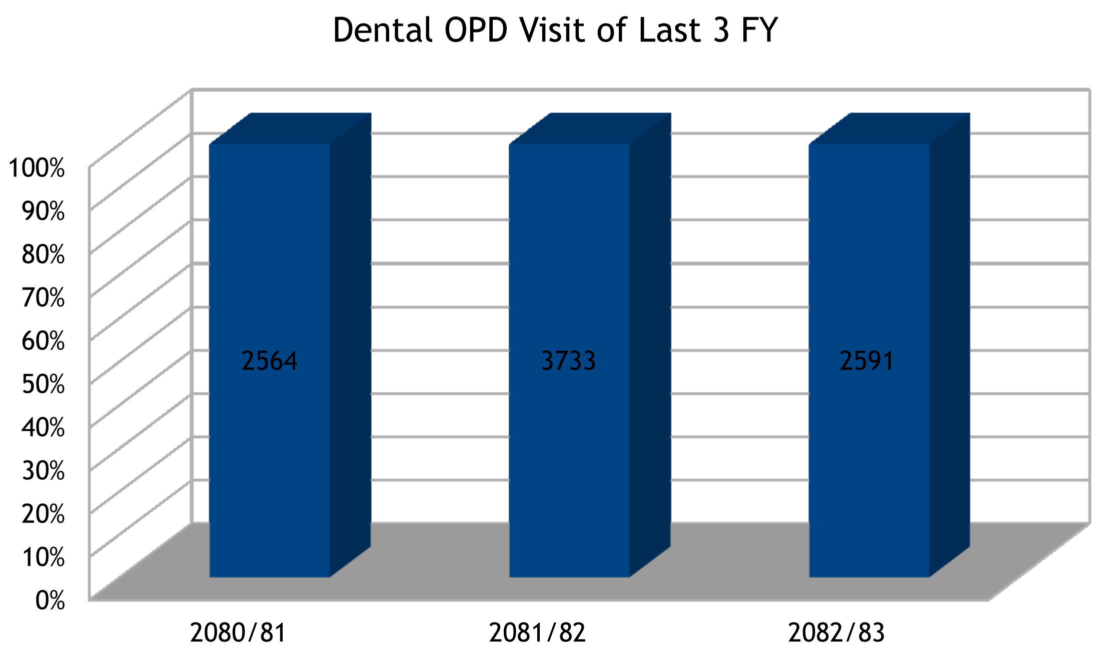

CHART No. 12: Dental OPD Visit of Last 3 FY

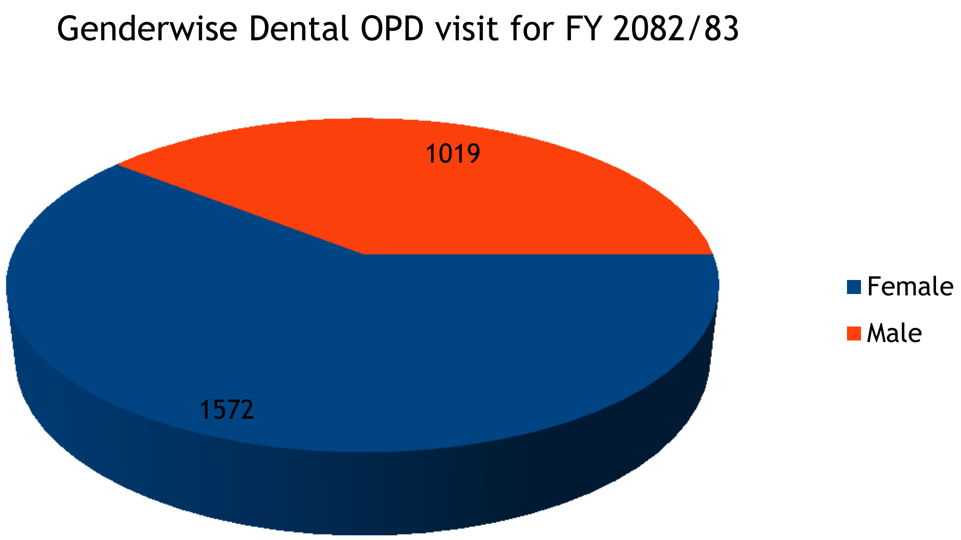

CHART NO. 13: Genderwise Dental OPD visit for FY 2082/83

२.७ आकस्मिक सेवा

राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त हुने र कसैलाई पनि आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट बञ्चित गरिने छैन भन्ने मान्यता अनुसार स्थापना भएको आकस्मिक सेवा जिल्ला अस्पताल संखुवासभामा अस्पतालको स्थापनाकाल देखिनै हालसम्म अनवरत रुपमा सञ्चालनमा रहेको छ ।

यस शाखामा १३ जना पारामेडिक्स तथा ४ जना कार्यालय सहयोगी गरी जम्मा १८ जना जनशक्तिबाट सेवा दिईरहेको अवस्था छ ।

हालै यस अस्पतालको नवनिर्मित ५० शैयाको अस्पताल हस्तान्तरण भएको र ६ बेड भएको रेड जोनको बेड संख्या सहित १६ बेड संख्या संचालनमा रहेको साथै १ माईनर शल्यक्रिया कक्ष समेत रहेको छ।

आकस्मिक विभागलाई समय सापेक्ष विकास गर्दै लाने र सेवाग्राहीलाई गुणस्तरीय आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा दिने उदेश्यका साथ अत्याधुनिक औजार उपकरण Patient Monitor, Suction Machine, ABG Machine, Defibrillator, Oxygen Concentrator, ECG machine आदिको व्यवस्थापन गरी सेवा दिईरहेको छ। आकस्मिक विभागको सबै बेडहरुमा अक्सिजन पाईपलाईनको व्यवस्था शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था महिला पुरुष तथा फरक क्षमता भएका बिरामीको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालयको व्यवस्था बिरामीको गोपनियता कायम गर्न स्क्रिन पार्टेशन गरिएको सुरक्षाको दृष्टिकोणबाट हेर्दा २४सै घण्टा निगरानी गर्न सि सि टिभीको व्यवस्था आकस्मिक आलार्म तथा अन्य विभागसँग समन्वयन गर्न ईन्टरकमको समेत जडान भै चालु अवस्थामा रहेको छ।

यस अस्पतालको आकस्मिक विभागमा विभिन्न प्रकारको विपदको समयमा समेत सहज र गुणस्तरिय सेवा संचालन गर्ने विपद व्यवस्थापन कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिएको छ। साथै विपतको समयमा एकै पटक ७० जना भन्दा बढी बिरामीलाई सेवा दिन आवश्यक औषधी तथा उपचारजन्य सामाग्रीको मोज्दात औजार उपकरणको व्यवस्था अन्य आवश्यक सामाग्रीको समेत व्यवस्थापन गरिएको छ।

यस अस्पतालको आकस्मिक विभागबाट आब २०८२/८३ मा सेवा लिने सेवाग्राहीको संख्या १०१६८ रहेको छ। यस विभागबाट दैनिक २५ जना नयाँ बिरामीको परिक्षण निदान उपचार तथा परामर्श सेवा प्रदान गरिदै आएको छ। साथै आकस्मिक विभागमा प्रत्येक अर्धवार्षिक रुपमा गरिने न्युनतम सेवा मापदण्डको लेखाजोखामा क्रमश बृद्धी हुदै गएको र यसलाई बृद्धी गर्दै ९५ प्रतिशत भन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने लक्ष्य रहेको छ।

जिल्ला अस्पतालको आकस्मिक शाखाबाट प्रदान गरिने सेवामा एकरुपता कायम गर्न नेपाल सरकारबाट जारी गरिएको उपचार प्रोटोकल र यस अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सकहरुको टिमद्वारा निर्माण गरिएको उपचार प्रोटोकल निर्माण गरि लागु गरिएको अवस्था छ । साथै यस शाखाबाट प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, छरितो र गुणस्तरीय बनाउन विहान र बेलुका २ पटक विषेशज्ञ चिकित्सक सहितको टिमबाट राउण्ड गर्ने र जुनसुकै बेला OnCall मेडिकल अफिसरसँग आकस्मिक कक्षको सिधा सम्पर्क हुने गरी छुट्टै मोवाईल नं. र म्यासेन्जर ग्रुप निर्माण गरी प्रयोगमा ल्याएको छ। यस शाखाबाट प्रदान गरिएका सेवालाई इलेक्ट्रोनिक मेडिकल रेकर्ड सिस्टममा प्रविष्ट गरिएको छ ।

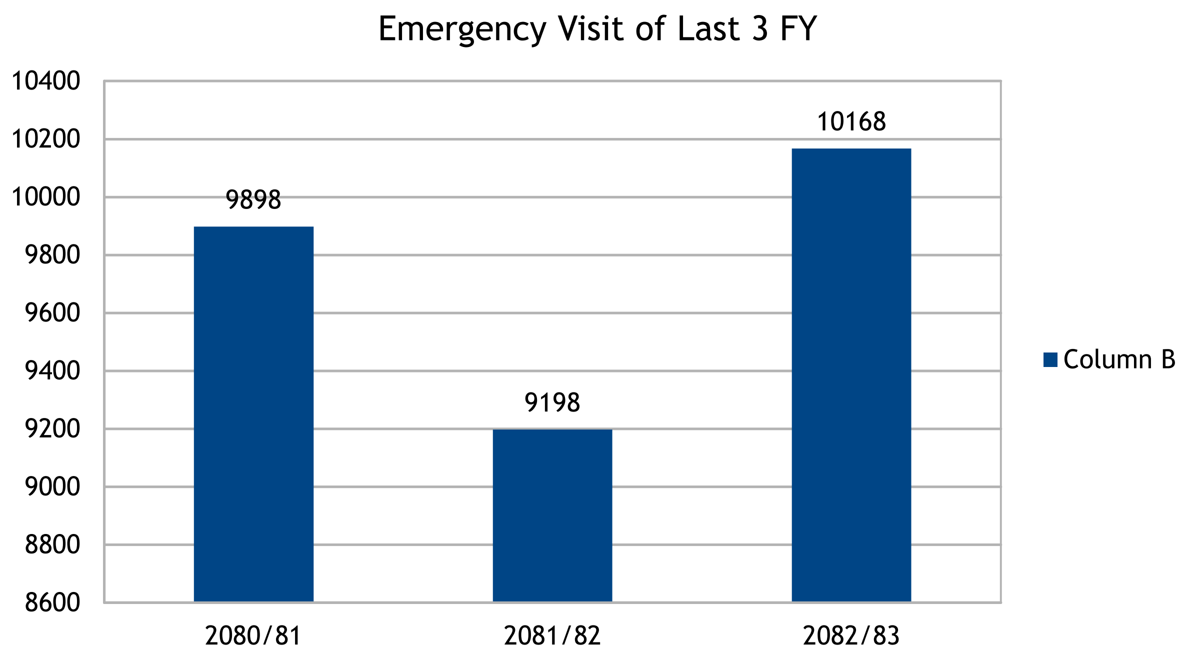

CHART NO 14: Emergency Visit of Last 3 FY

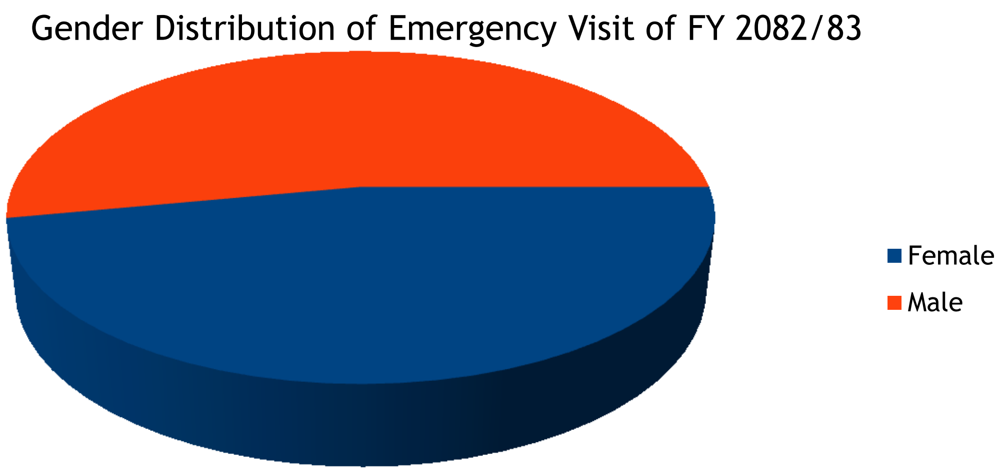

CHART NO. : 15 Gender Distribution of Emergency Visit of FY 2082/83

२.८ अन्तरङ्ग सेवा

सुरुवाती चरणमा यस अन्तरंग कक्षमा सामान्य प्रकारका बिरामी भर्ना तथा सामान्य प्रशिक्षण सेवा मात्र प्रदान गरिदै आइरहेकोमा विक्रम संवत् २०६२ सालदेखि निशुल्क यातायात खर्च सहितको प्रसुति सेवा लागू भए पश्चात सेवाग्राहीको संख्या उल्लेखनीय रुपमा वृद्धि भएको छ । संखुवासभा जिल्लाका विभिन्न पालिकाहरु सहित भोजपुर जिल्लाका बिरामीहरूको पनि उपचार केन्द्र रहेको यस अस्पतालमा विक्रम संवत् २०६६ सालदेखि निःशुल्क शल्यक्रियाद्वारा प्रसूति सेवा प्रदान गर्न थालिएको हो ।

यस अस्पतालले आफ्नो स्थापनाकाल देखि १५ बेड क्षमताको विभिन्न सेवाहरु दिदै आएको र वि सं २०७४ सालमा ५० बेड क्षमता भएको यस अस्पतालमा अन्तरंग विभाग अन्तर्गत प्रसुती वार्ड मा ११,एम.सी.एच मा २ जना , सघन उपचार कक्षमा ७ जना, जेनरल वार्डमा १० जना र शल्यक्रिया कक्षमा ३ जना गरि ३३ जना नर्सिङ कर्मचारीहरु सेवारत छन् जसलाई मेट्रोन ब.न अ आठौं तह सुमित्रा सापकोटाले लिड गर्नुहुन्छ ।

पुरानो भवनमा सबै अन्तरंग विभागलाइ एकै स्थान र एकै व्यक्ति बाट संचालित झन्झटिलो व्यवस्थापन प्रक्रियालाई हटाउदै सबै विभागको व्यवस्थापन चुस्त दुरुस्त होस् भन्ने उदेश्य राखी प्रशासनबाट मेट्रोन को जिम्मेवारी प्रदान गरि मेट्रोनकै नेतृत्वमा अन्तरंग बिभाग अन्तर्गतको

सम्पूर्ण वार्डमा विभागीय इन्चार्ज तोकी गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नको लागि तत्पर यो विभागले महत्पवपुर्ण भूमिका खेलेको छ ।

समयक्रम संगै यस अस्पतालको क्षमता वृद्धि भई वि.सं. २०७४ देखि ५० वेड भएको छ भने सेवा सुविधामा पनि निकै परिवर्तन भएको छ । एक नर्सिङ अधिकृत, छ स्टाफ नर्स र छ अ.न.मी को दरबन्दी भएता पनि स्वीकृत दरबन्दी पूर्ण भएपनि नर्सिंग जनशक्ति अपुग भएकोले विभिन्न कार्यक्रमहरूबाट करारमा नर्सिङ कर्मचारीहरू (स्टाफ नर्स, अ.न.मी) पदपूर्ति गरि सेवा सुचारु छ भइरहेको छ।

सुरुमा CEONC (Comprehensive Emergency Obstetric & Neonatal Care) सेवाको लागि नेपाल सरकारबाट बजेट विनियोजन भई कर्मचारीहरु (Doctor/ Surgeon, Nurse, Anaesthesia Assistant) करारमा लिएर सेवा प्रदान गर्दै आइरहेकोमा NSI को MDGP सहितको ६ जना को शल्यक्रिया को टिमबाट CEONC सेवा निरन्तर रुपमा वर्षै भरी सञ्चालनमा रहेको छ। दुइ जना स्त्री तथा प्रसुती रोग बिशेसज्ञ, एक जना ASBA मेडिकल अधिकृत र ११ जनाको दक्ष नरसिंग जनशक्तिको टिमले प्रसुती शल्यक्रिया, जटिल शल्यक्रिया जस्तै नलीको गर्भ को शल्यक्रिया ४ वटा ,VH सर्जरी १५ वटा यस आर्थिक बर्ष मा प्रदान गर्ने जस्ता कार्यहरु संचालन भैरहेका छन् । आ.व. २०७८/७९ देखि आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत प्रसुती प्रशिक्षालयको पनि व्यवस्था गरिएको छ र हाल यसको क्षमता ५ वेड को रहेको छ। प्रसुती विभाग र यसको जनशक्तिलाई ब.अ.न.नि. श्री सुधा घिमिरे ले व्यवस्थापन गर्नुहुन्छा

त्यसैगरी MCH Clinic बाट निरन्तर रुपमा Visual inspection of the cervix with acetic acid (VIA) जाँच ,थर्मोकोगुलेशन सेवा ,गर्भपतन सेवा ,परिवार नियोजन सेवा पनि नर्सिङ कर्मचारीहरुद्वारा भइरहेको छ । त्यसैगरी १२ हप्तासम्म सुरक्षित गर्भपतन सेवा पनि यस अस्पतालले प्रदान गर्दै आएको छ र वि. सं. २०७३ सालदेखि यो सेवा पनि निःशुल्क प्रदान गरिँदै आएको छ। Maternal anad child health अन्तर्गतको शाखा लाइ अ.न.नि. श्री सुप्रभा श्रेष्ठले व्यवस्थापन गर्नुहुन्छ ।

वि.सं. २०७६ चैत महिनादेखि सुरु भएको कोभिड संक्रमणको विश्वव्यापी महामारीमा यस अस्पतालले १२० वेड क्षमताको आइसोलेसन वार्ड निर्माण गरी सेवा प्रदान गरेको समयमा नर्सिङ कर्मचारीहरुले अहोरात्र खटि COVID संक्रमण बिरामीहरुलाई उपचार तथा प्रसुति सेवा प्रदान गरेका थिए। उक्त समयमा यस अस्पतालका अरुण तेस्रो हाइड्रोपावरबाट भेन्टिलेटर तथा अन्य आवश्यक औषधि, औजार /उपकरणहरु साथै विभिन्न गैरसरकारी संस्था (NSI, One Heart World-wide, Redcross, Sodec, CUNINA) हरुले पनि सहयोग गरेका थिए ।

यस अस्पतालमा वि. सं. २०७८ साल देखि २ वेड क्षमताको ICU र २ बेड क्षमताको NICU सञ्चालनमा रहेकोमा हालै नवनिर्मित भवनमा सेवा बिस्तार भई २ बेड क्षमताको Adult ICU, २ बेड क्षमताको PICU, २ बेड क्षमताको NICU गरी जम्मा ६ बेड क्षमताको सघन उपचार कक्ष संचालनमा

आएको छ, जसको कारणले जटिल प्रकारका बिरामीहरुले पनि सेवा पाइरहेका छन् र अन्यत्र प्रेषण गर्ने क्रम कम भएको छ। त्यसै गरि ५ बेडको SNCU कक्ष मा नवजात शिशु को पनि उपचार भैरहेको छ ।ICU/SNCU अन्तर्गतको शाखालाई स्टाफ नर्स रचना राई ले व्यवस्थापन गर्नुहुन्छ।

२०८२ अषाढ ९ गते हस्तान्तरण पश्चात आ व २०८२/८३ को श्रावण १२ गतेबाट नवनिर्मित भवनबाट २८ बेड क्षमताको जेनरल वार्ड संचालन छ जसमा Male-8, Female-8 ,Paedriatric- 4 , Burn-2 , Geriatric-2 , Tropical Disease-2 , Cabin-2 रहेको छ। जस अन्तर्गतको शाखालाई अ.न.नि.लक्ष्मी सापकोटाले व्यवस्थापन गर्नुहुन्छ। हामीसंग भएको २ बेडको major शल्यक्रिया शाखालाई स्टाफ नर्स दिपा कालाखेतीले व्यवस्थापन गर्नुहुन्छ ।

हेमोडायलाइसिस सेवा

मिर्गौला रोगबाट पीडित बिरामीहरूको उपचारमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने उद्देश्यले अस्पतालमा ५ शैयाको हेमोडायलाइसिस सेवा नेपाल सरकार ,अस्पताल व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय सरकारको थप आर्थिक सहयोग र सहकार्यबाट जिल्ला अस्पताल संखुवासभामा मिति २०८२ चैत्र १५ गतेदेखि शुल्कमा हेमोडायलाइसिस सेवा सञ्चालनमा ल्याउन सफल भएको छ। यस सेवाको सुरुवातसँगै जिल्लामै मिर्गौला रोगका बिरामीलाई नियमित र सहज रूपमा हेमोडायलाइसिस सेवा उपलब्ध गराउने महत्वपूर्ण उपलब्धि हासिल भएको छ।

हालसम्म अस्पतालबाट ६ जना बिरामीले हेमोडायलाइसिस सेवा लिईसकेको र ३ जना बिरामीले नियमित रूपमा निरन्तर सेवा लिइरहेका छन्। सेवा सञ्चालनका लागि ३ जना तालिमप्राप्त नर्सिङ जनशक्ति तथा २ जना तालिमप्राप्त चिकित्सकको समर्पित टोलीबाट सञ्चालन भइरहेको यस सेवाले जिल्लामै नियमित तथा गुणस्तरीय डायलाइसिस सेवा प्राप्त गर्ने अवसरलाई थप सहज बनाएको छ। । यस सेवाको सुरुवातसँगै मिर्गौला रोगीहरूलाई उपचारका लागि टाढा जानुपर्ने बाध्यता कम हुनुका साथै अस्पतालको विशिष्टीकृत स्वास्थ्य सेवाको दायरा समेत थप विस्तार भएको छ। आवश्यक जनशक्ति, उपकरण तथा पूर्वाधारको व्यवस्थापनमार्फत सेवा सुरक्षित, प्रभावकारी र निरन्तर रूपमा प्रदान गर्ने प्रयास भइरहेको छ। यस सेवा लाइ डा मनोज धमला र स्टाफ नर्स अनिसा पन्तले व्यवस्थापन गर्नुहुन्छ।

तालिमको व्यवस्था:

अस्पतालमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको आधारमा नर्सिङ कर्मचारीहरुले निम्न लिखित विभिन्न प्रकारका तालिम प्राप्त गरेका छन्।

तालिम	संख्या
SBA	9
OTTM	7
SAS(MA/MVA)	5
Critical care training	3
Psychosocial counseling	**1**
Onsite coaching & mentoring (SBA)	7
Infection prevention	सबै
OCMC	3
Geriatric nursing	1
SNCU	all
IUCD insertion & removal	3
Implant insertion & removal	4
PPH management (virtual)	7
COVID management (virtual)	5
MNH Mentorship	2
Palliative care/Hospice care	1
Breast feeding counseling	3
Burn managemnet	2
Clinical audit	1
Hemodialysis	3
BLS training	सबै

Table 3.: Total training received by medical personnels

बेड संख्या निम्नानुसार छन्

- General bed -28
- Ob-gyn -16
- ICU-7
- SNCU-5
- Post-up- 8

यस अस्पतालको अन्तरंग बिभाग अन्तर्गत निम्न सेवाहरु रहेका छन्

- बिरामी भर्ना
- प्रसुती सेवा
- सुरक्षित गर्भपतन
- शल्यक्रियाद्वारा प्रसुती सेवा
- ICU /NICU/SNCU
- OCMC सेवा
- MCH सेवा

अवसर तथा चुनौतिहरु:

१५ बेड क्षमताबाट ५० बेड क्षमतामा स्तरवृद्धि पश्चात विभिन्न प्रकारका थप विशिष्टिकृत सेवाहरु प्रदान गर्दा नयाँ प्रविधि र विशिष्टीकृत सेवामा निरन्तर ज्ञान तथा सीप अद्यावधिक गर्नु, २४ घण्टा गुणस्तरीय सेवा सुनिश्चित गर्नु र सीमित जनशक्तिबाट बढ्दो बिरामीको चाप व्यवस्थापन गर्नु नर्सिङ सेवाका प्रमुख चुनौतीहरू हुन्। विभिन्न विभागमा सेवा विस्तार भइरहँदा नर्सिङ जनशक्तिको पर्याप्तता, नियमित तालिम तथा सीप अभिवृद्धि, कर्मचारीको मनोबल तथा निरन्तर व्यावसायिक विकासलाइ प्राथमिकतामा राख्नु अपरिहार्य भएको छ ।

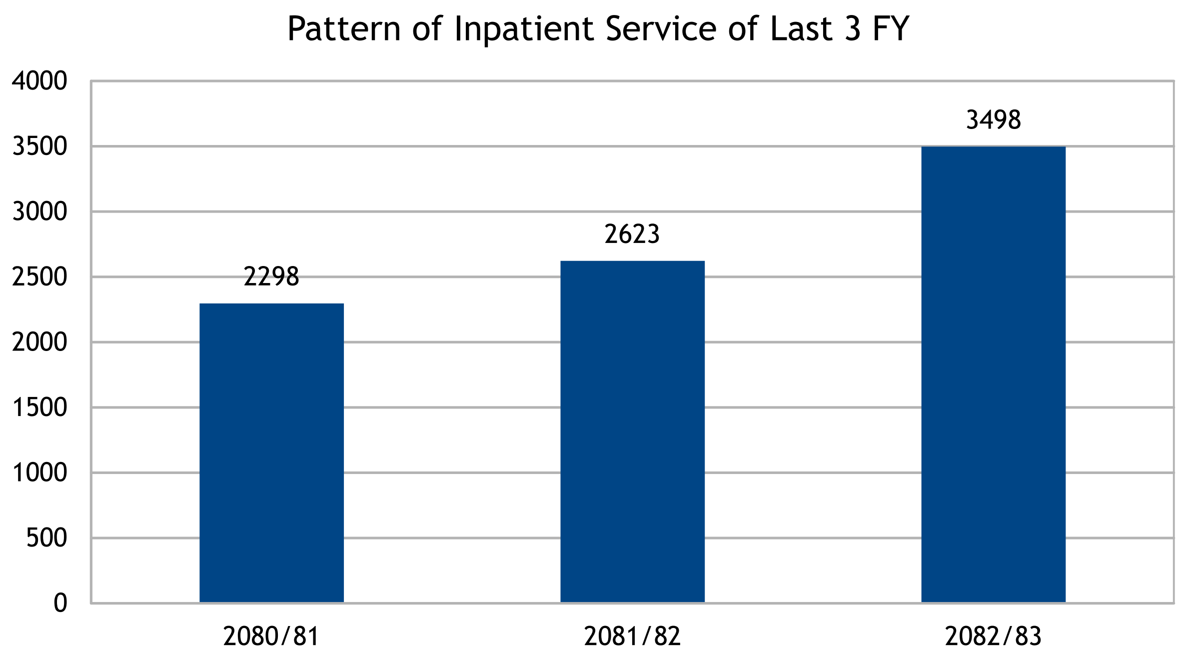

CHART NO. 16: Pattern of InPatient Service of Last 3 FY

२.९ प्रयोगशाला सेवा

यस अस्पतालमा विगत लामो समय देखि २४ घण्टा नै प्रयोगशाला सेवा संचालनमा रहेको छ। यस सेवालाई छिटो, छरितो, गुणस्तरीय, जनपक्षिय, व्यवस्थित तथा विश्वसनिय बनाउन प्रयोगशालाका विभिन्न पक्षहरुमा सुदृढिकरण तथा आधुनिकरण हुदै गएको छ । अस्पतालमा प्रयोगशाला सेवा चिकित्सकिय पदतिको मेरुदण्ड भएकोले अस्पतालको विकास संगसंगै प्रयोगशाला सेवाको विकास हुदै गएको छ ।

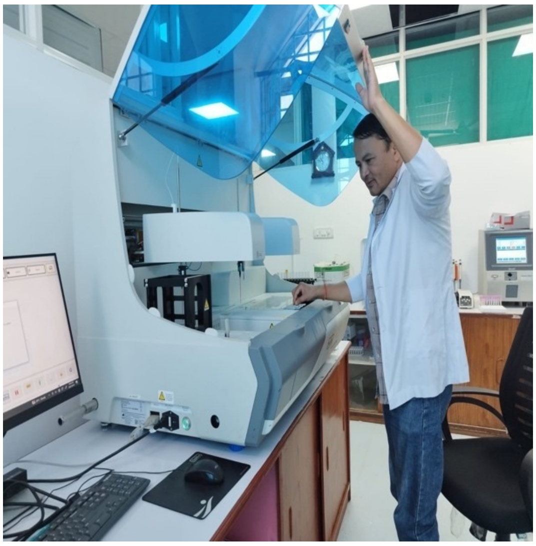

प्रयोगशालामा नेपाल सरकार, प्रदेश करार, अस्पताल विकास समिति लगायत विभिन्न स्रोतबाट लगभग १३ जना लामो अनुभव हासिल गरेका ८ जना ल्याब टेक्निसियनहरु, ४ जना ल्याब असिस्टेण्टहरु र १ जना कार्यालय सहयोगीले सेवा प्रदान गर्दै आएको अवस्था छ । यस अस्पतालमा प्रयोगशाला परिक्षणका लागि विश्वस्तरीय आधुनिक उपकरणहरु प्रयोग भएका छन् साथै सम्पूर्ण परिक्षणहरुको नतिजा कम्प्युटराइज प्रविधिवाट प्रदान गरिने गरेको छ । प्रयोगशालाको नतिजाको गुणस्तरीयता मापनको लागी दैनिक आन्तरिक गुणस्तरीयता मापन तथा चौमासिक रुपमा राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला समक्ष वाह्य गुणस्तरीयता अनुगमन कार्य भएरहेको छ। प्रयोगशालाले बिरामीको सहजताको लागी यथासिघ्र नतिजा प्रदान गर्नको लागि हरदम प्रयास गरि आकस्मीक सेवाका विरामीहरुको रिपोर्ट दुई घण्टाभित्र तथा दैनिक ओ.पी.डीका रिपोर्टहरु ३ बजे भित्र वितरण भई आएको छ।

विशेषज्ञ सेवा विस्तार संगै प्रयोगशालामा पनि विभिन्न विशेष आधुनिक उपकरणहरुबाट विशेष प्रकारका परीक्षणहरु सुचारु भएका छन्। प्रयोगशालामा Fully automated haematology analyzer, Fully automated biochemistry analyzer, CLIA, Automated blood culture system, Gene Expert, Biosafety Cabinet, Electrolyte Analyzer, etc. लगायतका विश्वसनीय उपकरणहरु रहेका छन्। यस अस्पतालमा विगतका आ.व हरुलाई तुलनात्मक रुपमा हेर्दा पनि यस गएको छ ।

प्रयोगशालामा सेवा विस्तार तथा गुणस्तरीयता अभिवृद्धिको लागी अस्पताल परिवार तथा अ.व्य.स लागि नै परिरहेको छ।

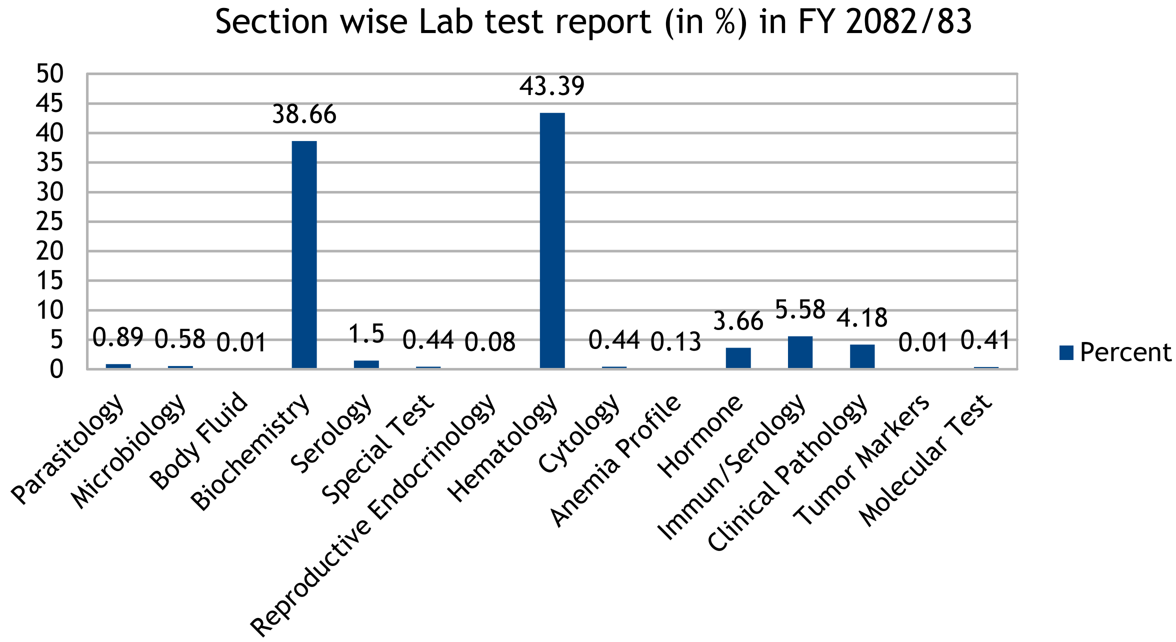

CHART No.17: Section Wise Lab Test Report In FY 2082/83

Table No.3: Average number of laboratory tests per day at hospital last 3 FY

Period	**Average number of laboratory tests per day at hospital**
2080/81	76.16
2081/82	79.66
2082/83	87.29

TABLE No. 4: Lab Test Performed in FY 2082/83

SNo	Variables	Count	Percent
1	Acetone (Urine)	238	0.05
2	AFB Stain	415	0.09
3	Albumin (Fluid)	7	0
4	Albumin (Serum)	9217	1.97
5	Albumin (Urine)	1	0
6	Alkaline Phosphatase (ALP)	9305	1.99
7	Amylase (Serum)	1169	0.25
8	AMYLASE SERUM (HI)	64	0.01
9	Anti-HBs	210	0.04
10	Antistreptolysin O (ASO) Titre	45	0.01
11	Anti–Cyclic Citrullinated protein (Anti-CCP)	290	0.06
12	ASO TITRE (HI83)	3	0
13	BETA HCG (HI83)	6	0
14	Beta-Human Chorionic Gonadotropin (BHCG)	171	0.04
15	Bilirubin Direct	9559	2.04
16	Bilirubin Total	9569	2.05
17	Bleeding Time	86	0.02
18	Blood Grouping Rh Typing	4749	1.02
19	C-Reactive Protein (CRP)	9485	2.03
20	Calcium (Serum)	2318	0.5
21	Cavity Fluid Analysis	41	0.01
22	Chemical Examation Stool	25	0.01
23	Cholesterol Total	730	0.16
24	Clotting Time	82	0.02
25	Creatine Kinase-MB (CK-MB)	640	0.14
26	Creatinine (Serum)	16805	3.6
27	CRP LATEX (HI83)	1	0
28	CRP Titer	2	0
29	Culture & Sensitivity	552	0.12
30	Dengue	4479	0.96
31	Differential Leukocytes Count	2052	0.44
32	Differential Leukocytes Count (Blood)	18844	4.03
33	Differential Leukocytes count (fluid)	8	0
34	Erythrocyte Sedimentation Rate (ESR)	2222	0.48
35	Ferritin	126	0.03
36	Follicle-Stimulating Hormone (FSH)	61	0.01
37	Free Thyroxine (FT4)	5299	1.13
38	Free Triiodothyronine (FT3)	5299	1.13
39	Gene expert	10	0

40	Glucose (Fluid)	7	0
41	Glucose 1Hr PP (Blood)	36	0.01
42	Glucose 2Hr PP	36	0.01
43	Glucose 3Hr PP (Blood)	36	0.01
44	Glucose Challenge Test (GCT)	289	0.06
45	Glucose Fasting (Blood)	3228	0.69
46	Glucose PP (Blood)	3067	0.66
47	Glucose Random (Blood)	18147	3.88
48	Grams Stain	2	0
49	Haemoglobin	22518	4.82
50	HB (HI83)	1	0
51	HbA1C	2295	0.49
52	HBs Ag Test (HI83)	17	0
53	HBsAg	6557	1.4
54	HBsAg (Spot test)	47	0.01
55	HCV	6730	1.44
56	HDL - Cholesterol	721	0.15
57	Helicobacter Pylori	2210	0.47
58	HIV	6773	1.45
59	HIV 1& 2 (Spot Test)	2	0
60	INR	3655	0.78
61	Ketones (Urine)	4	0
62	LDL - Cholesterol	713	0.15
63	Lipid Profile	2094	0.45
64	Luteinizing Hormone (LH)	41	0.01
65	Malaria Parasite	128	0.03
66	Malaria Rapid	7	0
67	Mantoux Test	20	0
68	Mean Cell Haemoglobin (MCH)	20769	4.44
69	Mean Cell Haemoglobin Concentration (MCHC)	20766	4.44
70	Mean Cell Volume (MCV)	20768	4.44
71	Microscopic Examination Stool	793	0.17
72	Occult Blood	97	0.02
73	Packed Cell Volume/ Haematocrit	20815	4.45
74	Physical Examination Stool	794	0.17
75	Platelet Count	2071	0.44
76	Platelets Count	19608	4.19
77	Potassium (Serum)	14335	3.07
78	Pregnancy Test (Immunochromatographic)	3790	0.81
79	Prolactin	106	0.02
80	Prostatic specific antigen (PSA)	50	0.01
81	Protein (Fluid)	1	0
82	Protein (Pleural)	1	0
83	Prothrombin Time (PT)	4052	0.87
84	RA factor	1207	0.26

85	RBC Count (Blood)	20770	4.44
86	RBC Morphology Commen	1	0
87	RK39	55	0.01
88	Scrub Typhus	1900	0.41
89	Semen Analysis	10	0
90	Serum Glutamic Pyruvic Transaminase (SGPT)	9852	2.11
91	Serum Glutamic-Oxaloacetic Transaminase (SGOT)	9835	2.1
92	Sexual Assault Smear Examination	1	0
93	SGOT/SGPT (HI83)	33	0.01
94	Sodium (Serum)	14341	3.07
95	Thyroid-Stimulating Hormone (TSH)	6515	1.39
96	TOTAL BILLIRUBIN (HI83	1	0
97	Total Lecucocytes Counts (Fluid)	7	0
98	Total Leukocytes Counts (Blood)	20935	4.48
99	TOTAL PROSTRATE SPECIFIC ANTIGEN (TPSA) (HI83)	1	0
100	Total Protein (Fluid)	4	0
101	Total Protein (Serum)	9091	1.94
102	TPHA	1008	0.22
103	Triglyceride	734	0.16
104	TROPONIN I QUALITATIVE (HI83)	21	0
105	Troponin I	669	0.14
106	Urea (Blood)	16625	3.56
107	Uric Acid	2861	0.61
108	Urine Routine Examination	17964	3.84
109	VDRL	5962	1.28
110	Vibrio Cholerae	4	0
111	Vitamin B12	491	0.11
112	Vitamin D	1782	0.38
113	VLDL	712	0.15
114	Widal Test	1679	0.36
	ToTAL	467453	100

२.१० रेडियोलोजी सेवा

Radiology is the branch of science that uses different imaging modalities like X-ray, fluoroscopy, computed tomography, magnetic resonance imaging, USG and more to diagnose diseases and guide their treatment. Radiology plays a vital role in providing the needed information to determine the type of care a patient needs.

In District Hospital Sankhuwasabha, the radiology services was started in 2045 BS. Since then it has been providing quality services to the people of Sankhuwasabha and its neighboring district.

During its initial days the X-ray film processing was done manually in darkroom but now the service has been upgraded to the latest Digital Radiography (DR) system which is capable of producing quality images in a short period of time.

Our radiology department is led by radiologist Dr. Keshav Poudel including radiographer Bhola Kumar Thapa, Kamal Karki and 2 office assistants.

Our services include X-ray, ECG, USG services (abdomen and pelvis, thyroid scan, obstetrics scan including anomaly scan), and basic Echocardiography screening services. The hospital provides 24 hours radiology services to the people.

Our hospital has planned further to expand its spectrum of services. Introduction of CT scan services has been kept as the one of the prime goals to be achieved in the coming year. With limited resources, we have worked through all the hurdles and come this far.

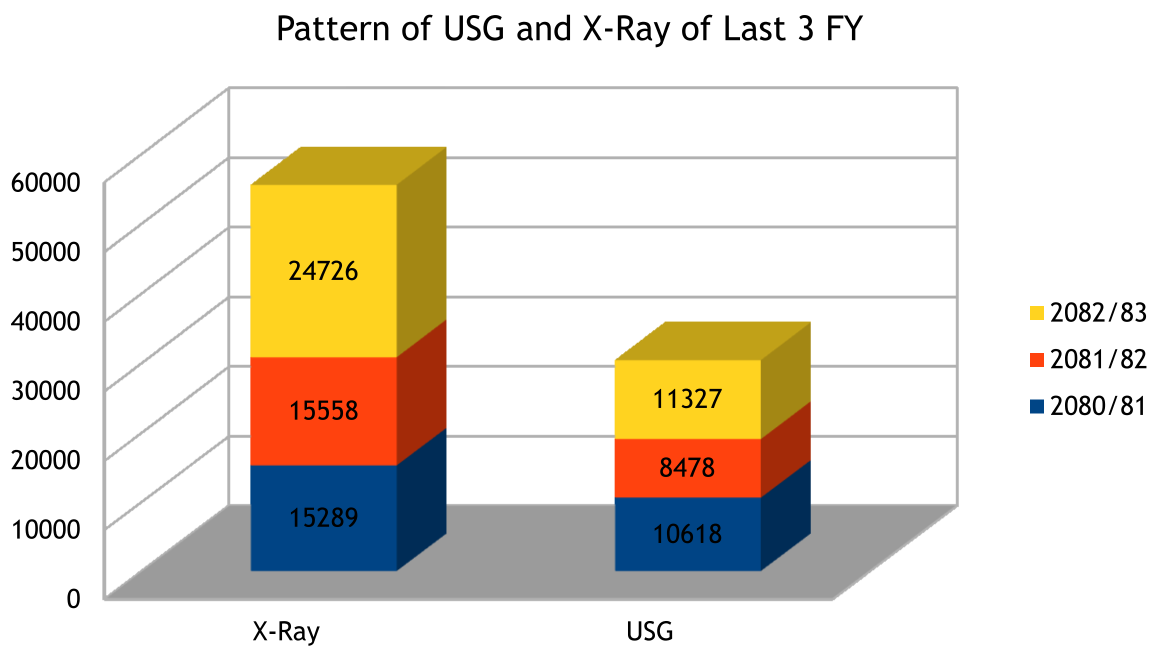

CHART NO. 18: Pattern of USG and X-Ray of Last 3 FY

२.११ फार्मेसी सेवा

नेपालमा अस्पताल फार्मेसीको संक्षिप्त सैद्धान्तिक पृष्ठभूमि :

अस्पताल फार्मेसी भन्नाले कानूनी रुपमा योग्य, व्यवसायिक रुपमा सक्षम तथा नेपाल फार्मेसी परिषदमा दर्ता भएका फर्मासिस्ट तथा फार्मेसी सहायकद्वारा कुशल फार्मेसी अभ्यास (Good Pharmacy Practice) अनुकूल हुने गरी औषधि तथा औषधि जन्य सामग्रीहरुको खरिद, भण्डारण, गुणस्तर आश्वाशन, मौज्दात व्यवस्थापन, कम्पाउन्डिङ, उत्पादन, प्याकेजिङ्ग, बिक्रि-वितरण, औषधि उपचार व्यवस्थापन, परामर्श र औषधिको निगरानी गरी अस्पतालमा भर्ना भएका वा एम्बुलेटरी बिरामीहरूलाई सेवा प्रदान गर्ने अस्पतालको एक महत्वपूर्ण बिभाग हो ।

नेपालमा अस्पताल फार्मेसी सेवाको शुरुवात सन् १९५६ मा शान्ताभवन अस्पताल (हालः पाटन स्वास्थ्य बिज्ञान प्रतिष्ठान, पाटन अस्पताल, लगनखेल) बाट भएको इतिहास छ । गत शताब्दीको सत्तरी र अस्सीको दशकतिर हाम्रो देशमा रहेका सरकारी अस्पतालहरुबाट कफ मिश्रण, कार्मिनेटिभ मिश्रण, सल्फर मलम, जेन्सियन वायलेट झोल आदि जस्ता बाह्य तयारीहरु (Extemporaneous preparations) सहायक स्वास्थ्यकर्मीबाट वितरण गरिन्थ्यो; त्यतिबेला फर्मासिस्ट वा फार्मेसी सहायक थिएनन् । बि.स. २०३६ सालमा पहिलो पटक स्वास्थ्य मन्त्रलायले मेची अंचल अस्पताल, भद्रपुर र महेन्द्र अस्पताल भरतपुरमा दुई वटा सहायक फर्मासिस्ट पदको दरबन्दी सिर्जना गरेको पाइन्छ । हाल देशमा रहेका प्रायः जसो केन्द्रिय अस्पताल, शिक्षण अस्पताल, प्रादेशिक तथा जिल्ला अस्पतालहरुले दक्ष फार्मेसी जनशक्ति मार्फत अस्पताल फार्मेसी सन्चालन गर्दै आइरहेको अवस्था छ ।

जिल्ला अस्पताल संखुवासभा

फार्मेसीको स्थापना र हालको अवस्था : स्वास्थ्य सेवामा प्रभावकारी रुपमा सबैको पहुचँ सुनिश्चित गर्नका लागि फार्मेसी विषयका दक्ष जनशक्ति मार्फत आफ्नै फार्मेसी सेवा सञ्चालन गरी बिरामी एवम् सेवाग्राहीहरुलाई सुलभ एवम् गुणस्तरीय सेवा पुर्याउन सुशासन व्यवस्थापन तथा संचालन ऐन २०६४ को दफा ४५ को अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरिएको अस्पताल फार्मेसी सेवा निर्देशिका, २०७२ बमोजिम जिल्ला अस्पताल संखुवासभा, खाँदबारीमा इति सम्बत् २०७३ साल पौष १८ गते रोज २ शुभम् मा २४ सै घण्टा फार्मेसी सेवाको माननीय स्वास्थ्य राज्यमन्त्री श्री तारामान गुरुङ ज्यूबाट सामुदघाटन सु-सम्पन्न गरी हाल फार्मेसी सुपरभाइजर नितेश कुमार शाहसहित ७ जना फार्मेसी सहायकहरु मार्फत फार्मेसी सेवा संचालनमा रहेको छ । बिश्व स्वास्थ्य संगठनको मान्यता

अनुरुप बिरामीहरुका लागि जनसुरक्षित, असरयुक्त, गुणयुक्त, लागत-प्रभावी उत्तम रहेको औषधिको छनौट, औषधिका उपयोग सम्बन्धि नीति तथा अस्पताल फर्मुलरी र स्तरीय उपचार प्रोटोकोलको निर्माणका लागि यस संखुवासभा अस्पतालका मे.सु., चिकित्सकीय बिभाग, नर्सिंग, प्रशासन, आर्थिक र फार्मेसी बिभाग प्रमुखहरु रहने गरी ड्रग एण्ड थेराप्यूटिक कमिटि मार्फत औषधि सम्बन्धित कार्यहरु गर्दै आएको छ।

फार्मेसीबाट नेपाल सरकारले तोकेका निःशुल्क औषधिहरु, स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध बिमित रोगीहरुका स्वास्थ्य उपचारका लागि चाहिने औषधि तथा औषधि जन्य सामग्रीहरु, आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा कार्यक्रम, निःशुल्क गर्भवती जाँच कार्यक्रम तर्फका निःशुल्क औषधिहरुको वितरण र सो बाहेकका अन्य औषधि ऐन २०३५ को दफा ८ (क) र औषधि दर्ता नियमावलीको नियम ४ (क, ख) बमोजिम नियमन निकायमा दर्ता भएका सःशुल्क औषधि तथा औषधि जन्य सामग्रीहरुको भण्डारण, बिक्रि-वितरण D Code Health नामक सफ्टवेयर माध्यमबाट व्यक्तिगत प्रिस्क्रिप्शन अर्डर प्रणाली र फ्लोर (वार्ड) स्टक (Individual prescription order system & Floor ward stock system) प्रणालीबाट हुँदै आएको छ |

उपलब्धीः

नेपाल सरकारले तोकेका निःशुल्क औषधिहरुको हकमा आ.व. २०७९/८० देखि हाल सम्म अस्पताल फार्मेसीबाट पूर्ण रुपमा निशुल्क वितरण हुदै आएको , बिमा कार्यक्रमलाई थप जोड दिदै राष्ट्रिय बिमा बोर्डबाट तोकिएका औषधिहरु यस अस्पतालको लागि पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गरिएको, गत वर्ष २०७९/८० देखि औषधि तथा औषधि जन्य सामग्रीहरुको खरिद बिधुत्तीय प्रणाली (E-bidding) मार्फत गरी अस्पताल फार्मेसी तथा अस्पताल व्यवस्थापन समिति राम्रो मुनाफामा रहेको देखिएको, आ.व. २०८१/८२ को लागि समेत औषधिको खरिद प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र सार्वजनिक खरिद (१३ औं संसोधन) नियमावली २०७९ बमोजिम E-bidding खरिद प्रक्रिया मार्फत अगाडी बढाइएको छ| म्याद सकिएका, प्रयोगमा ल्याउन नमिल्ने औषधि, रसायन र औषधिजन्य सामग्री *नष्ट* गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८ बमोजिम यस अस्पतालमा रहेको म्याद गुज्रेका औषधिहरुको व्यवस्थापनको प्रक्रिया दोश्रो चरणमा प्रवेश गरेको छ | जिल्ला अस्पताल संखुवासभा फार्मेसी सेवाबाट गत आ.व. २०८२/२०८३ मा नगद तर्फ रु १,६१,४४,५११ र बीमा तर्फ रु १,८०,०८,७८४ आम्दानी भएको छ।

२.१२ मातृ तथा नवशिशु सेवा

२.१२.१ मातृ शिशु स्वास्थ्य क्लिनिक (MCH Clinic)

MCH Clinic ले प्रत्यक्ष रुपमा आमा र शिशुको स्वास्थ्य प्रवर्धन र बचाउको कार्य गर्दै पारिवारिक बनोट निर्धारण गर्ने कार्यमा दम्पत्तीहरुलाई सही परामर्श तथा सेवा प्रदान गर्दछ । अझ भन्ने हो भने आमा र बच्चाको स्वास्थ्य प्रवर्धन गर्ने, रोग प्रतिरोधात्मक, उपचारात्मक सेवा दिने र आवश्यकता अनुसार पुनर्स्थापनात्मक सेवाहरु दिने कार्य गरिरहेको छ ।

जिल्ला अस्पताल संखुवासभाले आफ्नो स्थापना देखि नै निरन्तर रुपमा मातृशिशु स्वास्थ्य (MCH) सेवा दिदै आईरहेको छ। नेपाल सरकारको नियम परिधिभित्र बसेर निःशुल्क रुपमा सम्पूर्ण सेवाहरु तालिम प्राप्त स्वास्थ्य कर्मीहरुबाट मातृशिशु स्वास्थ्य सेवा प्रदान भईरहेको छ ।

उदेश्यहरुः

- दम्पत्तीहरुलाई गर्भ योजना बनाउन परामर्श, जाँच तथा सेवा दिने, गर्भवती महिलाको समग्र शारीरिक, मानसिक स्वास्थ्यको प्रवर्धन गरी स्वस्थ्य आमा र बच्चाको सुनिश्चतता गर्ने ।
- बालबालिकाको वृद्धि अनुगमन, खोप सेवा तथा पोषण सेवा मार्फत सही वृद्धि विकास, कुपोषण रोकथाम तथा रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता वृद्धि गर्ने।
- उचित जन्मान्तर, गर्भान्तर तथा परिवारको संख्याको लागि आवश्यकता अनुसार परामर्श तथा परिवार नियोजनका साधन सम्बन्धी सेवा दिने।
- विभिन्न रोगहरु स्तन तथा पाठेघरको क्यान्सर, आङ खस्ने तथा पिसाव चुहिने जस्ता प्रजनन रुग्णताको जाँच ।
- सुरक्षित गर्भपतन सेवा दिने तथा महिलाको प्रजनन अधिकार सम्बन्धी हक सुरक्षित गर्ने
- विभिन्न जाति, धर्म र पहुँचको आधारमा भेदभाव नगरी उनीहरुको धार्मिक तथा सामाजिक मूल्य मान्यतालाई समेट्दै प्रत्येक सेवाग्राहीलाई सम्मानजनक सेवा प्रदान गर्ने।

- स्वस्थ्य आमा र बच्चा मार्फत समग्र परिवार, समुदाय र देशको स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार गरी स्वस्थ र समृद्ध राष्ट्रको निर्माणमा योगदान पुर्याउने ।

MCH Clinic ले दिने सेवाहरुः

- गर्भवती जाँच सेवा ।

जिल्लाभित्र वा बाहिरका तथा प्रेषण भएर आएका गर्भवती महिलाहरुलाई विभिन्न शाखा तथा स्वास्थ्य कर्मीसँग समन्वय गरेर जाँच परामर्शको तथा उपचारात्मक सेवा प्रदान भईरहेको छ ।

- परिवार नियोजन सेवा ।
- विभिन्न अस्थायी परिवार नियोजन तथा स्थायी बन्ध्याकरणको सेवा प्रदान भईरहेको छ ।
- राष्ट्रिय खोप तालिका अनुसार खोप सेवा प्रदान भईरहेको छ ।
- बालबालिकाको वृद्धि अनुगमन गर्ने र पोषण सेवा अन्तर्गत बालभिटा दिने कार्य भईरहेको छ ।
- सुरक्षित गर्भपतन सेवा अन्तर्गत १२ हप्तासम्को गर्भपतन सूचिकृत स्वास्थ्यकर्मीबाट प्रदान भईरहेको छ ।
- आङ खस्ने समस्या पहिचान, रोकथाम अन्तर्गत Kegel's exercise, रिङ पेसरी लगाउने, प्रेषण गर्ने सेवा दिईरहेको छ ।
- पिसाब चुहिने समस्याको पहिचान, रोकथाम तथा उपर्युक्त संस्थामा प्रेषण गर्ने कार्य भईरहेको छ ।
- पाठेघर मुखको क्यान्सर स्क्रिनिङ्ग (VIA, LBC) Thermocoagulation सेवा तथा प्रेषण सेवा दिईन्छ ।
- स्तन क्यान्सर स्क्रिनिङ्ग सेवा दिईन्छ ।

उपलब्धी:

- निशुल्क गर्भवती, परिवार नियोजन, खोप तथा वृद्धि अनुगमन प्रजनन रुग्णता स्क्रिनिङ्ग सेवा निरन्तर गरिएको ।
- प्रजनन रुग्णता सम्बन्धी तालिमको लागि Clinical Site को रुपमा विकास गरिएको ।
- गर्भवती महिलाहरुलाई विश्व स्वास्थ्य संगठन तथा नेपाल सरकारको नियमानुसार आठ पटक गर्भ जाँच शुरु गरिएको ।
- Short acting reversible contraceptive (Depo–Provera, Pills) को तुलनामा Long–acting reversible contraceptive (IUCD Implant) को प्रयोगकर्ता बढी भएको ।
- गर्भवती आमाहरुको Data Online रेकर्डिङ शुरु गरिएको ।

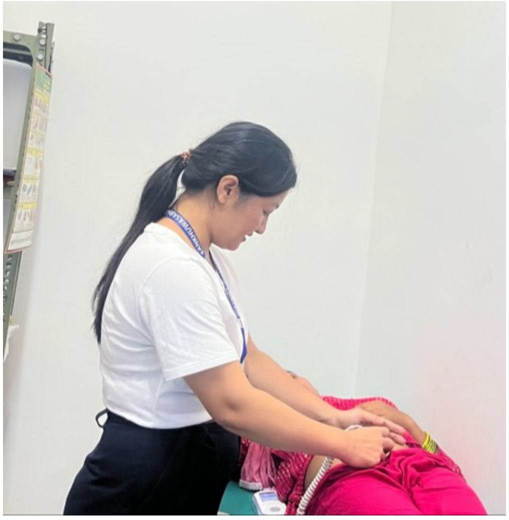

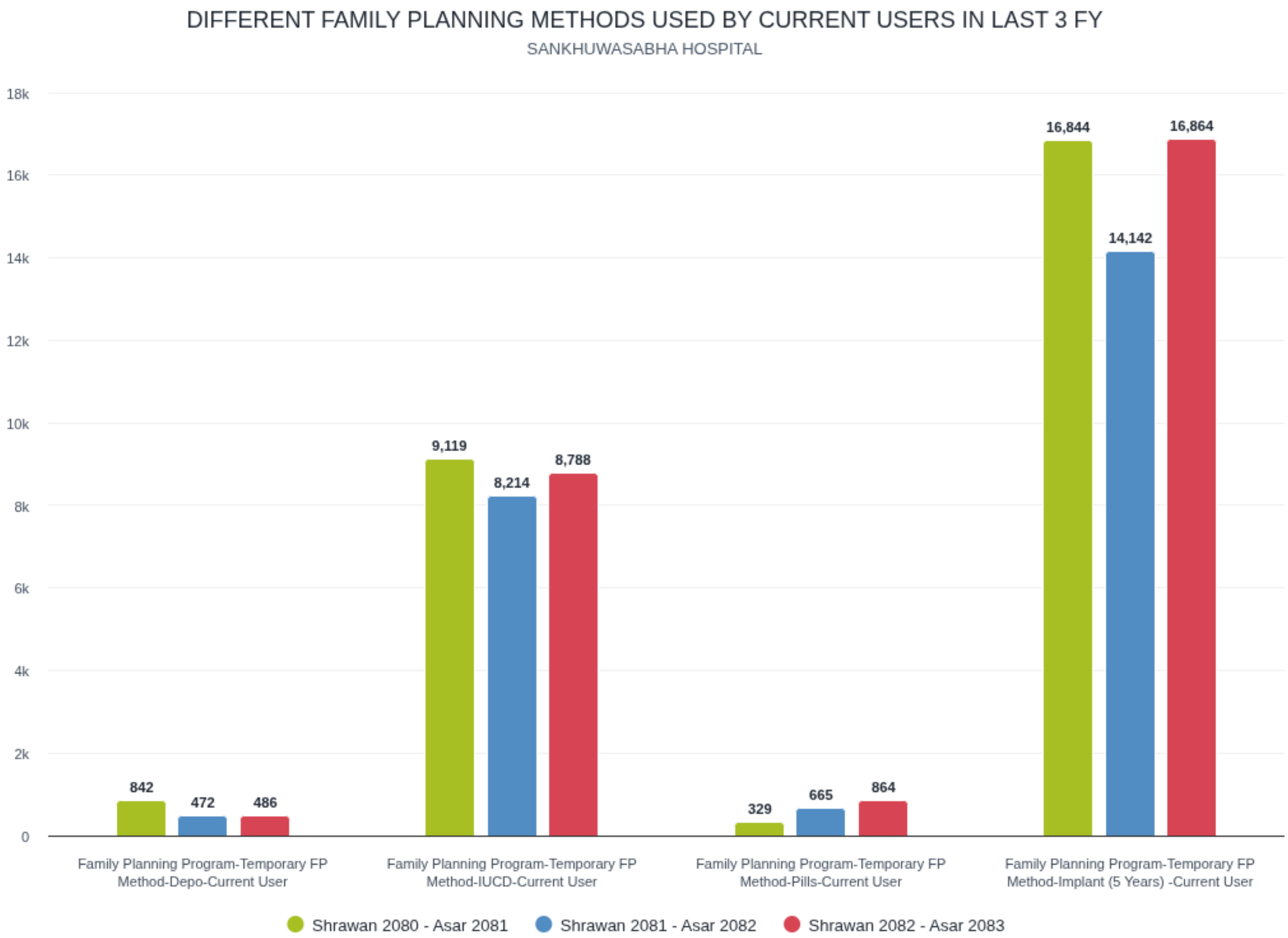

CHART NO. 19: Different Family Planning Methods Used by Current Users in last 3 FY

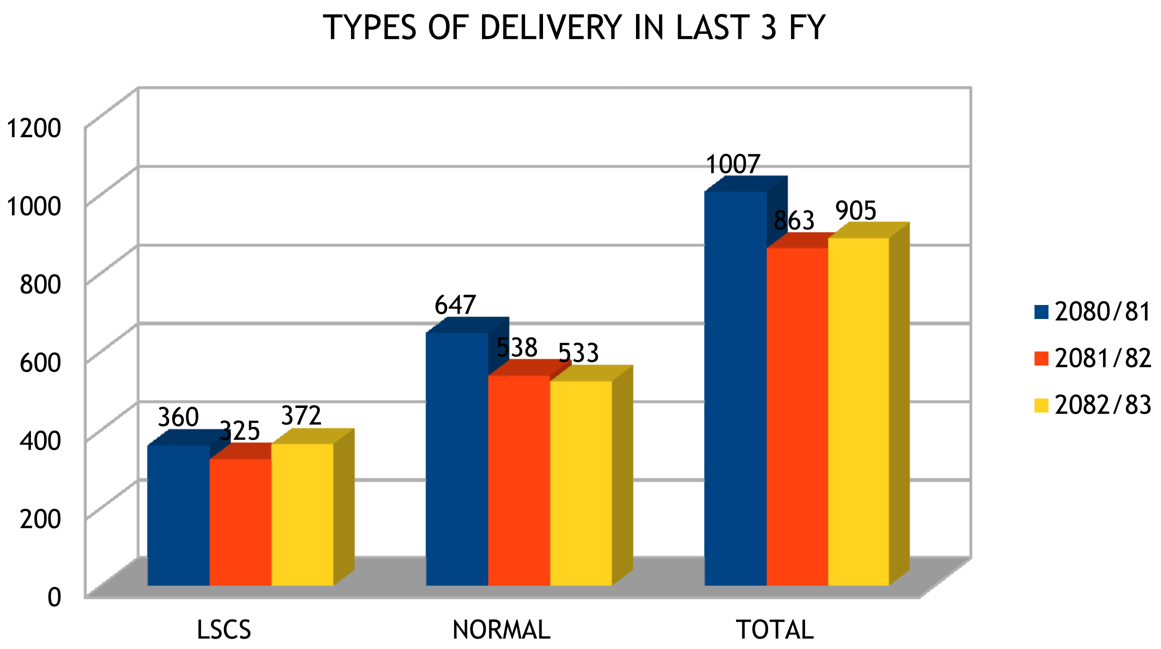

CHART NO. 20: TYPES OF DELIVEIES IN LAST 3 FY

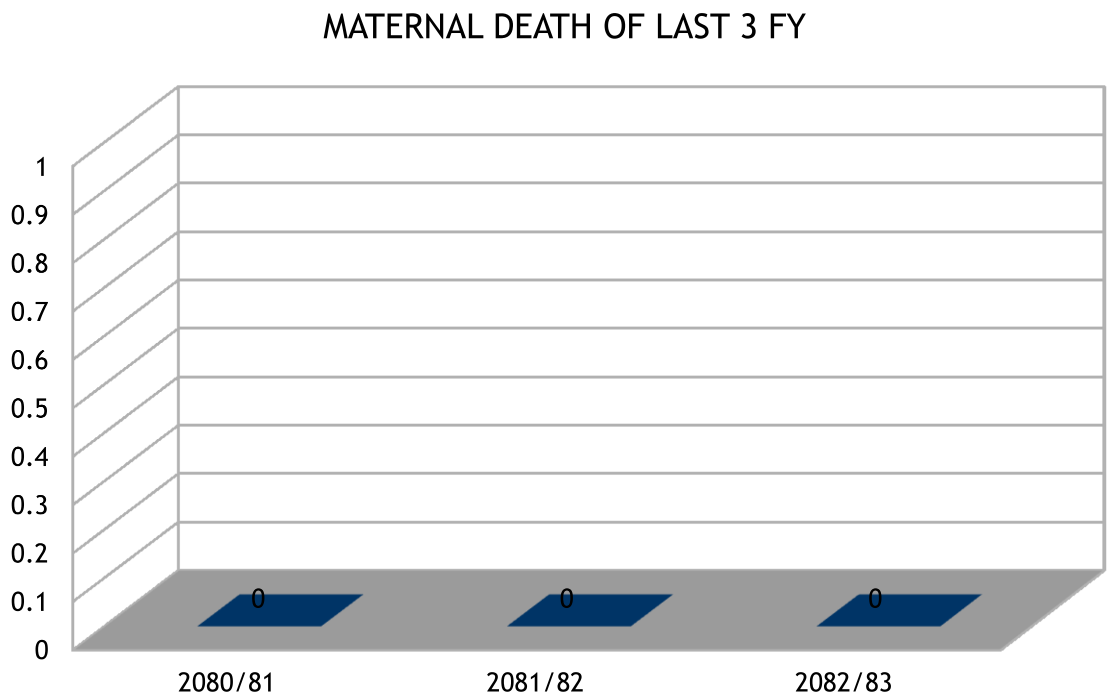

CHART NO. 21: MATERNAL DEATH OF LAST 3 FY

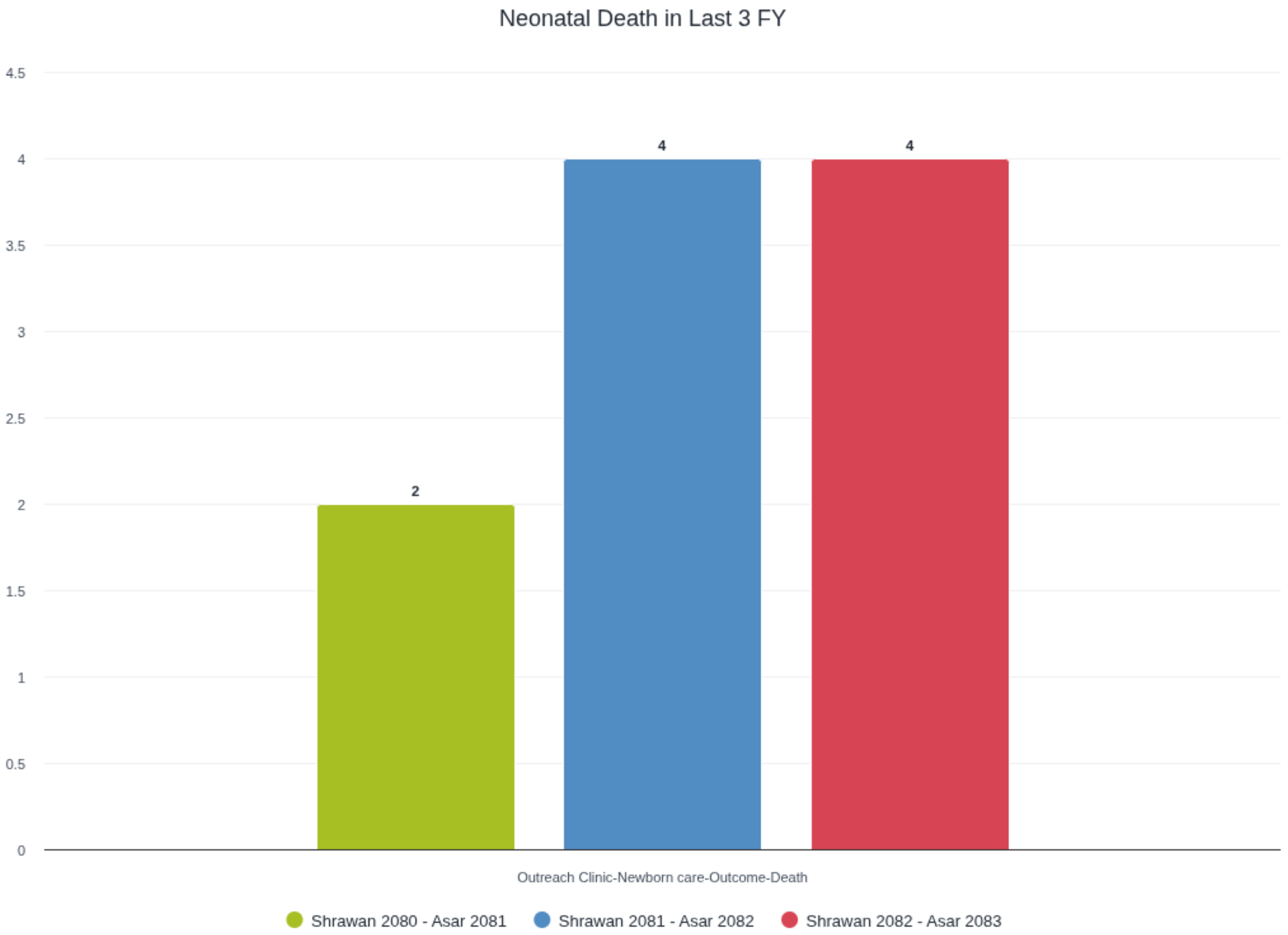

Chart No; 22 Neonatal Death in Last 3 FY

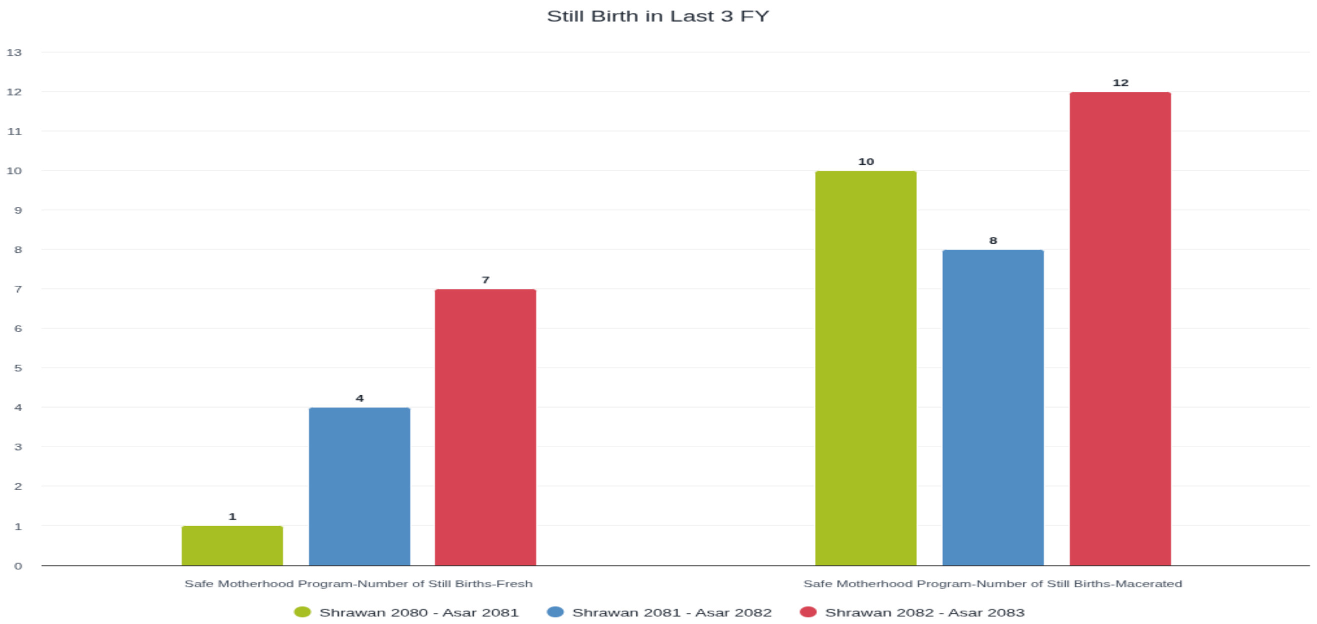

CHART NO. 23: Still Birth in Last 3 FY

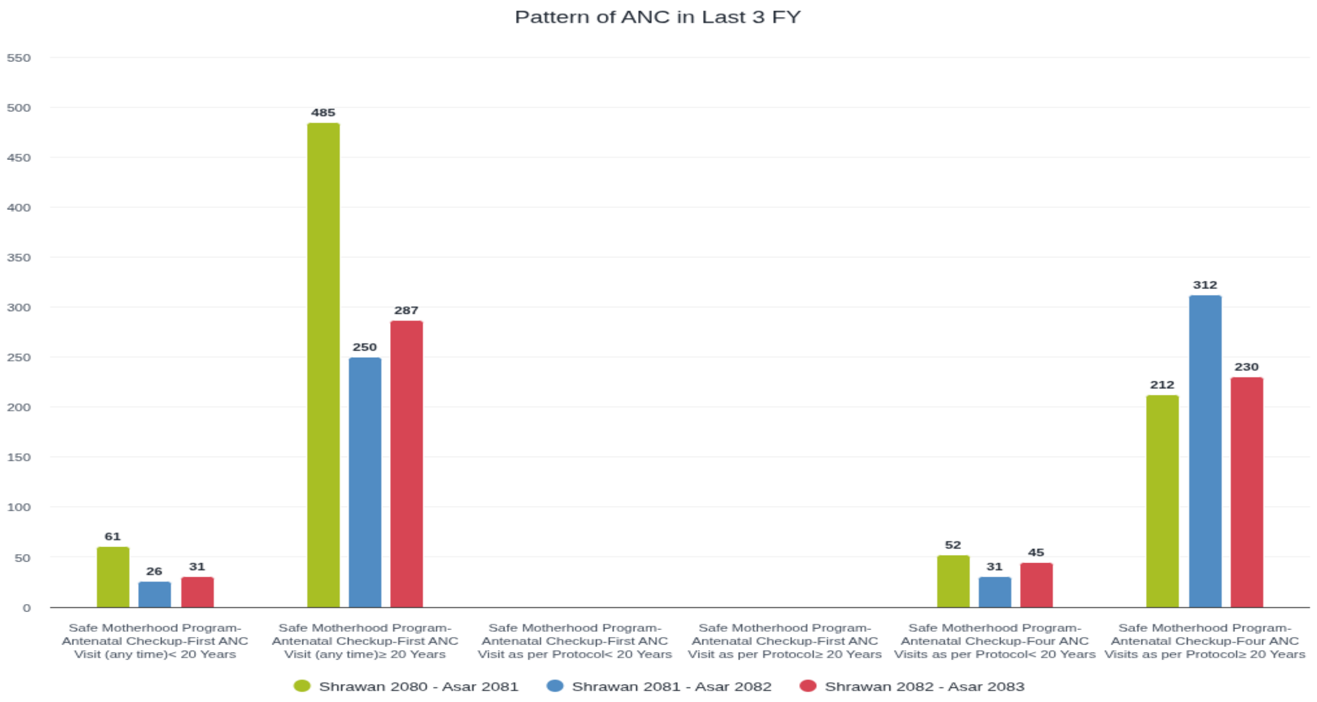

CHART NO: 24 Pattern of ANC Visit in Last 3 FY

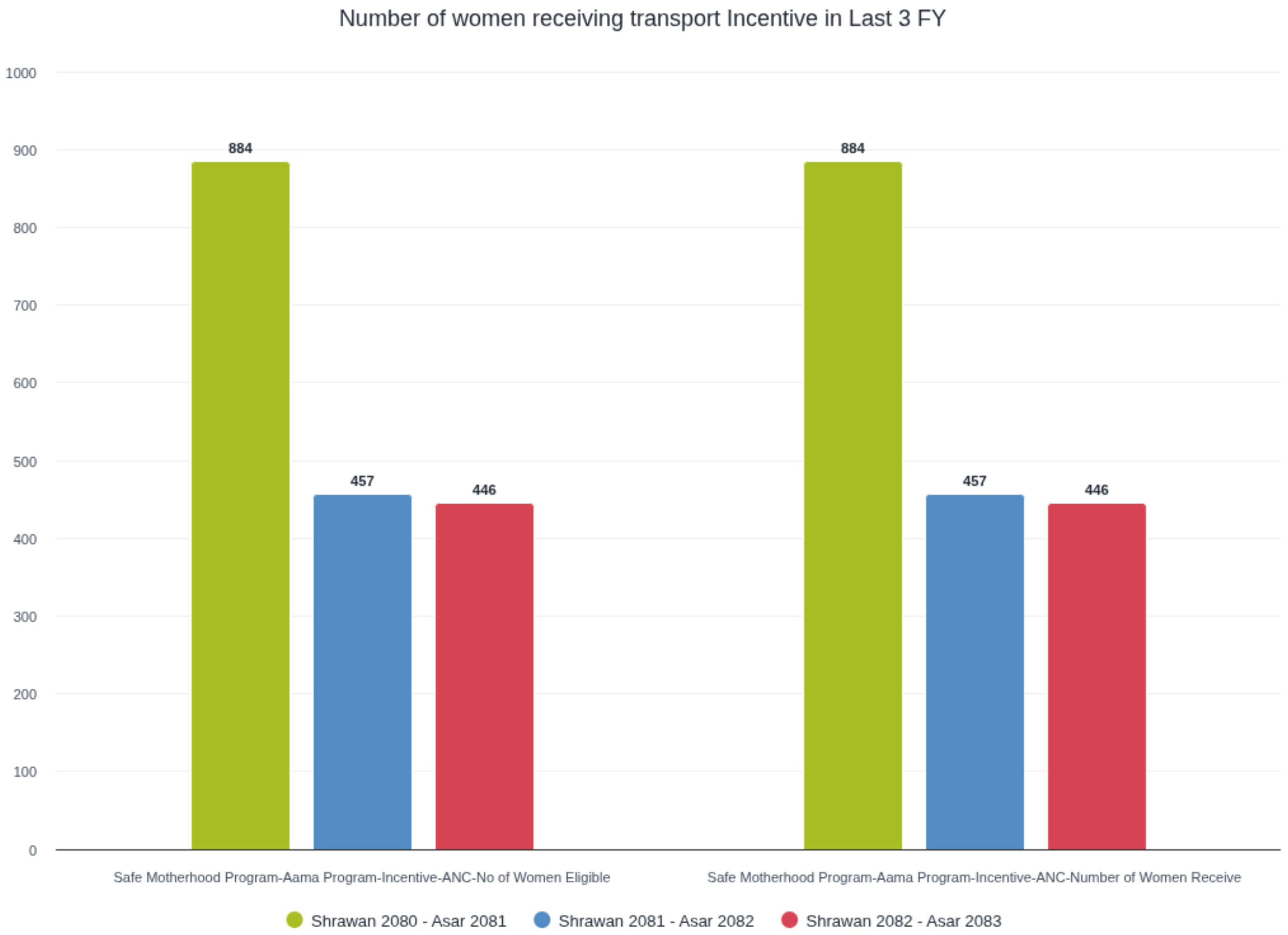

CHART NO:25 Number of women receiving Incentive in last 3 FY

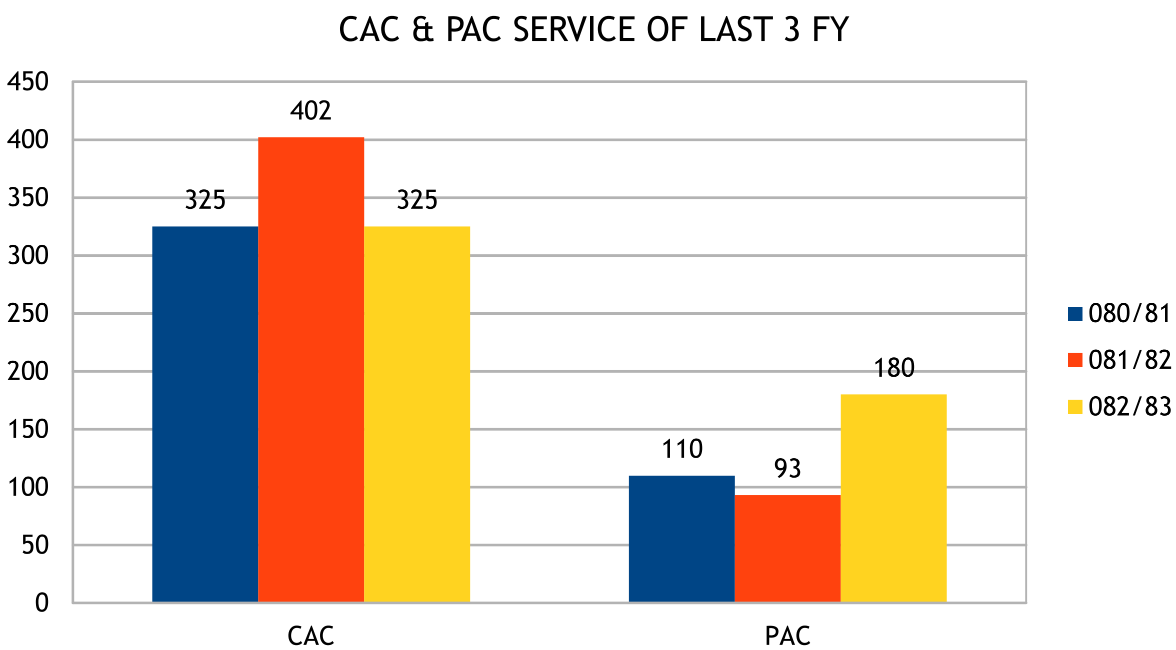

CHART NO: 26 CAC & PAC SERVICE OF LAST 3 FY

TABLE NO.:5 OBSTETRIC COMPLICATIONS

Obstetric Complications	ICD 11	Cases
1	2	3
Ectopic pregnancy	JA01	2
Abortion complication	JA05	18
Pre-eclampsia	JA24	5
Eclampsia	JA25	
Hyperemesis grivadarum	JA60.0	4
Antepartum haemorrhage	JA41	1
Prolonged labour	JB03	87
Obstructed Labor	JB06	68
Gestational Hypertension	JA23	13
Ruptured uterus	JB0A.1	
Postpartum haemorrhage	JA43	18
Retained placenta	JA43.0	6
Pueperal sepsis	JB40.0	3
C-Section Wound Infection	JB40.1	25
Other complications	JB0Y	1

२.१३ एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र

एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र भनेको के हो ?

महिला तथा बालबालिकाहरु विभिन्न प्रकारका लैंगिंक हिंसाबाट प्रभावित हुने गरेका र यसबाट उनीहरुमा शारीरिक, यौनजन्य तथा मनोवैज्ञानिक असर पर्ने गरेको छ । यस्ता समस्याहरुको प्रभावकारी सम्बोधनका लागि नेपाल सरकारले स्वास्थ्य मन्त्रालय अन्तर्गत जिल्लास्थित अस्पतालहरुमा एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC) स्थापना गरी हिंसा प्रभावित बालिका किशोरी तथा महिलाहरुका लागि विभिन्न सेवाहरु प्रदान गर्दै आएको छ। हिंसामा परेका व्यक्तिहरुलाई एकद्वार प्रणालीबाट न्याय प्रदान गर्ने उदेश्यले एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रको स्थापना गरिएको हो ।

एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रद्वारा प्रदान गरिने सेवाहरूको विवरण

स्वास्थ्यसम्बन्धी सेवाहरु:

- हिंसा पीडित वा प्रभावितको स्वास्थ्यसम्बन्धी विवरण, संकलन, परीक्षण, उपचार अभिलेखिकरण गर्ने ।
- शारीरिक चोट पटकको उपचार तथा चिकित्साजन्य जाँच गर्ने, कानुनी प्रमाणका लागि विधि विज्ञान (Forensic Examination) तथा चिकित्सासम्बन्धी कानूनी (Medico Legal) परीक्षण गर्ने/गराउने ।
- कानुनी परीक्षण तथा आकस्मिक गर्भ निरोधक सेवा उपलब्ध गराउने
- यौनजन्य संक्रमणको उपचार गर्ने ।
  - एच.आई.भि जाँच तथा परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने, मानसिक स्वास्थ्य उपचार तथा मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्ने ।
  - हेपाटाइटिस बि बाट बचावट गर्ने ।
  - सुरक्षित गर्भपतन सेवा प्रदान गर्ने ।
  - लैगिंक हिंसा पीडित वा प्रभावितहरुको पहिचान तथा उपचारका लागि तयार गरिएको क्लिनिकल प्रोटोकल अनुसार सेवा उपलब्ध गराउने ।
  - आवश्यकता अनुसारको प्रेषण तथा अन्य सेवा उपलब्ध गराउने ।

मनोसामाजिक परामर्श सेवा

लैंगिक हिंसा पीडित वा प्रभावितलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने, आवश्यकताका आधारमा पीडकलाई समेत मनोसामाजिक विमर्श/परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।

सुरक्षा

लैगिंक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावित महिला तथा बालबालिकाहरुका लागि पूर्ण सुरक्षाको प्रत्याभूति दिनका लागि जिल्ला प्रहरी कार्यालयले आवश्यक सुरक्षाको व्यवस्था मिलाउने। एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र, सेवा केन्द्र, पुनर्स्थापना केन्द्र र समुदायमा समेत लैङ्गिक हिंसाबाट

प्रभावितहरुको सुरक्षा प्रदान गर्ने एवम् उनीहरुसँग सम्बन्धित सूचनाहरुको गोपनियता कायम गर्नुपर्नेछ।

सेवा केन्द्र (सुरक्षित आवास)

हिंसा पीडित वा प्रभावित महिला तथा बालबालिकाहरुका लागि सामुदायिक सेवा केन्द्र तथा सुरक्षित आवासमा बस्ने सेवाका लागि सम्प्रेषण गर्ने प्रभावितले आवश्यकता अनुसारको सेवा उक्त सामुदायिक सेवा केन्द्र तथा सुरक्षित आवासबाट प्राप्त गर्न सक्दछन्।

कानुनी परामर्श र उपचार

आवश्यकता अनुसार जिल्ला न्यायधिवक्ता तथा कानूनी सहायता केन्द्र कानुनी परामर्शदाताको सहयोगबाट लैंगिक हिंसा पीडित वा प्रभावितका लागि कानुनी उपचारका लागि आवश्यक सेवा प्रदान गर्ने।

जिल्ला अस्पताल, संखुवासभा
एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC एक परिचय

- हिंसा पीडित तथा प्रभावित व्यक्तिहरूलाई स्वास्थ्य उपचार लगायत अन्य आवश्यक सेवाहरु एकद्वार प्रणालीबाट (एकै स्थानबाट) पूर्ण रुपमा निःशुल्क, सहज र सरल तरीकाले २४ सै घंटा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाई लैंगिक हिंसा नियंत्रणमा योगदान पुर्याउने उद्देश्यले आ. व २०७६/२०७७ गते देखि जिल्ला अस्पताल,संखुवासभामा पनि एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC) स्थापना भई लैङ्गिक हिंसा प्रभावित र पिडकलाई समेत स्वास्थ्य तथा सूचिकृत अन्य सेवाहरु उपलब्ध गराउदै आएको छ।
- एकद्वार संकट व्यवस्थापन केंद्र प्रमुख — डा. श्रेया सुबेदी
- एकद्वार संकट व्यवस्थापन संपर्क व्यक्ति — ब.अ.न.नि सुधा घिमिरे
- एकद्वार संकट व्यवस्थापन केंद्र नंबर- ९८५२०६११८८

जिल्ला अस्पताल, संखुवासभा एकद्वार संकट व्यवस्थापन केंद्र को प्रयासहरू

- अस्पतालमा सबैले देख्नेगरि ओ.सि.एम.सी संपर्क नंबर सहितकोको व्यानर राखिएको
- ओ.सि.एम.सी को संचारलाई सहज र सरल बनाउन छुट्टै मोबाइल को व्यवस्था
- OCMC को सेवा प्रबाह र प्रबन्धनात्मक कार्यक्रमको लागि सचेतनामूलक अडियो / भिडिओ निर्माण गरी एफ एम को माध्यम बाट प्रचार प्रसार

- अस्पतालका सम्पूर्ण स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई ओ.सि.एम.सी अभिमुखिकरण सम्पन्न
- १६ दिने लैंगिक हिंसा न्यूनीकरण कार्यक्रम पालिका संग समन्वय गरी संचालन
- मामिला व्यवस्थापन समिती गठन र नियमित बैठक तथा समीक्षा सम्पन्न
- एकद्वार सङ्कट व्यवस्थापन केन्द्रलाई मार्ग निर्देशन, समन्वय र संरक्षण गर्न एक लैङ्गिक हिंसा व्यवस्थापन समन्वय समिति संग नियमित बैठक तथा समीक्षा सम्पन्न
- एकद्वार सङ्कट व्यवस्थापन केन्द्रको नियमित सञ्चालनका लागि कार्यरत चिकित्सक/मेडिकल अधिकृतहरु मध्येबाट तालिम प्राप्त चिकित्सक केन्द्र प्रमुख तोकिएको ।
- त्यसैगरी अस्पतालमा कार्यरत नेपाल सरकारका स्थायी स्टाफ नर्सहरुमध्येबाट तालिम प्राप्त एकजनालाई सम्पर्क व्यक्ति तोक्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार तालिम प्राप्त एकद्वार संकट व्यवस्थापन सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको ।
- OCMC केंद्र लाई नया भवनमा MSS मापदंड अनुसार भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य व्यवस्थापन गरिएको

सम्पर्क व्यक्तिले गरेका कामहरु

- एकद्वार सङ्कट व्यवस्थापन केन्द्रमा आउने हिंसा पीडित वा प्रभावित व्यक्तिको उपचार एवम् व्यवस्थापनमा सहजीकरण
- तोकिएका सेवाहरू पीडितलाई उपलब्ध गराउने र सेवा सुनिश्चितताका लागि साझेदार संस्थाबीच समन्वय,
- अस्पतालबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवा, मनोसामाजिक परामर्श, मेडिको लिगल सेवा समयमा उपलब्ध गराउन सहजीकरण,
- पीडित तथा प्रभावितको सुरक्षा एवम् गोपनीयता कायम
- पीडित यस केन्द्रमा आए पश्चात आवश्यक औषधी उपचार गरि घटना उजुरीको लागि प्रहरीसँग आवश्यक समन्वय सहजीकरण को व्यवस्था
- विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रेषण भई आएका लैंगीक हिंसा पिडितलाई आवश्यक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको
- यस केन्द्र बाट प्रेषण भई गएका लैंगीक हिंसा पिडितलाई आवश्यक समन्वय सेवा प्रदान गरिएको
- समयमा प्रतिवेदन तयार गर्ने

चुनौतीहरु

- मनोसामाजिक परामर्शदाताको अपर्याप्ता
- तालीमप्राप्त जनशक्तिको अपर्याप्ता
- जनचेतना पुर्याउन नसकिएको अवस्था
- स्थानीय पालिकाहरु तथा अन्य सरोकारवालाको चासो,जागरूकता र सहयोगको कमजोर अवस्था

आगामी कार्य योजना

- मनोसामाजिक परामर्शदाताको तालिमको लागि संघ तथा प्रदेश संग आवस्यक पहल गर्ने
- मनोसामाजिक परामर्शदाता नियुक्तिको लागि प्रदेश/स्थानीय पालिका तथा अन्य सरोकार वाला निकाय संग आवस्यक समन्वय र सहयोग को लागि पहल गर्ने
- सेवा प्रवाह लाई थप प्रभावकारी बनाउन थप प्रचार प्रसार गर्ने
- किशोर किशोरीलाई लक्षित गरी बिधालयमा लैंगिक व्यवस्थापन तथा यौनजन्य शिक्षा सम्बन्धमा बिधालयमा स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गर्ने
- सबै सरोकारवाला निकाय संग आवस्यक समन्वय गरी OCMC सेवाको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने
- अन्य जिल्लाका नमूना OCMC केंद्रको अनुसरण गरी केंद्र लाई थप सुदृढीकरण गर्ने

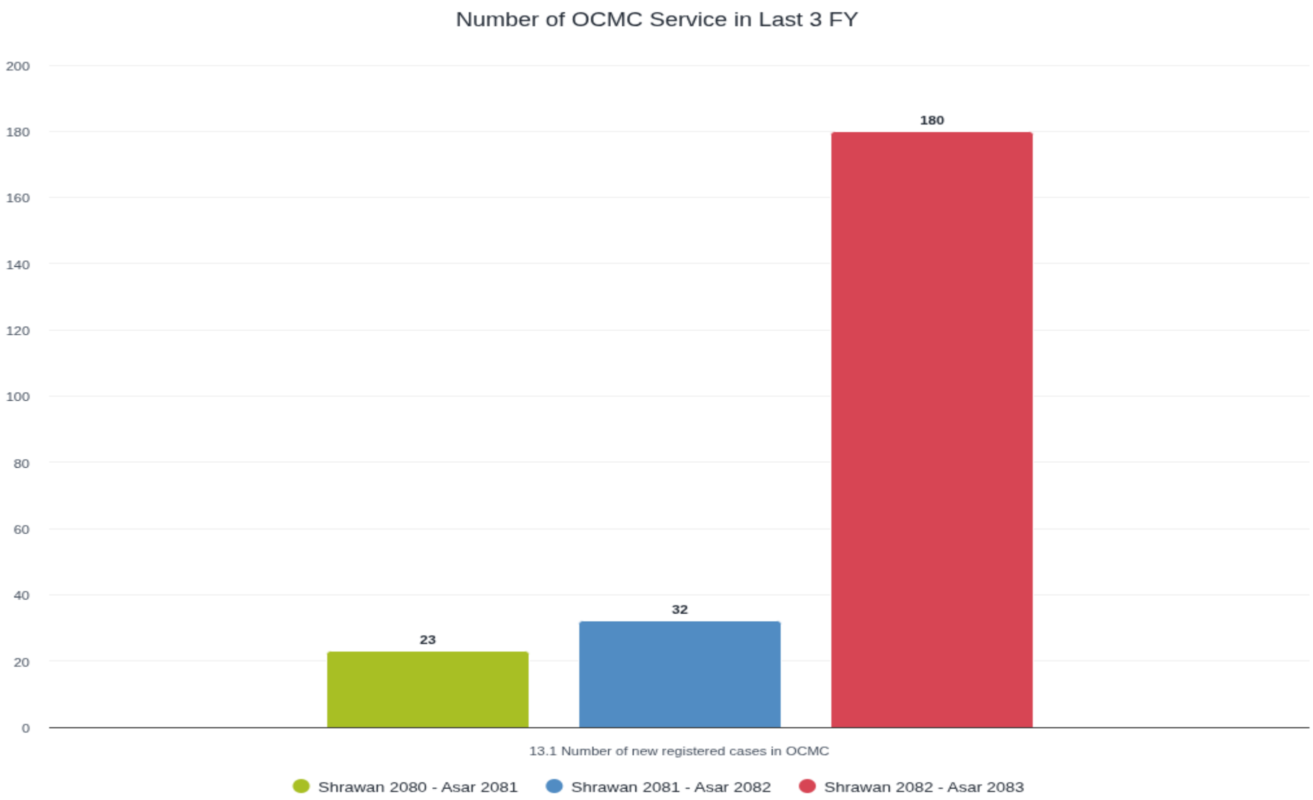

CHART NO. 27: NEW OCMC CASES REGISTERED IN LAST 3 FY

२.१४ शल्यक्रिया सेवा (Operation Services)

Operation Services includes:

1. Caesarean Section
2. Orthopedic Operations
3. General Surgeries
4. Hysterectomy

Table No.:6 General Surgery Done in Last Fiscal Year 2082/83

SNo	Surgery Type	Female	Male
1	Major:Emergency	14	25
2	Major:Inpatients	111	207
3	Intermediate:Emergency	14	30
4	Intermediate:Inpatients	39	105
5	Minor:Outpatients	947	1030
6	Minor:Inpatients	77	94
7	Minor:Emergency	118	210
8	Plaster	158	234

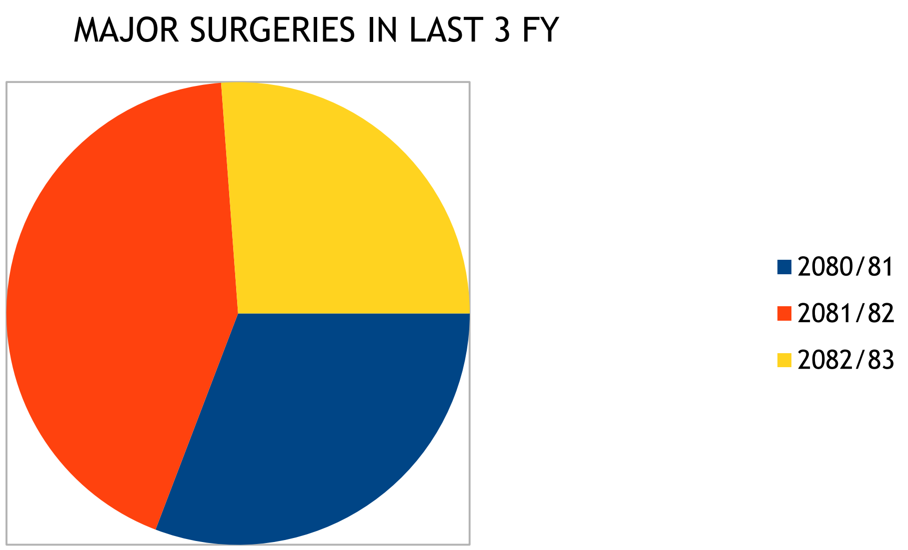

CHART NO:28 Number OF SURGERIES IN LAST FY

२.१५ फिजियोथेरापी सेवा

"Transformative Physiotherapy Services: A Beacon of Health in Sankhuwasabha District Hospital"

INPATIENT AND OUTPATIENT SERVICES:

One of the distinctive features of the Physiotherapy Department is its ability to provide both inpatient and outpatient services. Inpatient services cater to individuals who require intensive rehabilitation and care within the hospital premises. This ensures a holistic approach to recovery, with physiotherapists working closely with other medical professionals. Meanwhile, outpatient services offer flexible treatment options for those who can benefit from periodic physiotherapy sessions without the need for extended hospitalization.

INTRODUCTION:
Nestled amidst the majestic mountains of Sankhuwasabha, the district hospital stands as a beacon of health, offering a comprehensive range of services to the local community. Among its essential departments, the Physiotherapy Department has emerged as a vital component, catering to a diverse spectrum of cases and providing critical services to residents in Sankhuwasabha and neighboring areas.

CATERING TO DIVERSE CASES:

The scope of the Physiotherapy Department extends far and wide, catering to patients across the lifespan. From pediatric disabilities to geriatric care, the department has the expertise to address a multitude of conditions. Children with developmental challenges find support in tailored rehabilitation programs, while seniors benefit from interventions aimed at maintaining mobility and independence.

PREGNANCY AND WOMEN'S HEALTH:

Recognizing the unique healthcare needs of pregnant women, the Physiotherapy Department has expanded its services to include specialized care for expectant mothers. Prenatal and postnatal physiotherapy programs focus on promoting optimal musculoskeletal health, addressing discomfort, and preparing women for a healthy childbirth experience. This holistic approach underscores the department's commitment to comprehensive women's healthcare.

REACHING BEYOND BORDERS:

The impact of the Physiotherapy Department extends beyond the confines of Sankhuwasabha. The department serves as a healthcare hub for nearby areas such as Chainpur, Bhojpur, Pachkapan, and many more. Its outreach efforts ensure that individuals in remote regions have access to critical physiotherapy services, bridging the gap between healthcare facilities and the communities they serve.

THE ROLE OF PHYSIOTHERAPY IN COMMUNITY HEALTH:

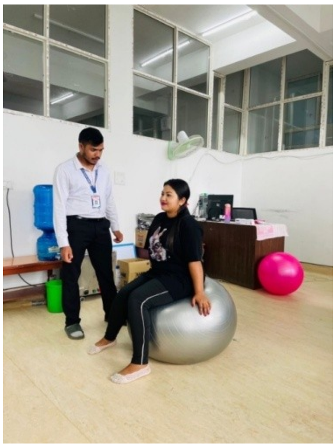

Physiotherapy is a specialized healthcare profession that focuses on restoring and maintaining physical function and mobility. In a district hospital setting, physiotherapists play a crucial role in the holistic care of patients, addressing a wide range of conditions such as musculoskeletal disorders, neurological issues, and respiratory problems.

1.MUSCULOSKELETAL REHAB

Physiotherapy services are instrumental in helping individuals recover from injuries, surgeries, or chronic musculoskeletal conditions. Patients in Sankhuwasabha district benefit from tailored rehabilitation programs designed to improve mobility, reduce pain, and enhance overallfunction.

2. NEUROLOGICAL CARE

For individuals with neurological disorders such as stroke, spinal cord injuries, or paralysis, physiotherapy is indispensable. The district hospital's physiotherapy services provide specialized interventions to enhance motor skills, balance, and coordination, contributing to improved quality of life for patient.

RESPIRATORY SUPPORT:

In a region where respiratory issues may be exacerbated by environmental factors, physiotherapists assist patients with respiratory conditions through breathing exercises and techniques. This is especially crucial in addressing challenges related to lung function and promoting respiratory health.

CHALLENGES AND TRIUMPHS:

While the Physiotherapy Department has made significant strides, challenges such as the need for additional skilled personnel and resources persist. Collaborative efforts between the hospital, local authorities, and support from non-governmental organizations are essential to overcome these challenges and further enhance the reach and quality of physiotherapy services in the region.

CONCLUSION:

The Physiotherapy Department at Sankhuwasabha District Hospital stands as a testament to the hospital's commitment to holistic and accessible healthcare. With its well-equipped facilities, diverse services, and outreach initiatives, the department plays a pivotal role in improving the health and well-being of individuals across the district and beyond. As it continues to evolve and address the changing healthcare

landscape, the Physiotherapy Department remains a cornerstone in the pursuit of a healthier and more resilient community.

Physiotherapy Service delivered in last 3 FY

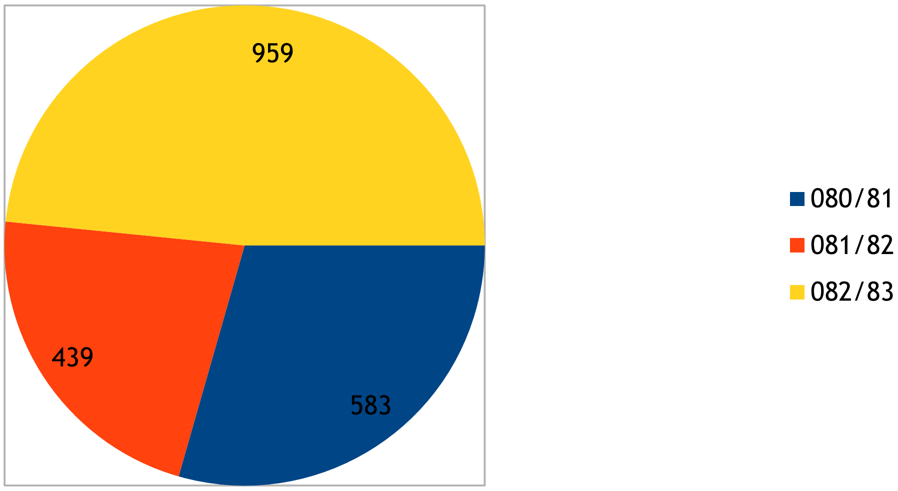

Chart No.: 29 Physiotherapy Service delivered in last 3 FY

२.१६ मेडिकल रेकर्ड तथा तथ्यांक शाखा

A medical record is the chronological documentation of medical treatment and other health care delivered to a patient by professional members of the health care team. It is an accurate, prompt recording of the team's observations about the patient, the patient's medical progress, and the results of treatment. It is a means of communication among health professionals, a legal document, and a tool for medical research and training. It is also the primary means of evaluating the quality and appropriateness of medical care rendered, as well as a source document for statistical use in research, planning, and budgeting. Finally, it is the original-source document for financial activity involving patient care.

USE OF MEDICAL RECORDS

- To document the course of patient's illness & treatment.
- Communicate between attending doctors and other health Care professional
- providing care to
  the patient.
- Collection of health Statistics.
- Legal Matters & Court Cases.
- Insurance Cases.

FUNCTION OF MEDICAL RECORD DEPARTMENT

- Retrieval of medical records for patient care and other authorized use.
- Completion of medical records after an inpatient has been discharged or died.
- Coding diseases and operations of patients discharged or having died.
- Reporting to different disease surveillance system like EWARS, VPD
- Reporting to Integrated Health Information Management
- Section (IHIMS) in every month.
- Evaluation of the Medical Record Service.
- Completion of monthly and annual statistics.
- Medico-legal issues relating to the release of patient information and other legal matters.

जिल्ला अस्पताल संखुवासभामा मेडिकल रेकर्ड

नेपाल सरकारको नीति अनुरुप विभिन्न स्वास्थ्यका सूचकहरुको लक्ष्य पूरा गर्न सेवा प्रदायक संस्थाहरुमा HMIS Tools हरुको प्रयोग गरिदै आएको छ ।विगत वर्षहरुमा रजिष्टरमा आधारित रेकर्डिङ प्रणाली रहेकोमा हाल Electronic Medical Recording (EMR) System लागु गर्ने नेपाल सरकारको रणनीति रहेको छ।

यस अस्पतालमा कोशी प्रदेश सरकारको सहयोगमा आ.व. २०७८/७९ बाट EMR system जडान गरी कार्यान्वयन ल्याईएको छ। हाल प्रयोगमा आएको सफ्टवेयरले सबै विभागमा प्रयोग भएतापनि सबै विभागमा पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन भने भएको छैन।

हाल प्रयोग भईरहेको EMR को विशेषताहरु

- सबै विभागहरुमा प्रयोग गर्न सकिने।
- Online बाट ल्याब (Lab) रिपोर्ट हेर्न सकिने।
- बिरामी रजिष्ट्रेसन देखि डिस्चार्जसम्मका सम्पुर्ण विवरणहरु रेकर्डिङ गर्न सकिने।
- स्वास्थ्य बिमा र SSU लाई सफ्टवेयरमा एकिकृत गरि स्वास्थ्य बीमालाई API बाट स्वास्थ्य बीमा बोर्डको IMIS software सँग आवद्धता गरिएको।
- HIMS Report Generate गर्न सकिने।
- फार्मेसी स्टोरको लागि उपयोगी ।
- टेलिमेडिसिन सेवा प्रयोग गर्न सकिने ।

EMR को आवश्यकता

Electronic Medical Recording (EMR) को आवश्यकता र महत्वलाई विभिन्न तरिकाले व्याख्या गर्न सकिन्छ।

- EMR प्रणाली प्रयोग गर्दा चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीले बिरामीको विवरण बारम्बार धेरै रजिष्टरमा भरिरहनु नपर्ने र एकैपटक बिरामीको सबै रिपोर्ट र विवरण हेर्न सकिने ।
- बिरामीले आफ्नो विवरण online मा जुनसुकै समयमा हेर्न सक्ने।
- कानुनी तथा मेडिको लिगलका केशहरुमा सहयोग हुने।
- अस्पताल व्यवस्थापनलाई नीति, रणनीति निर्माण गर्न महत्वपूर्ण भूमिका रहने।
- Morbidity र Mortality कम गर्न सहयोग गर्ने ।
- तथ्याङ्क विश्लेषण गर्न सहयोग गर्ने ।

२.१७ लेखा शाखा

प्रदेश सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य निर्देशनालय

जिल्ला अस्पताल संखुवासभा, खाँदबारी

कोशी प्रदेश

कार्यालय सञ्चालन कोष

अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको आ.व. ०८२/०८३ को वास्तविक आय/व्यय विवरण।

आय तर्फ				व्यय तर्फ			
क.सं.	विवरण	रकम रु.	कैफियत	क.सं.	विवरण	रकम रु.	कैफियत
				१	तलब समिति	३१२६९७१५	
१	ओ.पि.डि. शुल्क	१५२२४३०.००		२	तलब NSI	७६४३५१२	
२	एक्सरे	५९३२१७१.००		३	अन्य भत्ता	२५६५६९५०	
३	प्रयोगशाला	२८०६५१३१.००		४	धारा (जार) तथा विजुली	५२३००	
४	ड्रेसिङ	१९२३००.००		५	संचार महशुल	८२०००	
५	ईमर्जेन्सी	४१४७२०.००		६	कार्यालय सामाग्री स्टेशनरी तथा छपाई	२११९०४९	
६	इको	८४६३९६.००		७	कार्यालय सामाग्री प्रयोगशाला	३२१०९५६५	
७	इन्डोस्कोपी	७५२८०.००		८	कार्यालय सामाग्री सर्जिकल	१५७४१७००	
८	फिजियोथेरापी	३०४४३६.००		९	कार्यालय सामाग्री डेन्टल	५७३१०३	
९	इ.एच.एस	४०१२००.००		१०	कार्यालय सामाग्री एक्स-रे	३०८३८४७	
१०	एबिजि	५९५००.००		११	इन्धन	११७६१२८	
११	भिडियो एक्सरे	६८९९८४६.००		१२	संचालन तथा मर्मत संभार	१२३११९९	
१२	बिरामी भर्ना	६१६६२.००		१३	इन्धन अन्य प्रयोजन	४००६४८	
१३	बेड चार्ज	१२८८५६२.००		१४	घरभाडा/ढुवानी	६९२५९०	
१४	ई.सि.जी.	८९०५७८.००		१५	औषधी खरिद	१४८६१३५५	
१५	फार्मेसी	१९६४४८८८.००		१६	विविध खर्च	१५७६०८६	
१६	एम्बुलेन्स	१२७९०००.००		१७	फर्निचर एण्ड फिक्चर्स	१४९८८८२	
१७	सर्जरी	९७७८०००.००		१८	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च	७४०००	
१८	डेन्टल	१४९५३८९.००		१९	मेसिनरी तथा औजार उपकरण	४१४१६७४	
१९	विविध	३९२०३३८.००		२०	भ्रमण खर्च	१६२१४०	
२०	ओ.जे.टी.	२५४०००.००		२१	पोशाक	६३००००	
२१	NSI	७६४३५१२.००		२२	कार्यक्रम खर्च	५०००००	
२२	घरभाडा	२१७२६०.००		२३	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्ति मर्मत	६४१४९२	
२३	NSI घरभाडा	३२४०००.००		२४	अन्य भाडा	१५००००	
२४	अरुण-३ बाट प्राप्त	७००००००.००		२५	गत वर्षको बढी भुक्तानी भएको रकम	३६०३७८२	
२५	बिमा कार्यक्रम	४२७८४९४०.००			बैंक मौज्दात रकम	८२७३८२२	
२६	आमा सुरक्षा	११२५००००.००					
२७	सामाजिक सेवा एकाई	२३०००००.००					
२८	अन्य संस्थाबाट	११०००००.००					
२९	गर्भवती परीक्षण कार्यक्रम	२००००००.००					
	कुल आय रु.	१५७९४५५३९.००			कुल व्यय रु.	१५७९४५५३९	
जम्मा		१५७९४५५३९.००		जम्मा			

प्रदेश सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य निर्देशनालय

जिल्ला अस्पताल संखुवासभा, खाँदबारी

कोशी प्रदेश

कार्यालय सञ्चालन कोष

अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको आ.व. ०८३/०८४ को अनुमानित आय/व्यय विवरण।

आय तर्फ				व्यय तर्फ			
क.सं.	विवरण	रकम रु.	कैफियत	क.सं.	विवरण	रकम रु.	कैफियत
१	अल्या	८२७३८२२.०		१	तलब समिति	३५०००००	
२	ओ.पि.डि. शुल्क	१६०००००.००		२	तलब NSI	०	
३	एक्सरे	६००००००.००		३	अन्य भत्ता	२८००००००	
४	प्रयोगशाला	२९००००००.००		४	धारा (जार) तथा विजुली	५०००००	
५	ड्रेसिङ	२०००००.००		५	संचार महशुल	२०००००	
६	ईमर्जेन्सी	५०००००.००		६	कार्यालय सामाग्री स्टेशनरी तथा छपाई	२००००००	
७	इको	१००००००.००		७	कार्यालय सामाग्री प्रयोगशाला	३५००००००	
८	इन्डोस्कोपी	५०००००.००		८	कार्यालय सामाग्री सर्जिकल	१८००००००	
९	फिजियोथेरापी	५०००००.००		९	कार्यालय सामाग्री डेन्टल	७०००००	
१०	इ.एच.एस	५०००००.००		१०	कार्यालय सामाग्री एक्स-रे	३५०००००	
११	एबिजि	२०००००.००		११	औषधी खरिद	१८००००००	
१२	भिडियो एक्सरे	७००००००.००		१२	मेसिनरी तथा औजार उपकरण खरिद	५००००००	
१३	बिरामी भर्ना	१०००००.००		१३	फर्निचर एण्ड फिक्चर्स	१५०००००	
१४	बेड चार्ज	१५०००००.००		१४	इन्धन	५०००००	
१५	ई.सि.जी.	१००००००.००		१५	इन्धन अन्य प्रयोजन	५०००००	
१६	फार्मेसी	२०००००००.००		१६	घरभाडा	५०००००	
१७	एम्बुलेन्स	१५०००००.००		१७	पोशाक	७०००००	
१८	सर्जरी	१००००००००.००		१८	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च	१०००००	
१९	डेन्टल	१५०००००.००		१९	विविध खर्च	१५०००००	
२०	विविध	४००००००.००		२०	भ्रमण खर्च	२०००००	
२१	ओ.जे.टी.	२५००००.००		२१	मेसिनरी औजार मर्मत संभार	१५०००००	
२२	NSI	१००००००.००		२२	कार्यक्रम खर्च	५०००००	
२३	घरभाडा	२५००००.००		२३	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्ति मर्मत	१००००००	
२४	NSI घरभाडा	०.००		२४	अन्य भाडा	१००००००	
२५	अरुण-३ बाट प्राप्त	५००००००.००					
२६	बिमा कार्यक्रम	४५००००००.००			बैंक मौज्दात रकम	५४७३८२२.००	
२७	आमा सुरक्षा	११५०००००.००					
२८	नर्सिङ्ग तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम •*	१५०००००.००					
२९	अन्य संस्थाबाट	१००००००.००					
३०	गर्भवती परीक्षण कार्यक्रम	५०००००.००					
	कुल व्यय रु.	१६०८७३८२२.००			कुल व्यय रु.	१५५४०००००	
जम्मा		१६०८७३८२२.००		जम्मा		१५५४०००००	

कोशी प्रदेश सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

आ.व.२०८२।०८३ वार्षिक प्रगति विवरण

कार्यालयको नाम:- जिल्ला अस्पताल संखुवासभा

क.सं	कार्यक्रम (प्रदेश स्रोततर्फ)	वार्षिक विनियोजन(रु हजारमा)	वार्षिक खर्च(रु हजारमा)	उपलब्धि		कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको कारण	कार्यान्वयनमा समस्या	समाधान
				वित्तीय	भौतिक			
१	अस्पताल सेवा सुदृढीकरण तथा विस्तार कार्यक्रम (३७००२१०३४)	२९००	१३५३.९	४६.६८%	१००.००%	कोलोनोस्कोपी मेसिन खरिद हुन नसकेको	बजेट अपुग	
२	महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम(३७०९११२६३)	१९०	१४५.७	७६.६८%	१००.००%			
३	अस्पताल सेवा सुदृढीकरण तथा विस्तार कार्यक्रम (३७००२१०३३)	३०४७३	२५६४९.४	८४.१७%	१००.००%			
४	परिवार कल्याण कार्यक्रम (३७०९११२२४)	७००	६९९.९९२	९९.९८%	१००.००%			
५	स्वास्थ्य व्यवस्थापन कार्यक्रम (३७०९११२७४)	१००००	९७२३.१७	९७.२३%	१००.००%			
६	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम (३७०९११२१३)	६५०	६५०	१००%	१००.००%			
७	एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण कार्यक्रम (३७०९११२८३)	६९५	५१३.१३	७३.८३%	१००.००%			
८	स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम (३७०९११२९३)	७८१६	६६९५.५१	८५.६६%	१००.००%			
१०	नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम (३७०९११३१३)	३५००	३४७७.८८	९९.३६%	१००.००%			
१०	परिवार कल्याण कार्यक्रम (३७०९११२२३)	१६६५१	१५४४५.६	९२.७६%	१००.००%			

तयार गर्ने   कार्यालयको छाप   प्रमाणित गर्ने

२.१८ सामाजिक सेवा इकाई र स्वास्थ्य बिमा

नेपालको संविधान २०७२ को धारा ३५ मा प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्ने हक हुनेछ र आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित गरिने छैन भनी स्वास्थ्य सेवालाई नेपाली नागरिकको मौलिक हक अन्तरगत राखिएको छ।

लक्षित समूहका बिरामीहरूको स्वास्थ्य सेवामा समतामूलक महत्व आंशिक तथा पूर्ण छुटमा विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराउने र लक्षित समूहको स्वास्थ्यमा सुधार गराई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा पहुँच पुर्याउने लक्ष्य सहित सामाजिक सेवा इकाईको स्थापना २०७८/७९ मा यस अस्पतालमा भएको हो। सामाजिक सेवा एकाई निर्देशिका २०७८ अनुसार विभिन्न वर्गका सेवाग्राहीहरुलाई विशिष्टिकृत सेवा पूर्ण तथा आंशिक छुटमा निरन्तर रुपमा २४/७ दिन नै पवित्रा अधिकारी, निर्मला मगर २ जना सहजकर्ताले सेवा दिँदै आइरहेको छ। सेवालाई सहज गर्न छुट्टै सामाजिक सेवा एकाईको Block तयार गरी विभिन्न जिल्लाहरूको सेवाग्राहीहरुलाई सेवा दिँदै आइरहेको छ।

सेवा पाएका लक्षित समुह	संख्या
अति गरिब	388
अपाङ्ग	43
असाहय	8
गरीब	38
जेष्ठ नागरिक	389
थुनुवा कैदी	41
म.स्.से.	1
लैङ्गिक हिंसा पिडित	138
जम्मा	**1046**

स्वास्थ्य बीमा

Health Insurance Board is responsible for purchasing the quality health care service and make available at the possible nearest point of its member. The program is aimed to raise contribution from the healthy people and spend the same for needy people the fund raised shall be spending on basic health care package and their supplementary service in a wise manner to cater the need HIB shall promote Pre-payment and Risk pooling mechanisms through national health security Programme to mobilize financial resources for health in an equitable manner.

Year	**Number of Patient Receiving Health Insurance Service**
2080/81	24734
2081/82	34708
2082/83	43545

२.१९ BMET सेवा

Healthcare technology offers many benefits and has greatly enhanced the ability of health professionals to prevent, diagnose and treat diseases. Timely access to emergency care and use of diagnostic and therapeutic tools reduces patient mortality. Yet, WHO estimates that around 50% of medical equipment in developing countries is not functioning, not used correctly & optimally and perpetually not maintained. Various factors; lack of training on operating medical devices, less sense of accountability, power interruption, work overload, lack of sense of maintenance expertise and inappropriate referral system influence the availability & utilization of medical devices.

The Biomedical Department is responsible for technical issues regarding the maintenance of medical equipment and deals with the installation as well as repairs of medical devices, demonstration to clinical staff. They also play a crucial role in providing comparative statements regarding the selection of new medical devices in hospitals.

District hospital Sankhuwasabha which was established in 2033 B.S does not have a long history in Biomedical Department. The Biomedical Department was established in Poush 2075 B.S with the technical and human support of Nick Simons Institute (NSI). Since then, have been deployed by the NSI to provide service in our hospital continuously. Even after the completion of NSI support and the departure of its supported staff, the availability of permanent staff Biomedical Equipment Technicians (BMET) under the Provincial Government has made it easier to maintain continuity of services.

Work done by Biomedical Department

- Inventory of medical equipments.
- Quick response to breakdown call & maintenance of medical equipments (including the equipments of surrounding HP).
- Planned and preventative maintenance.
- Facilitate & support the delivery of quality healthcare by ensuring the functioning of medical equipment.
- Guidance & technical assistance to technical and clinical staff on medical equipment.
- Technical support in purchasing new medical equipment.
- Inspection of new installed equipment in the Hospital as per specifications.

- Involvement in the installation of new medical equipment.

Challenges

- Unavailability of electronics components and spare parts of equipment.
- Lack of exposure & training on equipment.
- Late response from the suppliers & Service Company for service.
- Lack of Calibrating Equipment.

The Biomedical Department plays an important role in providing quality and effective service in hospitals. Exposure, training, availability of spare parts, etc. motivates biomedical professionals to perform their best and ensure no compromise in delivering quality service in the hospital.

२.२० ART तथा DOTS सेवा

ए.आर.टी सेन्टरको इतिहास

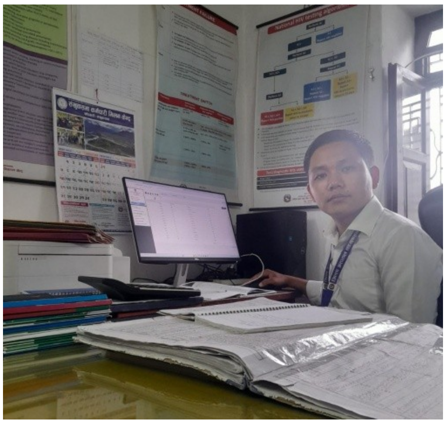

जिल्ला अस्पताल संखुवासभामा २०७१ सालमा ए.आर.टी सेन्टरको स्थापना भएको हो। हाल २०८० साल सम्ममा ए.आर.टी सेन्टरको स्थापना भएको १० वर्ष पुगेको

छ। सुरु भएको यस अस्पतालमा अन्य अस्पतालबाट जस्तै BPKIHS, Koshi, Teku, Bir Hospital हरुबाट ए.आर.टी सेन्टरबाट औषधी खाइरहेका एच.आई.भी. संक्रमित विरामीहरुलाई यस अस्पताल नजिक पर्ने भएकाले एच.आई. भी. संक्रमितहरु ट्रान्सफर इन भई सेवाग्राहीको संख्यामा वृद्धि भएको को परिक्षण हुने भएको हुनाले नयाँ विरामीहरु तथा पुरानो बिरामीहरुको संख्या बढ्दै गएको र संखुवासभामा मात्र नभई भोजपुर जिल्लाको पनि अधिकांस बिरामीहरु अस्पतालको ए.आर.टी सेन्टर बाट सेवा लिनु हुन्छ। हाल सम्म भोजपुर जिल्लामा ए.आर.टी. सेन्टरको स्थापना नभएकोले गर्दा २/३ दिन सम्म पनि हिडेर औषधि लिन यस अस्पतालको ए.आर.टी. मा सेवा लिन आउनमा अरुण प्लस भन्ने एउटा गैर सरकारी संस्थाको पनि महत्वपुर्ण भूमिका छ। देखिन्छ। यस अस्पतालमा पनि एच.आई.भी.

ए.आर.टी. सेन्टरका सेवाहरु

- एच.आई.भी. परिक्षण र परामर्श सेवा ।
- पी.एच.सी. सेवा ।
- हप्तामा ६ दिन एच.आई.भी. औषधी उपलब्ध र वितरण ।
- भाइरल लोडको स्याम्पल कलेक्सन सेवा ।
- स्वाथ्य बिमाको सेवाबाट स्वास्थ्य चेकअप सेवा, प्रत्येक ६/६ महिनामा र आवश्यकता अनुसार २४ सै घण्टा सेवा ।
- अन्य परामर्श सेवाहरु जस्तै: HIV, STI, PMTCT आदि सेवा ।
- EID स्याम्पल कलेक्सन सेवा ।
- HCV चेक जांच सेवा एच.आई.भी. सेवाग्राहीहरुलाई हालसम्म ।

हालसम्म यस अस्पतालमा ए.आर.टी.मा जम्मा दर्ता भएका सेवाग्राहीहरु ७१ जना रहेका छन् ।जस मध्ये हाल ५५ जना सेवा ग्राहीहरुले अस्पतालबाट सेवा लिइरहनु भएको छ । तीमध्ये पुरुष ३० जना र महिला २५ जना रहनुभएको छ । जसमध्ये महिला ५जना transfer out (स्थान्तरण

भएका) छन् भने पुरुष ५ जना transfer out (स्थान्तरण भएका) छन् भने मृत्यु हुनेको संख्या २ जना पुरुष हुनुहुन्छ भने loss to follow up हुनेको संख्या २ जना महिला र २ जना पुरुष रहेको छ। हाल १४ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुमा १ जना पुरुष हुनुहुन्छ। हाल यस अस्पताल ए.आर.टी. सेन्टर बाट सेवा लिने सेवाग्राहीहरुको संख्या ५५ जना रहेको छ र उहाँहरुको हालसम्म स्वास्थ्यमा समस्या नआएको कुरा बताउनु हुन्छ। उहाहरुको स्वास्थ्यमा समस्या परेको बखतमा अस्पताल व्यवस्थापन समितिले निशुल्क स्वास्थ्य चेक जाँच गर्दै आइरहेको छ र हाल नेपाल सरकारबाट एच.आई.भी. संक्रमित लाई निशुल्क स्वास्थ्य बिमा गरिदिने प्रावधान भएकोले ए.आर.टी. सेन्टर र अरुण प्लस संस्था मिलेर स्वास्थ्य बीमा गराई दिईसकेका छौं। हाल नेपाल सरकारले स्वास्थ्य बीमा गराइदिएकोले एच.आई.भी. बिरामीहरुलाई बीमा बाट निशुल्क उपचार गर्ने भएकाले बिरामीको उपचारमा ठुलो राहत मिलेको छ। यस अस्पतालमा ए.आर. टी. सेवा लिईराखु भएको सेवा ग्राही हरुको (biometric) हातको औंलाको फिंगर प्रिन्ट लिने प्रावधान छ । हाल सम्म PMTCT सेवा बाट डेलिभरी गराइएको सेवाग्राही बालबालिकालाई एच.आई.भी. हालसम्म नदेखिएको DNA, PCR पनि गराईएको र antibody check (determine) बाट पनि हाल सम्म एच.आइ.भी. Negative नै भएको कुरा अवगत छ।

Table No. 7: मिति २०७१ साल बाट हाल सम्म ART सेवा लिने सेवाग्राहीहरू:

आ.व २०७१/०७२	०	आ.व २०७६/०७७	४७
आ.व २०७२/०७३	२४	आ.व २०७७/०७८	४९
आ.व २०७३/०७४	२८	आ.व २०७८/०७९	५२
आ.व २०७४/०७५	३४	आ.व २०७९/८०	४५
आ.व २०७५/०७६	४३	आ.व २०८०/८१	४७
		आ.व २०८१/८२	५०
		आ.व २०८२/८३	५५

क्षयरोग उपचार केन्द्र (डट्स क्लिनिक)

यस जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभामा २०५६ साल देखि क्षयरोग उपचार केन्द्रको सुरुवात भएको हो। क्षयरोग केन्द्रको स्थापना भएपछि क्षयरोग सम्बन्धि विभिन्न किसिमको परिक्षण तथा उपचार रोकथामका सेवा सुविधाहरु यहाँका बिरामीहरुले पाएको पाइन्छ। यस अस्पतालमा DOTS सेवा सुरु हुनुभन्दा पहिला BNMT भन्ने गैर सरकारी संस्थाले यो क्षयरोग कार्यक्रम चलाउदै आएको थियो र जब नेपाल सरकारले DOTS सेवा विस्तार गर्ने भेनेर स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट पत्राचार भएपछि DOTS सेवा सुरु भयो र हाल सम्म निरन्तर DOTS सेवा चलिरहेको छ र साथ साथै सब डि.आर सेन्टर पनि भएको छ DOTS मात्र नभएर डी.आर क्षयरोगको पनि यस अस्पतालबाट सेवा उपलब्ध भईरहेको छ, यस अस्पतालमा सेवा लिन संखुवासभा मात्र नभई भोजपुरको अधिकांस बिरामीहरुलाई समेत सेवा पुर्याउदै आएको छ। DOTS सेवाले गर्दा संखुवासभा र भोजपुरका बिरामीहरुलाई स्वास्थ्य जनजीवनमा समेत सहज भएको छ ।

क्षयरोग उपचार केन्द्रका सेवाहरु

- नियमित DOTS सेवा.
- उपचारमा रहेका उपचारत बिरामीको HIV परिक्षण सेवा ।
- DOTS सेवा लिई रहेकाहरुको खकार परिक्षण तथा निदान सेवा ।
- क्षयरोग उपचार लिई रहेकाहरुलाई परामर्श तथा चेकजाँच सेवा ।

Table. 7: आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा दर्ता भएका बिरामीहरु

Case Registration	New		Re-treatment	
	Male	Female	Male	Female
Pulmonary (BC)	7	5	0	0
Pulmonary (CD)	1	०	0	0
Extra pulmonary	2	2	0	0

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा हाम्रो यस जिल्ला अस्पताल संखुवासभाको DOTS Clinic मा सेवा लिने जम्मा संख्या २० जना क्षयरोगका बिरामी दर्ता भएका छन्। जस मध्ये ५ जना महिला र १५ जना पुरुष रहेका छन्।

२.२१ मेडिको लिगल सेवा

- पोष्टमार्टम सेवा
- शारिरिक परिक्षण सेवा
- घाउँ जाँच सेवा
- मनोपरामर्श सेवा

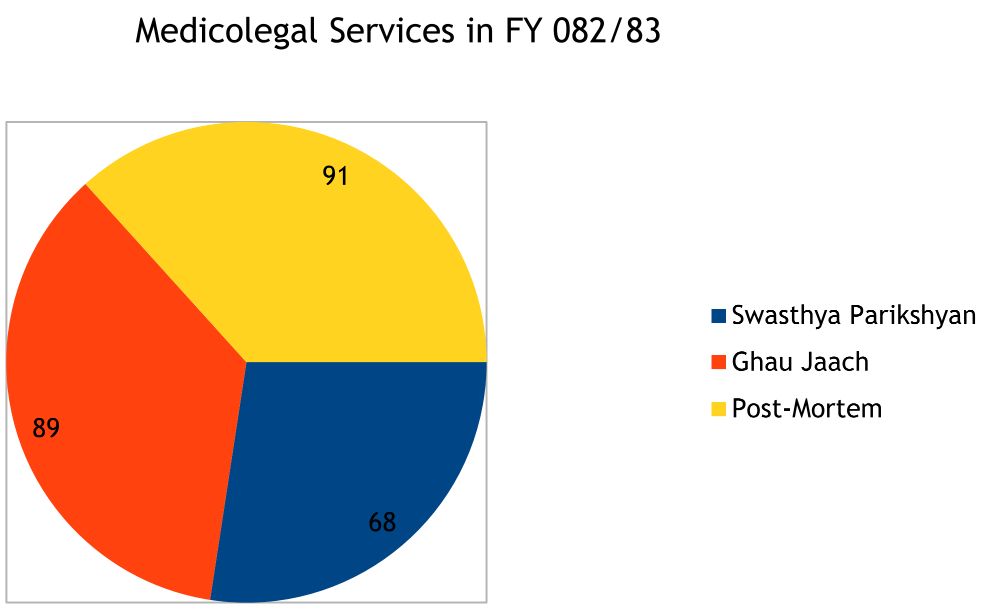

CHART NO:30 Medicolegal Services in FY 082/83

२.२२ अन्य सेवाहरु

- एम्बुलेन्स सेवा
- चमेना गृह
- अक्सिजन प्लान्ट
- सुत्केरी प्रतिक्षा गृह
- निरोगिताको सिफारिस सेवा

परिच्छेद: ३

अस्पताल कर्मचारीहरु

फोटो ग्यालेरी

आकस्मिक सेवा

OT Team

eKantipur
Jul 4 ·

अस्पतालका अनुसार शुक्रबार गरिएको यो शल्यक्रिया जिल्ला अस्पतालमा दूरबिन विधिबाट गरिएको दोस्रो केस भए पनि पत्थरीको आकारका हिसाबले निकै जटिल थियो।

About this website

ekantipur.com

संखुवासभा जिल्ला अस्पतालमा दूरबिन विधिबाट पित्तथैलीको सफल शल्यक्रिया

Kantipur TV HD
Nov 17, 2025 ·

जिल्ला अस्पताल संखुवासभामा पहिलोपटक नलिमा बसेको गर्भको जटिल शल्यक्रिया गरिएको छ।

kantipurtv.com

संखुवासभा अस्पतालमा पहिलोपटक नलिमा बसेको गर्भको सफल शल्यक्रिया

प्रसुती सेवा

MOM'S INCUBATOR

हाम्रो दुर्गम हिमाली जिल्ला सङ्खुवासभामा स्वास्थ्य क्षेत्रको एउटा ठूलो सफलता हासिल भएको छ। जन्मिँदा निकै कम तौल भए... See more

जिल्ला रौतहटमा सञ्चालनमा रहेको एकमात्र चिनी उद्योग बाबा बैजुनाथ सुगर एण्ड केमिकल्समा मात्र उखु बिक्री गर्न बाध्य हो। एमाले नेता शिवपुजन यादवले पनि किसानको हक-अधिकारमाथि उद्योगीहरूले हस्तक्षेप गर्न नपाउने बताए। वडाध्यक्ष राकेश यादव

सात महिनामै जन्मिएको कम तौलका शिशुको सफल उपचार

संखुवासभा/मस- जिल्ला अस्पताल संखुवासभामा समयपूर्व ७ महिनामै जन्मिएका १७ सय ५० ग्राम तौलको नवजात शिशुको इन्क्युबेटरमा राखेर पहिलो पटक सफल उपचार भएको छ। जन्मिएको केही दिनमै तौल घटेर १५ सय ग्राम पुगेको शिशुलाई थप उपचारका लागि नोबेल मेडिकल कलेज पठाइएको थियो। नोबेल मेडिकल कलेजमा ७ दिनसम्म उपचार गराएर फर्काइएका शिशुलाई जिल्ला अस्पताल संखुवासभामा अत्याधुनिक इन्क्युबेटरमार्फत उपचार सुरु गरिएको थियो। इन्क्युबेटरमा राखेर निरन्तर उपचारपछि शिशुको स्वास्थ्यमा उल्लेखनीय सुधार आउँदै तौल बढेर १९ सय ग्राम पुगेको छ। उक्त शिशु सभापोखरी १ धुपुकी १७ वर्षीया पविना लिम्बुले मंसिर ८ गते जन्माएकी समस्या देखिएपछि शिशुलाई ५ दिनसम्म भेन्टिलेटरमा राखेर उपचार गरिएको थियो। त्यसपछि १८ दिनसम्म एनआईसीयूमा निगरानीमा राखी उपचार गरिएको बालरोग विशेषज्ञ डा. शान्ति शिवाकोटीले जानकारी दिइन्।

झण्डै एक महिनासम्मको सघन उपचारपछि बुधवार आमा र शिशु दुबैको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार आएपछि अस्पतालबाट डिस्चार्ज गरिएको छ। नर्सिङ ट्रस्ट यूकेले करिब एक महिना अघि मात्र जिल्ला अस्पताल संखुवासभालाई दुई वटा अत्याधुनिक इन्क्युबेटर हस्तान्तरण गरेको थियो। समयपूर्व जन्मिने नवजात शिशुलाई सुरक्षित वातावरणमा राखी उपचार गर्न इन्क्युबेटर अत्यावश्यक हुने भएकाले यसले अस्पतालको नवजात सेवा क्षमतामा महत्वपूर्ण टेवा पुऱ्याएको अस्पताल प्रमुख डा.

38 10

हेमोडायलसिस सेवा

इन्डोस्कोपी सेवा

प्रसुती तथा स्त्री रोग सेवा

प्रशासन फाट

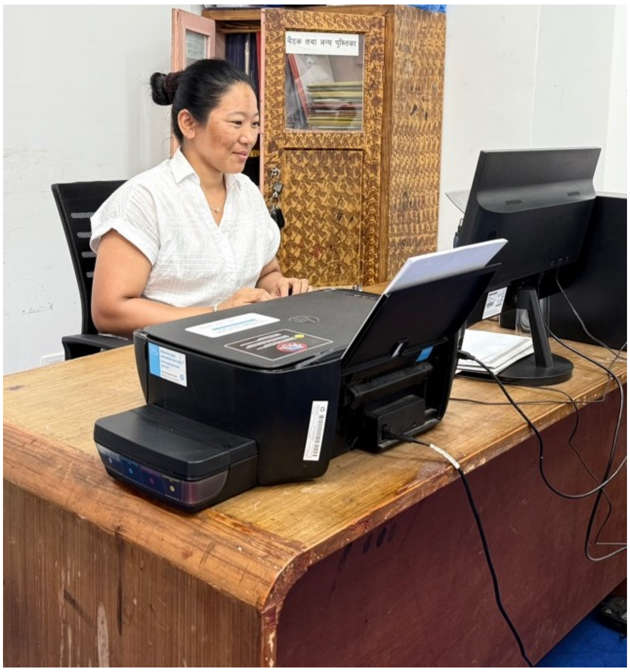

LABORATORY DEPARTMENT
प्रयोगशाला विभाग
कोठा नं.
SAMPLE COLLECTION
नमुना संकलन
SAMPLE COLLECTION
नमुना संकलन

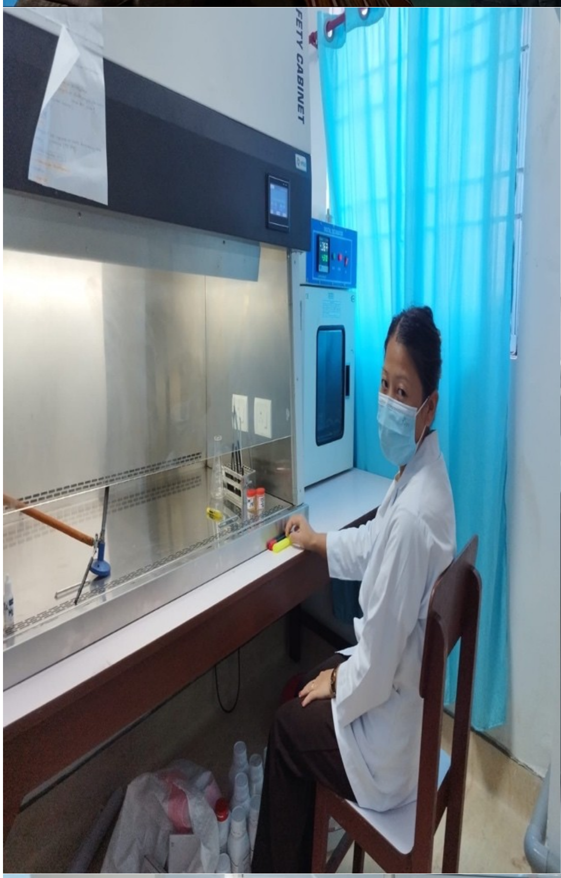

फार्मेसी फाट

फिजियोथेरापी फाट

ICU सेवा

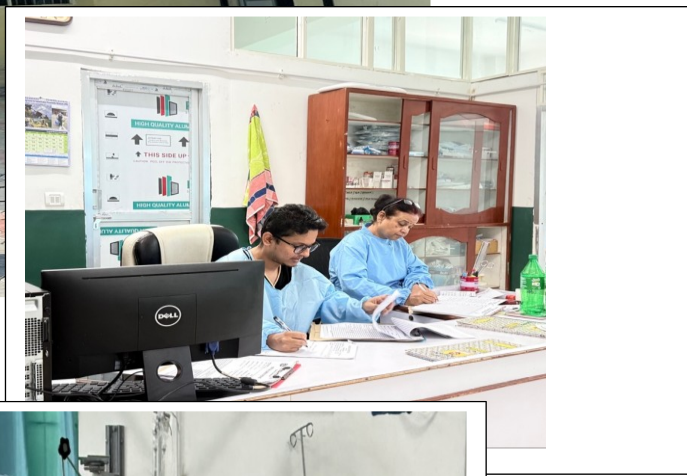

अन्तरंग सेवा

कार्यालय सहयोगी कर्मचारीहरू

दर्ता फाट

सम्झनाका केहि पलहरु

विदाई तथा स्वागत कार्यक्रम

अन्तराष्ट्रिय नर्सिङ दिवस मनाईदै

BLS Training Program

विगतका केही सम्झनाहरु

जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभा
खाँदबारी
स्था.: २०३३

REDMI NOTE 9 PRO
AI QUAD CAMERA

नवनिर्मित संरचना

DISTRICT HOSPITAL, SANKHUWASABHA
KHANDBARI
स्वास्थ्य मन्त्रालय
जिल्ला अस्पताल संखुवासभा
कोशी प्रदेश
खाँदबारी

परिच्छेद: ५

विविध

५.१ Name of Hospital chief up to present

SN	Name	From (Date)	To
1	Dr. Prabhu Prasad Joshi	From 2033 to 2046 Baisakha	
2	Dr.Krishna Prasad Parajuli		
3	Dr.Narendra Singh		
4	Dr.Bal Krisha Adhikari		
5	Dr.Bal Kumar KC		
6	Dr.Krishna Nanda Thakur		
7	Dr.Oma Narayan Ghimire		
8	Dr.Shyam Sundar Mishra		
9	Dr.Harihar Wasti		
10	Dr.Yam Bahadur Shrestha		
11	Dr.Amber Bahadur Pradhan	2046 Jestha	2047 chaitra
12	Dr.Bhumi Bhakta Upreti	2048 Baisakha	2050 Asar
13	Dr.Kedar Prasad Century	2050 Asar	2052 Poush
14	Mohan Prasad Dahal	2052 Poush	2054 Shrawan
15	Dr.Gupta Bahadur Shrestha	2054 Shrawan	2054 Magha
16	Dr.Mohan Prasad Dahal	2054 Falgun	2058 Asar
17	Dr.Dayasankar Lal Karn	2058 Shrawan	2063/03/10
18	Dr.Sushil Nath Pyakuryal	2063/03/11	2064/03/32
19	Dr.Rudra Prasad Marasini	2064/05/01	2065/11/03
20	Dr.Chuman Lal Das	2065/11/04	2067/02/09
21	Dr.Bishnu Bahadur Basnet	2067/02/10	2070/07/06
22	Dr.Madan Upadhyay	2070/07/07	20072/06/17
23	Sagar Prasai	2072/06/18	2073/08/19
24	Dr.Binit Kumar Jha	2073/08/20	2074/12/04
25	Dr.Laxman Khadka	2074/12/05	2076/08/11
26	Dr Sundar Shyam Jha	2076/08/12	2078/09/05
27	Dr Pankaj Gupta	2078/10/14	2079/05/05
28	Nirmika Rai	2079/05/20	2079/11/28
29	Dr. Pranam Jayaru	2079/11/28	2081/10/13
30	Dr.Santosh Dev	2081/10/13	Present

५.२ आ.व. २०८२/२०८३ गरेका प्रमुख कार्यहरु

- विशेषज्ञ सेवा बिस्तार (2 General Surgeon),1 paediatrician,1 gyane/obs
- General surgery (under General Anaesthesia)
- Laproscopic surgery
- Dialysis सेवा विस्तार गर्नका लागि आवश्यक उपकरण र सामग्री, स्थान र Manpower को व्यवस्थापन ।
- हेमोडायलासीस सेवा सुचिकृत र शुरुवात
- आँखा उपचार ओ पी डी सेवा र चस्मा बिक्रि कक्ष को शुरुवात
- न्यूनतम सेवा मापदण्ड (MSS) आ व २०८०/८१ मा ८७ % बाट २०८२/८३ मा ९१ % ल्याउन सफल भएको
- क्लिनिकल अडिट समिति गठन
- क्लिनिकल अडिटमा २०८२/८३ मा ८५ % ल्याउन सफल भएको
- छुट्टै लौन्ड्री र cssd को स्थापना
- फार्मेसीमा छुट्टै परामर्श कक्ष को स्थापना
- प्रयोगशाला सेवा बिस्तार (Vitamin D, culture and sensitivity)
- सामाजिक सेवा ईकाई तथा बिमा को छुट्टै कक्ष निर्माण
- २४ घण्टा नै बिलिङ्ग तथा रजिष्ट्रेसन काउन्टर सञ्चालन
- डेन्टल सेवाको निरन्तरता
- मेट्रोनको नेतृत्वमा अन्तरंग बिभाग अन्तर्गतको सम्पूर्ण वार्डमा विभागीय इन्चार्ज तोकिएको
- हेल्प डेस्कको निर्माण तथा सन्चालन
- Monthly MPDSR Meeting and Review
- Training site को निर्माण (VIA/VIA service)
- अक्सिजन प्लान्टको मर्मत, पाइपलाइनको जडान/Booster machine मर्मत र पुर्ण सन्चालन
- ई-हाजिरिलाई राष्ट्रिय सुचना प्रणालिमा आबद्ध
- Drug and therapeutic committee गठन
- फार्मेसी फर्मुलरिको मस्यौदा तयार
- अस्पताल फार्मेसी/ फ्रि मेडिसिन/ बीमा औषधीको व्यवस्थापन
- फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि कमिटि गठन र अभिमुखिकरण तालिम
- नि:शुल्क रुपमा Website को निर्माण र सञ्चालन
- प्रयोगशालाको लागि बायोसेफ्टी क्याबिनेट खरिद
- BRMS/DRMS Portal को व्यवस्था
- Mortuary Machine जडान गर्ने।
- Waste Management को Autoclave Machine जडान ।

५.३ WAY FORWARD

- नयाँ भवनबाट सेवाहरु सुचारु छ
- अर्थो,प्रसुति तथा स्त्री रोग ,बाल रोग बिशेषज्ञ चिकित्सक थप गरियो।
- सि.टि. स्क्यान मेसिन खरिद गर्ने ।
- अस्पतालको लागि बासिङ्ग मेसिन जडान तथा सञ्चालन गर्ने ।
- फोहरमैला व्यवस्थापन ।
- क्यान्टिनको उचित व्यवस्थापन ।

५.४ ISSUES AND CHALLENGES

- बिनियोजित बजेटको अपुग
- नयाँ भवन व्यवस्थापमा चुनौती
- नया भवनमा व्यवस्थापनको लागि HR को अपुग
- नचाहिने औसधी धेरै मात्रामा आएको तर चाहिने कममात्रामा आएको
- Equipment issue -anaesthesia, SNCU related, ventilator, monitor अनि फोहोर व्यवस्थापनको लागी shredder, scrubber मेसिन नभएको
- Disaster container को अभाव,
- Health Assistantको दरबन्दी खाली रहेको र पदपुर्ति हुन नसकेको
- स्थायी दरबन्दी पदपूर्ति हुन नसकेको
- आवश्यक तालिमको अभाव

५.५ EMERGENCY READINESS

- Formation of RRT hospital team.
- Available of necessary medicines, trolley, Wheel chair
- Regular Drill
- Coordination with stakeholders
- Free service for Emergency like RTA, Disaster, earthquake etc.

परिच्छेदः ४
लेख र रचनाहरु

जटिल हाडजोर्नी तथा ट्रमा उपचारमा सफल प्रयास

डा. निरञ्जन परियार
हाडजोर्नी तथा ट्रमा शल्यचिकित्सक

डा .आकाश प्रभाकर
हाडजोर्नी तथा ट्रमा शल्यचिकित्सक

डा. आकाश प्रभाकर र डा. निरञ्जन परियारको टोलीद्वारा जटिल चोटहरूको उपचार दुर्घटनाबाट हुने हाडजोर्नीका चोटहरू कहिलेकाहीँ सामान्य फ्र्याक्चरमा मात्र सीमित हुँदैनन्। खुला घाउसँगै जोर्नी खुस्किनु, अंग लगभग छुट्टिने अवस्था आउनु वा एउटै बिरामीमा धेरै जटिल हड्डी भाँचिनुजस्ता चोटहरूमा समयमै सही निर्णय, दक्ष शल्यक्रिया र निरन्तर उपचार अत्यन्त महत्त्वपूर्ण हुन्छ। डा. आकाश प्रभाकर र डा. निरञ्जन परियारको टोलीले यस्ता विभिन्न जटिल हाडजोर्नी तथा ट्रमाका बिरामीहरूको सफलतापूर्वक उपचार गर्दै आएको छ। केही उल्लेखनीय केसहरू यस प्रकार छन्।

६३ वर्षीया महिलाको जटिल खुला नाडीको चोट

षडानन्द नगरपालिका वडा नं. २ निवासी ६३ वर्षीया महिला नाडीमा गम्भीर चोट लागेर अस्पताल आइपुग्नुभएको थियो। उहाँको नाडीको जोर्नी खुला घाउसहित जटिल रूपमा खुस्किएको (Open Complex Dislocation of Wrist) अवस्था थियो।खुला चोट भएकाले संक्रमण, रक्तनली तथा नसामा क्षति र हातको कार्यक्षमता गुम्न सक्ने जोखिमलाई ध्यानमा राखी तत्काल शल्यक्रियाको निर्णय गरियो। घाउलाई राम्रोसँग सफा गर्ने तथा मृत/दूषित तन्तु हटाउने (Urgent Debridement) कार्य गरी खुस्किएको नाडीलाई सही स्थानमा मिलाइयो। त्यसपछि नाडीलाई स्थिर राख्न External Fixator लगाई उपचार गरियो।समयमै गरिएको शल्यक्रिया र उचित व्यवस्थापनले यस्तो गम्भीर चोटमा अंगको संरचना तथा कार्यक्षमता जोगाउने लक्ष्यमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। लगभग छुट्टिएको खुट्टाको बूढी औँला जोगाउन सफल अर्को चुनौतीपूर्ण केसमा दुर्घटनाका कारण एक बिरामीको खुट्टाको बूढी औँला लगभग पूर्ण रूपमा छुट्टिएको (Near-total Amputation of Great Toe) अवस्थामा अस्पताल ल्याइएको थियो। खुट्टाको बूढी औँलाले हिँड्दा शरीरको सन्तुलन कायम राख्न तथा अगाडि धकेल्ने शक्तिमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने भएकाले सम्भव भएसम्म औँला जोगाउने प्रयास गरियो। घाउको विस्तृत सरसफाइ र Debridement गरी बाँकी जीवित संरचनाको मूल्याङ्कनपछि औँलालाई पुनः जोडेर स्थिर बनाउने (Reimplantation) उपचार गरियो।
उपचारपश्चात् औँला जोगाउन सकिनु चिकित्सकीय टोलीका लागि मात्र नभई बिरामीका लागि समेत अत्यन्त महत्त्वपूर्ण उपलब्धि रह्यो।

मोटोपनासँगै धेरै हड्डी भाँचिएको जटिल ट्रमा

अर्को गम्भीर अवस्थामा मोटोपना भएका बिरामीमा दुर्घटनापछि तिघ्राको मुख्य हड्डी (Femoral Shaft Fracture), खुट्टाको तल्लो भागमा एकभन्दा बढी Tibial Fractures तथा घुँडाको जोर्नी नजिकको जटिल Tibial Plateau Fracture देखिएको थियो।एउटै बिरामीमा धेरै स्थानमा जटिल फ्र्याक्चर हुँदा उपचार योजना बनाउनु आफैंमा चुनौतीपूर्ण हुन्छ। बिरामीको समग्र अवस्था, हड्डीको अवस्था तथा चोटको प्रकृतिको विस्तृत मूल्याङ्कनपछि चरणबद्ध रूपमा शल्यक्रिया योजना तयार गरियो। आवश्यक फ्र्याक्चरहरूलाई उचित Plating तथा Internal Fixation प्रविधिबाट स्थिर गरी उपचार गरियो। यस्ता जटिल केसहरूमा शल्यक्रिया मात्र नभई संक्रमण नियन्त्रण, दुखाइ व्यवस्थापन, घाउको नियमित हेरचाह, फिजियोथेरापी तथा नियमित फलोअपसमेत उत्तिकै महत्त्वपूर्ण हुन्छन्।जटिल ट्रमामा समयमै

विशेषज्ञ उपचारको महत्त्व गम्भीर दुर्घटनापछि हातखुट्टा बाङ्गिएको, हड्डी बाहिर देखिएको, जोर्नी खुस्किएको, अत्यधिक रक्तस्राव भएको वा अंग लगभग छुट्टिएको अवस्थामा ढिलाइ नगरी ट्रमा तथा हाडजोर्नी उपचार सुविधा भएको अस्पतालमा पुऱ्याउनु आवश्यक हुन्छ।

आधुनिक हाडजोर्नी शल्यक्रियाको उद्देश्य केवल भाँचिएको हड्डी जोड्नु मात्र होइन, सम्भव भएसम्म अंग जोगाउनु, जोर्नीको संरचना पुनःस्थापित गर्नु र बिरामीलाई पुनः दैनिक जीवनमा फर्काउन सहयोग गर्नु हो। डा. आकाश प्रभाकर तथा डा. निरञ्जन परियारको टोलीले आधुनिक ट्रमा तथा हाडजोर्नी शल्यक्रियाका सिद्धान्तअनुसार जटिल चोटहरूको उपचार गर्दै बिरामीलाई सकेसम्म राम्रो कार्यात्मक नतिजा दिलाउने उद्देश्यका साथ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

उपचारमा हाम्रो प्राथमिकता

• सही मूल्याङ्कन
• समयमै उपचार
• सुरक्षित शल्यक्रिया
• अंग जोगाउने प्रयास
• पुनःस्थापना र नियमित फलोअप

Images of case from open complex dislocation of wrist

Images of near total amputation great toe

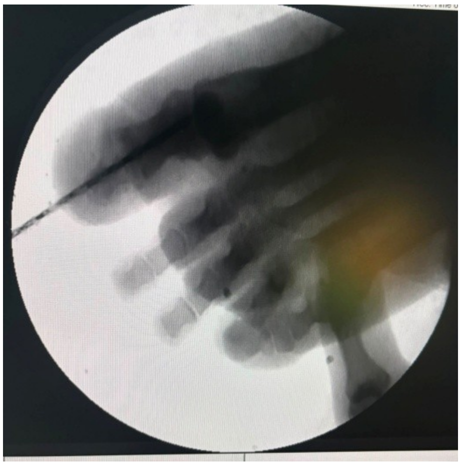

Case of shaft of femur fracture in 40 years obese patient managed with nailing

संखुवासभा अस्पताल

घनश्याम बुढाथोकी

अस्पताल हाम्रो गौरव, स्वास्थ्यको उज्यालो छ यहां,
मकालुको काखमा बसेको, सेवा र सम्पूर्णको कथा ।
आपतकालिन सेवा २४ घण्टा, सुत्केरीको सुरक्षित साथ,
बालबालिकादेखि वृद्धसम्मलाई दिन्छ जीवनको बात ॥

डाक्टर नर्स, ल्याव टेक्निसियन, फार्मेसीका सहाहयक,
सजिलो छैन काम तर, मनमा छ सेवा स्नेहको सन्देश ।
सफा शौचालय, न्यानो बेड, पोषणयुक्त खाना,
स्वास्थ्य मात्र होइन, गरिमा पनि दिन्छ यो ठान ॥

मातृ तथा नवजात सेवा, सुरक्षित सुत्केरी र नवजातको हेरचाह,
खोप कार्यक्रम, नियमित पात्रो सेवा, रोगको रोकथाममा योगदान ।
प्रयोगशाला सेवा, रक्त परीक्षण, एक्स-रे, युरिन जांच,
मानसिक स्वास्थ्य परामर्श, मनको पिडा बुझ्ने प्रयास ॥

वार्षिक प्रतिवेदनमा लेखिन्छ, हजारौ विरामीको उपचार कथा,
सामुदायिक स्वास्थ्य शिविर, Outreach सेवा र जनचेतनाको बात ।
औषधी वितरण, पोषण कार्यकम र रोगको प्रारम्भिक पहिचान,
सखुवासभा अस्पतालले बनाएको छ, स्वास्थ्यको नयाँ पहिचान ॥

टांडा गाउँवाट आएका थाकेका ति पाईलाहरु,
यहि अस्पतालमा पाउँछन, नयां जीबनका चालहरु ।
संखुवासभा अस्पताल तिमी हौ, हाम्रो गर्व,
स्वास्थ्यको यो मन्दिर सधै रहोस्, अटल पर्व ॥

आहा। हाम्रो अस्पताल भन्दा राम्रो अस्पताल बनोस्
आहा। फुटेर हैन जुटेर, हटेर हैन डटेर अगाडि बढोस् ।
विभेदको अन्त्य गरी, जातजातिका फूल फुलाउनुछ
अस्पतालको थप प्रगतिका लागि काँधमा काँध मिलाउनुछ ।
कांधमा काँध मिलाउनुछ ।